

עיר וקדיש מזו שמיא נחית

ט"ל תשבת מפי זרעו

ספר
זוהר הצות
חלק ב'

בזוהר דא יפקון מן גלותא ברחמי

והמשכילים יזהרו כלזוהר הרקיע

חוברת מספר 66

תמוז תשע"ד - עיה"ק בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזנות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור - וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

בט"ד

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

ספר
חצות הַרְּשֵׁב"י
חֵלֶק ב'
מִסְפֵּר זוהר חצות

בו יבואו מאמרי הזוהר הקדוש,

תיקוני זוהר, וזוהר חדש

בו יבוא התעוררות עצומה על קימת חצות הלילה

ואמירת התקון,

ומעלת תיקוניה, אמירתיה וסגולתיה

יצא לאור על ידי מפעל הזוהר העולמי בית שמש

חודש מנחם אב שנת תשע"ב

תורתו מוגן לנו

דגל הזוהר
054-7112492

אנחנו מוגן
לומד זוהר!

שנ"י מועצת גדולי ישראל
למען תורת הרשב"י

בו יבואו מאמרי הזוהר הקדוש

המדברים מענין קימת חצות הלילה אמירתה, תיקוניה, וסגולתיה

פָּרָק א'

ענין תיקון חצות - בכיה על חרבן המקדש

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה, מִכָּאן דְּעַד חֲצֵי הַלַּיְלָה לֹא יָדַע. דְּאִין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס לְגִן עֵדֵן עִם הַצַּדִּיקִים, אֲלֵא עַד אַחַר חֲצֵי הַלַּיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה, מִכָּאן דְּעַד חֲצֵי הַלַּיְלָה לֹא יָדַע, שְׂאִין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס לְגִן עֵדֵן עִם הַצַּדִּיקִים, אֲלֵא עַד אַחַר חֲצֵי הַלַּיְלָה.

זוהר חדש
מגילת
רות

בַּחֲצוֹת ה' עִם הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֵן

דְּהָא בְּרֵאשִׁיתָא דְּלַיְלָא, כָּל נִשְׁמָתִין סְלָקוּ, וְעֵרִימַת חַטִּינָא מִתְתַּקְנָא בְּהוּן. כִּד אַתְּפְּלִיג לַיְלָא, כְּדִין קָלָא אִיתְעַר וְקָרִי, וְהָהוּא קָלָא אִיתְעַר מִסְטָרָא דְצָפוֹן. וְהָהוּא שְׁלֵהוּבֵי מְטִי עַד לְהָהוּא אַתְר דְּאִיקָרִי גְבַר, כְּדִין קָרִי בַחֲלָא. וְאִיקָרִי קָרִיאַת הַגְּבַר. וּמֵאֵן אִיהוּ. גְּבַרִיא"ל. כְּטַשׁ הָהוּא שְׁלֵהוּבָא בְּגַדְפוּי דְתַרְנַגּוּלָא דְלַתְתָּא, וְקָרָא. וְשִׁחְרִי בְּרֵאשִׁית הַלַּיְלָה כָּל הַנְּשָׁמוֹת עוֹלוֹת, וְעֵרַמַת הַחַטִּימִים מִתְתַּקְנַת בָּהֶם. כְּשִׁנְחָלֵק הַלַּיְלָה, אֲזֵ קוֹל מִתְעוֹרֵר וְקוֹרָא, וְאוֹתוֹ הַקּוֹל מִתְעוֹרֵר מִצַּד הַצָּפוֹן. וְאוֹתָם הַשְּׁלֵהָבוֹת מְגִיעוֹת עַד אוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא גְבַר, וְאֲזֵ קוֹרָא בַחֲלָל, וְנִקְרָאֵת קָרִיאַת הַגְּבַר. וּמֵיְהוּ? גְּבַרִיא"ל. מִכָּה אוֹתָהּ הַשְּׁלֵהָבַת בְּכַנְפֵי הַתְּרַנְגּוּל שְׁלַמְטָה, וְקוֹרָא.

וְאֲזֵ מַעְלָה וּמְטָה בְּקִיּוּם הַדִּין שֶׁל הַשְּׂמַאל עוֹמְדִים. וְאֲזֵ כְּתוּב (רות ג) וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיִּחַרְד הָאִישׁ כְּדִין עֵילָא וְתַתָּא בְּקִיּוּמָא דְדִינָא, דְשְׂמַאלָא קִיּוּמָא. וְכְדִין כְּתִיב, (רות ג) וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיִּחַרְד הָאִישׁ

וילפת והנה אשה שוכבת מרגלותיו. האישה וילפת והנה אשה שוכבת מרגלותיו.

ויהי בחצי הלילה. תנו, תלת משמרות הוי הלילה, ועל כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג בארי. ובכל משמרה ומשמרה מלאכין ידעין, ממנן בליליא באילין תלת משמרות.

במשמרה הראשונה, אינן מלאכין דאמרין שירתא בריש יליליא. ומאי קאמרין. (תהלים כד) לדוד מזמור לה' הארץ וגו', (שם) מי יעלה בהר ה'. (שם) נקי כפים ובר לבב וגו'.

בגין דכל נשמתי דבני נשא, נפקו ובעאן לסלקא. כד סלקין לדוכתא דאילין ממנן דמשמרה ראשונה קיימין, אית תמן תלת מאה ושיתין וחמש היכלין, פחושבן יומי שתא, וממנן תריסין עליהו.

אי זכאין אינן נשמתי, פתחין להון פתחין עילאין. ואי לאו, דחייין לון לבר, ואזלין ומשטמי בכל עלמא, ופגעי באינון רוחין בישין, ואודעין להון מילין, מנהון פדיבין, ומנהון קשוט. אי זכאן לאעלא, פתחין להון פתחא, ועאלין וסלקין לדוכתא דאינון אוחרנייתא.

אותן האחרות.

במשמרה הראשונה, הם המלאכים שאומרים שירה בראשית הלילה. ומה הם אומרים? (תהלים כד) לדוד מזמור לה' הארץ וגו', (שם) מי יעלה בהר ה'. (שם) נקי כפים ובר לבב וגו'.

משום שכל נשמות בני האדם יוצאות ורוצות לעלות. כשעולות למקום של הממנים הללו ששם עומדים המשמרה הראשונה, יש שם שלש מאות ששים וחמשה היכלות, פחשבון ימות השנה, וממנים מגנים עליהם.

אם זוכות אותן הנשמות, פותחים להן פתחים עליונים. ואם לא, דוחים אותן החוצה, והולכות ומשוטטות בכל העולם, ופוגשות את אותן הרוחות הרעות, ומודיעות להן דברים, מהם כוזבים ומהם אמת. אם זוכות להכנס, פותחים להן פתח, ונכנסות ועולות למקום אותן האחרות.

מִשְׁמֶרֶת שְׁנִיָּה, תָּמַן אֵינּוֹן מִמְּנִין
 אַחֲרָיִךְ, אֵיכָרֹן אֲבִלִי
 מִשְׁמֶרֶת שְׁנִיָּה, שָׁם הֵם הַמְּמַנִּים
 הָאֲחֵרִים, שְׁנֹקְרָאִים
 צִיּוֹן, דְּקָא מִתְאַבְּלִי עַל חוֹרְבֵן בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ.
 אֲבִלִי צִיּוֹן, שְׁמִתְאַבְּלִים עַל חוֹרְבֵן
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

בְּכִיָּה עַל הַחֲרָבָן

וּבַתְּהוּא שַׁעְתָּא דְקַרְיַאת הַגְּבַר,
 דְּאִיתְעַר הֵהוּא שְׁלֵהוּבָא
 וּבַאֲוֹתָהּ הַשְּׁעָה שֶׁל קְרִיַאת הַגְּבַר,
 שְׁמִתְעוֹרְרַת אֲוֹתָהּ
 דְסֵטֶר צְפוֹן, מִהֵהוּא אֲתַעְרוּ דֵּהֵהוּא
 שְׁלֵהוּבָא, כִּד נַחְתָּא לְהֵאִי עֲלֵמָא,
 עַד גְּדַפִּי תִרְנַגּוּלָא דֵּהֵאִי עֲלֵמָא,
 קְרִי בְחִיל, וְאָמַר, אֲתַעְרוּ לְבְכִיָּא
 דְבִי מִקְדָּשָׁא, כֹּל אֵינּוֹן מְאָרִיִּהוֹן
 דְשָׁלוֹם דְכְּתִיב, (ישעיה לג) מִלְּאֲבִי
 שָׁלוֹם מֵרַ יְבָכְיוֹן.

מֵאֵן דְחָמָא בְּכִיָּא, וּמֵאֵן דְלָא חָמָא
 בְּכִיָּא, כּוֹלְהוּ מִתְפַּנְשִׁין לְבְכִיָּה
 דְבִי מִקְדָּשָׁא. מֵאֵן חָמָא עַרְבּוּבְיָא
 דְכָל חִילֵי שְׁמַיָּא, וְכָל רְתִיבֵין קַדִּישִׁין
 גָּעוּ וּבְכוּ.
 מִי שְׁרוּאָה בְּכִי, וּמִי שְׁלֵא רוּאָה
 בְּכִי, כֹּלָם מִתְפַּנְסִים לְבְכִי שֶׁל
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. מִי רָאָה הָעַרְבּוּבְיָה
 שֶׁל כָּל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם, וְכָל
 הַמְּרַכְבוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שְׂגוּעוֹת
 וּבּוֹכוֹת?

וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹעָה וּבּוֹכָה,
 וּבוֹעֵט בְּשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת
 וְשִׁבְעִים (וַחֲשֵׁים) רְקִיעִים. וְאָז,
 בְּאֲוֹתָהּ הַשְּׁעָה כְּתוּב, (רות ג) וַיְהִי
 בְּחֻצֵי הַלַּיְלָה וַיִּחַרַד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת.
 הָאִישׁ - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שְׂשׂוֹאֵג וְנוֹתֵן קוֹל עַל חֲרָבֵן בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ירמיה כה) ה' מְּמָרוֹם יִשְׂאָג
 וְהָאִישׁ הוּא גָּעִי וּבְכִי,
 וּבוֹעֵט בְּתֵלַת מְאָה
 וְחֲשָׁעִין רְקִיעִין. וְכִדִּין, בְּהֵיִא שַׁעְתָּא
 כְּתִיב, (רות ב) וַיְהִי בְּחֻצֵי הַלַּיְלָה
 וַיִּחַרַד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת. הָאִישׁ, דָּא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְשָׂאֵג וַיְהִיב קָלָא
 עַל חוֹרְבֵן דְבִי מִקְדָּשָׁא. הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (ירמיה כה) ה' מְּמָרוֹם יִשְׂאָג
 וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ. שְׂשׂוֹאֵג
 וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ.

קולו. שאג ישאג על נוהו - זו
השכינה. וילפת - כמו שנאמר (איוב
1) ילפתו ארחות דרפם.

על נוהו, דא שכנתא. וילפת, בדבר
אחר (איוב 1) ילפתו ארחות דרפם.

ואז הוא בועט בכל הרקיעים, וכל
הצבאות וכל המרכבות בוכים
ומתאבלים באותה השעה. מה הם
אומרים? (תהלים עט) אלהים באו
גוים בנחלתך וגו'. נתנו את נבלת
עבדיך וגו'. (שם קלט) על נהרות
בכל וגו'.

כדין איהו בעט ברקיעין כולהו, וכל
חיילין, וכל רתיבין, בכאן
ומתאבלן בהוא שעתא. מאי
קאמרי, (תהלים עט) אלהים באו גוים
בנחלתך וגו'. נתנו את נבלת עבדיך
וגו'. (שם קלו) על נהרות בכל וגו'.

פרק ב'

בעת החרבן כל מלאכי מעלה יחד עם השכינה בעת לילה, בוכים
ובועטים ברקיע מחמת גודל צער השכינה

דבר אחר, זהו צדיק שממנו
יוצאות ברכות לכל
התחתונים, וכל [אותן] החיות
הקדושות, כלן מתברכות מאותו
השפע ששופע לתחתונים, ולכן
כתוב פרתי ברית לבחירי. נשבעתי
לדוד עבדי - זה סוד האמונה שהוא
עומד תמיד בצדיק הזה, קיום
העולם, שלא יתפזרו לעולמים חוץ
מזמן הגלות שנמנע שפע הברכות,
וסוד האמונה לא השלם, וכל
החדוות נמנעו. וכשנכנס הלילה,
מאותו הזמן החדוות לא נכנסו
לפני המלך.

דבר אחר, דא איהו (דף רלא ע"א)
צדיק דמיניה נפקין ברכאן
לכלהו תתאי, וכל (אינון) חיוון קדישן,
כלהו אתברכאן, מן ההוא נגידו
דנגיד לתתאי, ובגין כך כתיב, פרתי
ברית לבחירי. (תהלים פט) נשבעתי
לדוד עבדי, דא רוא דמהימנותא,
דאיהו קיימא תדיר בצדיק דא.
קיימא דעלמא, דלא יתבדרון
לעלמין, בר בזמנא דגלותא, דנגידו
דברכאן אתמנעו. ורוא דמהימנותא
לא אשתלים, וכל חדוון אתמנעו.
וכד עייל ליליא, מההוא זמנא, חדוון
לא עאלו קמי מלכא.

זה"ק
פרשת
ויחי דף
רלא ע"א

ואף על גב שהחדוות לא
התעוררו, אבל בחוץ

ואף על גב דחדוון לא אתערו,
אבל לבר קיימי ומזמרי

עוֹמְדִים וּמְזַמְרִים שִׁירָה, וּכְשֶׁנֶּחֱלַק הַלֵּילָה וְהִתְעוֹרְרוֹת עוֹלָה מִלְמָטָה לְמַעְלָה, אָז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעוֹרֵר כָּל חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם לְבִכְיָה, וּבֹעֵט בְּרַקִּיעַ, וּמְזַדְעָזְעִים עֲלֵיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים.

וְאִין מְנוּחָה לְפָנָיו, פָּרֵט לְזִמְן שְׁמַתְעוֹרְרִים לְמָטָה בַּתּוֹרָה, אָז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל אוֹתָן נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים [שַׁעֲמוֹ], כָּלֶם מְקַשְׁיבִים וּשְׂמֵחִים לְאוֹתוֹ קוֹל, וְאָז מְנוּחָה. [לְפָנָיו, וּבֵאֵה מְנוּחָה לְכָל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שַׁעֲמוֹ] [לְפָנָיו נִמְצָאֵת]. מִשׁוּם שְׂמִיּוֹם שְׁנַחֲרַב הַמְּקַדָּשׁ לְמָטָה, נִשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא יִכְנַס לְתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה עַד שִׁיִּכְנַסוּ יִשְׂרָאֵל לְיְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מָטָה, שְׁכַתוֹב (הוֹשַׁע י"א) בְּקַרְבֶּךָ קְדוֹשׁ וְלֹא אָבּוֹא בְּעִיר, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

וְכָל אוֹתָם מְזַמְרִים עוֹמְדִים בַּחוּץ וְאוֹמְרִים שִׁירָה בְּשִׁלְשֵׁת חֲלָקֵי הַלֵּילָה, וְכָלֶם מְשַׁבְּחִים בְּתִשְׁבָּחוֹת יְדוּעוֹת, וְכָל חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם, כָּלֶם מִתְעוֹרְרִים בְּלֵילָה, וְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם, וְקִדְשָׁה לֹא מְקַדְשִׁים לְמַעְלָה עַד שִׁיִּשְׂרָאֵל מְקַדְשִׁים לְמָטָה, וְאָז כָּל חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם מְקַדְשִׁים אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּאֶחָד. וְעַל זֶה יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מְתַקְדְּשִׁים מְעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים [מִשׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשָׁה שֶׁל

שִׁירָתָא. וְכֵן אֶתְפְּלִיג לֵילִיָּא, וְאֶתְעוֹרֹתָ סְלָקָא מִתְתָּא לְעֵילָא, כְּדִין קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעַר כָּל חֵילֵי שְׁמַיָּא לְבִכְיָה, וּבֹעֵט בְּרַקִּיעָא, וְאוֹדְעוּעֵן עֲלָאי וְתַתָּאי.

וְלִית גְּיִיחָא קַמִּיה, בַּר בּוֹמְנָא דְמַתְעָרִי לְתַתָּא בְּאוֹרֵיִתָּא. כְּדִין, קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין דְּצְדִיקָא (דַּעֲמִיָּה), כְּלָהּוּ צִיִּיתִין וְחֲדַיִין לְהַהוּא קָלָא וְכְדִין גְּיִיחָא. (ס"א קַמִּיה וְאֵתִי גְּיִיחָא לְכָלְהוּ נִשְׁמַתִּין דְּצְדִיקָא עֲמִיָּה) (קַמִּיה אֶשְׁתַּכַּח). בְּגִין דְּמִיּוֹמָא דְּאֶתְחַרִּיב מְקַדְּשָׁא לְתַתָּא, אוֹמֵי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא יִיעוּל בְּגוֹ יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיָלָא, עַד דִּיעֲלוֹן יִשְׂרָאֵל לְיְרוּשָׁלַם דְּלַתְתָּא. דְּכַתִּיב, (הוֹשַׁע י"א) בְּקַרְבֶּךָ קְדוֹשׁ וְלֹא אָבּוֹא בְּעִיר, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא (תַּעֲנִית ה.).

וְכָל אֵינּוֹן מְזַמְרִי, קִיִּמֵי לְבַר, וְאֶמְרִי שִׁירָתָא, בְּתַלַּת פְּלָגֵי לֵילִיָּא וְכָלְהוּ מְשַׁבְּחִין בְּתוֹשְׁבַּחְתָּן יְדִיעָאן, וְכָלְהוּ חֵילֵי שְׁמַיָּא, כְּלָהּוּ מִתְעָרִי בְּלֵילִיָּא, וְיִשְׂרָאֵל בִּימְמָא. וְקְדוּשָׁה לֹא מְקַדְּשִׁי לְעֵילָא, עַד דְּמְקַדְּשִׁי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וְכְדִין כָּל חֵילֵי שְׁמַיָּא מְקַדְּשִׁי שְׂמָא קְדִישָׁא כְּחֲדָא. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין, מִתְקַדְּשִׁין מְעֲלָאי וְתַתָּאי (ס"א בְּגִין קְדוּשָׁא דְּשְׂמָא דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא סְלִיק אֵלָא מְעִילָא וּמִתְתָּא) כְּחֲדָא. הָדָא

הוא דכתיב, (ויקרא יט) קדושים תהיו שמו של הקדוש ברוך הוא לא
 פי קדוש אני ה' אלהיכם. עולה אלא מלמעלה ומלמטה]
 כְּאֶחָד. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ויקרא יט)
 קדשים תהיו כי קדוש אני ה'
 אלהיכם.

בכית צער הגלות וגדל צער החפרון כשאינן מקדש

מה לך איפה פי עלית בלך לגנות,
 שהרי כשנחרב המקדש,
 השכינה באה ועלתה לכל אותם
 המקומות שהיה בהם מדורה
 בראשונה, והיתה בוכה על בית
 מדורה, ועל ישראל שהלכו לגלות,
 ועל כל אותם החסידים והצדיקים
 שהיו שם ונאבדו. ומנין לנו?
 שכתוב (ירמיה לא) כה אמר ה' קול
 ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל
 מבכה על בניה, והרי נתבאר. ואז
 הקדוש ברוך הוא שואל את
 השכינה ואומר לה: מה לך אפוא
 פי עלית בלך לגנות.

מה זה בלך, שהרי פי עלית זה
 מספיק. מה זה בלך? להכליל
 עמה כל הצבאות והמרקבות
 האחרים שכלם בכו עמה על חרבן
 בית המקדש.

ומשום כך מה לך אפוא. אמרה
 לפניו: וכי בני בגלות,
 והמקדש נשרף, ואני מה לי כאן?
 התחילה ואמרת, (ישעיה כב)
 תשאות מלאה עיר הומיה קריה
 עליזה חלליך לא חללי חרב ולא

מה לך איפה פי עלית בלך לגנות,
 דהא כד אתחרב מקדשא,
 שכינתא אתאת, וסליקת בכל אינון
 אתרין, דהנה מדורה בהו בקדמיתא.
 והות בכת על בית מדורה, ועל
 ישראל דאזלו בגלותא, ועל כל אינון
 צדיקי וחסידי דהוו תמן ואתאבדו.
 ומנלן, דכתיב, (ירמיה לא) כה אמר יי
 קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים
 רחל מבכה על בניה, והא אתמר.
 וכדין קודשא בריך הוא שאיל לה
 לשכינתא, ואמר לה. מה לך איפה פי
 עלית בלך לגנות.

מהו בלך, דהא פי עלית סגיא, מהו
 בלך. לאכללא בהדה כל חילין
 וכל רתיבין אחרנין, דכלהו בכו עמה
 על חרבן פי מקדשא.

ובגין כך, מה לך איפה. אמרה
 קמיה, וכי בני בגלותא,
 ומקדשא אתוקדא, ואנא מה לי
 הכא. שריאת ואמרת, (ישעיה כב)
 תשאות מלאה עיר הומיה קריה
 עליזה חלליך לא חללי חרב ולא מתי

מִתִּי מִלְחָמָה. עַל כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ
מִנִּי אָמַרְר בְּבָכִי וְגו'. וְהִנֵּה בְּאַרְנוּ,
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לָהּ (יִרְמִיָּה
שם) כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי
וְגו'.

וְכֵן וּרְאֵה, מִיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, לֹא הָיָה יוֹם שֶׁלֹּא
נִמְצְאוּ בוֹ קְלָלוֹת, מִשּׁוֹם שֶׁכָּאֲשֶׁר
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, הָיוּ יִשְׂרָאֵל
עוֹבְדִים עֲבוֹדוֹת וּמִקְרִיבִים עוֹלוֹת
וְקֹרְבָנוֹת, וְהַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בְּבֵית
הַמִּקְדָּשׁ עֲלֵיהֶם כְּמוֹ אִם שְׂרוֹבְצָת
עַל בְּנֵיהָ, וְהָיוּ כָּל הַפְּנִים מְאִירוֹת,
עַד שֶׁנִּמְצְאוּ בְּרָכוֹת לְמַעַלָּה
וּלְמַטָּה, וְלֹא הָיָה יוֹם שֶׁלֹּא נִמְצְאוּ
בוֹ בְּרָכוֹת וּשְׂמֻחוֹת, וְהָיוּ יִשְׂרָאֵל
שְׂרוּיִים לְכַטַּח בְּאַרְצָךְ, וְכָל הָעוֹלָם
הָיָה נֹזֵן בְּגִלְלָם.

מִלְחָמָה עַל כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי
אָמַרְר בְּבָכִי וְגו'. וְהֵא אֹקִימָנָא,
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לָהּ, (יִרְמִיָּה
לא) כֹּה אָמַר יי' מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְגו'.

וְהָא חֲזוּ, מִיּוֹמָא דְאַתְחַרְיב בֵּי
מִקְדָּשָׁא, לֹא הוּוּ יוֹמָא דְלֹא
אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ לְוֹטִין. בְּגִין דְּכַד בֵּי
מִקְדָּשָׁא הוּוּ קַיָּם, הוּוּ יִשְׂרָאֵל פְּלַחִין
פּוֹלְחִין וְקֹרְבִין עֲלוּן וְקֹרְבָנִין,
וּשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא בְּבֵי מִקְדָּשָׁא עֲלֵיהֶו,
כְּאִמָּא דְרַבִּיעָא עַל בְּנֵיָא. וְהוּוּ כָּל
אַנְפִין נְהִירִין, עַד דְּאַשְׁתְּכַחוּ בְּרַכְּאֵן
לְעִילָא וְתַתָּא. וְלֹא הוּוּ יוֹמָא, דְלֹא
אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ בְּרַכְּאֵן וְחֲדוּן. וְהוּוּ
יִשְׂרָאֵל שְׂרָאֵן לְרַחֲצֵן בְּאַרְעָא, וְכָל
עֲלָמָא הוּוּ אַתְּוֹן בְּגִינְיֵהוּ.

פְּרָק ג'

בַּעַת בְּכִית הַקְּב"ה עַל הַחֲרָבָן מְעוֹרָר רַחֲמִים עַל בְּנָיו

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ יוֹשְׁבִים
לִילָא אַחַד וּמְתַעֲסָקִים בְּתוֹרָה
טְרָם שֶׁנִּחְלַק הַלִּילָה. בֵּין כֶּף קָרָא
הַגָּבֵר. בְּרָכוּ בְּרָכָה. (אמר לו רבי
אלעזר, כעת הוא הזמן שהקדוש ברוך הוא
נכנס בגן עדן להשתעשע עם הצדיקים. אמר
לו רבי יוסי, למה משתעשע הקדוש ברוך
הוא) בְּכָה רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, בֹּא
וּרְאֵה, עַד כָּאֵן זְעַנְע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׁלֹשׁ מְאוֹת וְתִשְׁעִים רְקִיעִים

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ יוֹשְׁבִים
לִילָא חֵד, וְקָא מְתַעֲסָקִין
בְּאוּרִייתָא, עַד לֹא אַתְּפְּלִיג לִילָא.
אַדְהֵכִי קָרָא גַבְרָא, בְּרִיכוּ בְּרַכְּתָא,
(אמר ליה רבי אלעזר, השתא הוא זמנא
דקודשא בריך הוא עאל בנגתא דעדן
לאשתעשעא עם צדיקיא, אמר ליה רבי יוסי,
אמאי משתעשע קודשא בהך הוא) בְּכָה רַבִּי
אֶלְעָזָר וְאָמַר, תָּא חֲזוּ, עַד הַשְׁתָּא
קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזִדְעֵנָע, תִּלְתַּת

זוהר
שמות
פרשת
ויקהל דף
קצה: -
קצו.

והפה בָּהֶם, ובכה על חרפן בית המקדש, והוריד שתי דמעות לתוך היס הגדול ונזפר בכניו מתוך בכיה.

משום שהלילה נחלק לשלשה צדדים בשמים עשרה שעות שהיו רשומים בו, ואם נוספות שעות הלילה, אותן שעות שנוספו הן של היום, ולא נחשבות מהלילה, פרט לשמים עשרה שהן שלו. ואותן שמים עשרה נחלקות לשלשה צדדים, ושלושה מחנות של מלאכים קדושים נחלקו (התמנו) באותם שלשה צדדים.

מחנה ראשון ממנה בארבע שעות ראשונות של ראשית הלילה לשבח את אדונם. ומה הם אומרים? (תהלים כד) לה' הארץ ומלאה וגו', כי הוא על ימים יסדה וגו', מי יעלה בהר ה' וגו', נקי כפים ובר לבב וגו'. מה הטעם של זה? משום שכאשר הלילה פורש כנפיו על העולם, אז כל בני העולם טועמים טעם המות ויוצאת נשמתם לעלות למעלה, ואותם מלאכים עומדים ואומרים, מי יעלה בהר ה'. הר ה' - זה הר הבית. מקום קדשו - זה עזרת ישראל. כמו שלמעלה, כך גם למטה.

משום שבכל רקיע ורקיע כמה ממנים וכמה שרים

מאה ותשעין רקיעין, ובמש בהו, ובכה על חרפן בי מקדשא, ואוריד תרין (י"ט ע"ב) דמעין לגו ימא רבא, ואדפר לבגוהי מגו בכיה.

בגין דלתלת סטרין אתפלג ליליא, בתריסר שעתי דהו רשימין ביה, ואי אתוספן שעתי בליליא, אינון שעתי דמתוספאן, דיממא אינון, ולא אתחשיבו מליליא, בר תריסר דאינון דילה. ואינון תריסר, אתפלגו לתלת סטרין, (והר רות כ"ו ע"א) ותלת משריין דמלאכין קדישין, אתפלגו (ס"א אתמנו) באינון תלת סטרין.

משריין קדמאה, אתמנא בד' שעתי קמייתא, דשירותא דליליא, לשבחא למאריהון, ומה קאמרי. (תהלים כד) ליי' הארץ ומלאה וגו', כי הוא על ימים יסדה וגו', מי יעלה בהר יי' וגו', נקי כפים ובר לבב וגו'. מאי טעמא דא. בגין דכד ליליא פריש גדפוי על עלמא, כדון, כל בני עלמא טעמין טעמא דמותא, ונפקי נשמתיהו לסלקא לעילא, ואינון מלאכין קיימין וקא אמרי, מי יעלה בהר יי'. הר יי', דא הר הבית. מקום קדשו, דא עזרת ישראל. בגוונא דלעילא, הכי נמי לתתא.

בגין דבכל רקיעא ורקיעא, כמה ממנו, וכמה סרכין קיימין

עוֹמְדִים שָׁם, וּכְשֶׁהִנְשָׁמוֹת יוֹצְאוֹת,
רוֹצוֹת לְעֹלוֹת לְמַעְלָה, וְאִם אֵינָן
זוֹכוֹת דוֹחִים אוֹתָן הַחוּצָה,
וְהוֹלְכוֹת וּמְשׁוֹטְטוֹת בְּעוֹלָם,
וְלוֹקְחִים אוֹתָן כַּמָּה קְבוּצוֹת שֶׁל
רוּחוֹת וּמוֹדִיעִים לָהֶם דְּבָרִים
כּוֹזְבִים, וְלִפְעָמִים דְּבָרֵי אֱמֶת מִמֶּה
שֶׁעֲתִיד לְבֹא בְּזִמְנֵי הַקָּרוֹב, כְּמוֹ
שֶׁבְּאֵרוֹהָ.

וְאוֹתָן נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים הוֹלְכוֹת
וּמְשׁוֹטְטוֹת לְמַעְלָה,
וּפּוֹתְחִים לָהֶם פְּתָחִים, וּמַעֲלִים
אוֹתָן לְתוֹךְ אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא הַר
ה', כְּמוֹ הַסּוּד שֶׁל הַר הַבַּיִת לְמַטֵּה,
וּמִשָּׁם נִכְנָסִים לְתוֹךְ אוֹתוֹ מְקוֹם
שֶׁנִּקְרָא מְקוֹם קִדְשׁוֹ, שֶׁשָּׁם נִרְאוֹת
כָּל הַנִּשְׁמוֹת לְפָנָיו אֲדוֹנָם. כְּמוֹ כֵּן
אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּרְאוֹ יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא
עֲזֵרַת יִשְׂרָאֵל. בְּשַׁעַר שֶׁהִנְשָׁמוֹת
עוֹמְדוֹת שָׁם, אֲזִי שֶׁמַּחַת רְבוּנָם
הִיא, לְתַקֵּן בָּהֶם הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא
קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְשֵׁם רוּשְׁמֵי אֵת
כָּל מַעֲשֵׂיהֶם וּזְכוֹתֵיהֶם.

מִחֲנֻה שְׁנֵי מַמְנֵה בְּאַרְבַּע שְׁעוֹת
אַחֲרוֹת, וְאֵינָם אוֹמְרִים
שִׁירָה, פָּרַט לְשַׁעֲתִים, עַד שֶׁנַּחֲלַק
הַלֵּילָה וְנִכְנָס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַן
עֵדֶן.

תָּמָן. וְכֵן נִשְׁמָתֵינִי נִפְקִין, בְּעֵאֵן
לְסַלְקָא לְעֵילָא, וְאִי לֹא זְכוּיִן אֵינּוֹן
דְּחִיִּין לֹון לְבָר, וְאוֹלִין וְשֹׁאֲטִין
בְּעֵלְמָא, וְנִטְלִין לֹון כַּמָּה חֲבִילֵי
מְהִירִין, וְאוֹדְעִין לֹון מְלִין בְּדִיבּוֹ,
וְלִזְמָנִין מְלִין דְּקִשׁוּט, מִמֶּה דְּאֵתִי
לִזְמָן (רנ"ב ע"ב) קָרִיב, כַּמָּה דְּאוֹקְמוּהָ.

וְאֵינּוֹן נִשְׁמָתֵינִי דְּצְדִיקָיָא, אֲזִלִּין
וְשֹׁאֲטִין לְעֵילָא, וּפְתַחִין לֹון
פְּתַחִין, וְסַלְקִין לֹון לְגוֹ הַהוּא אֲתֵר
דְּאִקְרִי הַר יי', בְּגוֹנָא דְרִזָּא דְהַר
הַבַּיִת לְתַתָּא. וּמִתָּמָן עֲאִלִּין לְגוֹ
הַהוּא אֲתֵר דְּאִקְרִי מְקוֹם קִדְשׁוֹ.
דְּתָמָן אֲתַחְזִיין כָּל נִשְׁמָתֵינִי לְקַמֵּי
מְאִרִיהוֹן. בְּגוֹנָא דָא הַהוּא אֲתֵר,
דְּאֲתַחְזוֹן יִשְׂרָאֵל קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיד
הוּא, אֲתֵר דְּאִקְרִי עֲזֵרַת יִשְׂרָאֵל.
בְּשַׁעֲתָא דְּנִשְׁמָתֵינִי קִיִּימִין תָּמָן, בְּדִין
חֲדוּהָ דְּמְאִרִיהוֹן, לְאֲתַתְקַנָּא בְּהוּ
אֲתֵר, דְּאִקְרִי קִדְשׁ (רנ"ח ע"ב)
הַקְּדוּשִׁים. וְתָמָן רְשִׁימִין כָּל עוֹבְדֵיהוֹן
וְזָכוּן דְּלַהוֹן.

מִשְׁרִיִּיא תְּנִינָא, אֲתַמְנָא בְּאַרְבַּע
שַׁעֲתֵי אַחֲרָנִין, וְלֹא אֲמַרִי
שִׁירָתָא, בְּרֵי שַׁעֲתֵי, עַד דְּאֲתַפְּלַג
לֵילָיָא, וְעֵאל קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא
בְּגוֹנָתָא דְּעֵדֶן.

פרק ד'

הן אראלם צעקו חצה, כלם לוו את השכינה עד בכל, ושם הם בכו עם ישראל

ואלין אינון אבלי ציון, ואינון דבכו על חרבן בי מקדשא. ובשירותא דארבע שעתא אמצעין, פתחי ואמרי, (תהלים קלז) על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו וגו', ואלין אינון דבכו על נהרות בכל, עמהון דישראל, (דף קצ"ו ע"א) ממשמע דכתיב גם בכינו. ומנלן דבכו תמן. דכתיב, (ישעיה לג) הן אראלם צעקו חצה. מהו חצה. דא בכל, בגין דכלהו אוזופה לשכינה עד בכל. ותמן בכו עמהון דישראל. ועל דא פתחי בהאי, ומסיימי זכור יי' לבני אדום וגו'.

ואלה הם אבלי ציון ואותם שבוכים על חרבן בית המקדש. ובתחלת ארבע השעות האמצעיות פותחים ואמרים, (תהלים קלז) על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו וגו', ואלה הם שבוכים על נהרות בכל עם ישראל, ממשמע שכתוב גם בכינו. ומנין לנו שבוכים שם? שכתוב הן אראלם צעקו חצה. מה זה חצה? זו בכל, משום שכלם לוו את השכינה עד בכל, ושם הם בכו עם ישראל. ועל זה פותחים בזה, ומסיימים: זכור ה' לבני אדום וגו'.

דף קצ"ו ע"א

כדין אתער קודשא בריך הוא בדרגוי, ובטש ברקיעין כדאמרן, ואודעזעו תריסר אלפי עלמין, ונעי ובבי, דכתיב, (ירמיה כה) יי' ממרום ישאגממעון קדשו יתן קולו שאוג ישאג על נוהו, ואדפר לון לישראל, ואחית תרין דמעין לגו ימא רבא. וכדין אתער שלהוביתא חד דבסטר צפון, ובטש רוחא חד דבסטר צפון בהוא שלהוביתא, ואזלא ושאמא בעלמא, וההיא שעתא אתפלג ליליא, ושלהוביתא אזלא ובטש בגדפוי דתרנגולא,

ואז מתעורר הקדוש ברוך הוא במעלותיו ומכה ברקיעים, כמו שאמרנו, ומודעזעים שנים עשר אלפי עולמות וגועים ובוכים, שכתוב (ירמיה כה) ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו. ונזכר בישראל, ומוריד שתי דמעות לתוך היים הגדול, ואז מתעוררת שלהבת אחת שבצד צפון, ומכה רוח אחד שבצד צפון באותה השלהבת, והולך ומשוטט בעולם. ובאותה שעה נחלק הלילה, והשלהבת הולכת ומכה

בְּכַנְפֵי הַתְּרַנְגוּל וְקוֹרָא, אָז הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס לְגַן עֵדֶן.

וְלַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵין מְנוּחָה עַד
שְׁנַכְנֵס לְגַן עֵדֶן
לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים.
וְהִסִּימֵן - כִּי נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְעַמִּי וְגו'.
(אסתר ז) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי הוּא זֶה
וְגו', וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה
הַיַּיִן אֶל גַּנַּת הַבַּיִת וְגו'.

בְּשַׁעֲהַ שְׁנַכְנֵס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְגַן עֵדֶן, אָז כָּל אוֹתָם עֲצִי
הֲגֵן וְכָל אוֹתָן נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים
פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים, (תהלים כד) שְׂאוּ
שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְגו'. מִי זֶה מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד וְגו'. שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם
גו'. וּבְשַׁעֲהַ שְׁנָשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים
שְׁבָאֲרָן חוֹזְרוֹת לְגוֹפֵן, אָז מַחֲזִיקִים
בָּהֶם כָּל אוֹתָם מְלֹאכִים, וְאוֹמְרִים
(שם קלד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי
ה'. וְלִמְדָנוּ שֶׁזֶה הַמַּחֲנֶה הַשְּׁלִישִׁי
שְׂאוּמֵר אֶת זֶה בְּאַרְבַּע הַשָּׁעוֹת
הַאֲחֵרוֹנוֹת.

וְאוֹמְרִים שִׁירָה עַד שְׁעוּלָה אוֹר
הַבֶּקֶר, וְאָז מְשַׁבְּחִים
אֶת אֲדוֹנָם כָּל אוֹתָם כּוֹכְבִים
וּמְזֻלוֹת, וְכָל אוֹתָם הַמְּלֹאכִים
הָעֲלִיוֹנִים שְׁשֶׁלְטוֹנֵם בַּיּוֹם, כָּלֵם
מְשַׁבְּחִים אֶת אֲדוֹנָם וְאוֹמְרִים
שִׁירָה. זֶהוּ שְׁכַתוּב (איוב לח) בְּרֵן
יַחַד כְּכַבִּי בְּקֶר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי
אֱלֹהִים.

וְקֹאֲרִי, כְּדִין קוֹדֶשָׁא בְּרוּךְ הוּא עָאֵל
בְּגַנְתָּא דְעֵדֶן.

וְקוֹדֶשָׁא בְּרוּךְ הוּא לִית לִיה נְיִיחָא
עַד דְעָאֵל לְגַנְתָּא דְעֵדֶן
לְאַשְׁתַּעֲשַׁע בְּנִשְׁמַתְהוֹן דְצְדִיקִיא.
וְסִימֵן (אסתר ז) כִּי נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְעַמִּי
וְגו'. וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי הוּא זֶה וְגו',
וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל
גַּנַּת הַבַּיִת וְגו'.

בְּשַׁעֲתָא דְקוֹדֶשָׁא בְּרוּךְ הוּא עָאֵל
בְּגַנְתָּא דְעֵדֶן, כְּדִין כָּל
אֵינּוֹן אֵילָנִין דְגַנְתָּא, וְכָל אֵינּוֹן
נְשָׁמַתִּין דְצְדִיקִיא, פְּתַחִי וְאִמְרִי,
(תהלים כד) שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְגו'.
מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד וְגו'. שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם וְגו'. וּבְשַׁעֲתָא דְנִשְׁמַתְהוֹן
דְצְדִיקִיא דִּי בְּאַרְעָא אֶהְדְּרוּ
לְגוֹפֵייהוּ, כְּדִין אַתְקִיפוּ בְּהוּ כָּל אֵינּוֹן
מְלֹאכִין, וְאִמְרִי (תהלים קלד) הִנֵּה
בָּרְכוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי יי'. וְאוֹלִיפְנָא
דְדָא מְשַׁרְיָא תְּלִיתָאָה קָא אִמְרִי דָא,
בְּאַרְבַּע שַׁעֲתֵי בַתְרִיטָא.

וְקֹאֲמְרִי שִׁירָתָא, עַד דְסָלִיק נְהוֹרָא
דְצַפְרָא, דְכְּדִין מְשַׁבְּחִין
לְמַרְיָהוֹן כָּל אֵינּוֹן כְּכַבִּיא וּמְזֻלִי, וְכָל
אֵינּוֹן מְלֹאכִין עֲלָאין, דִּי שְׁלִטְנִיָּהוֹן
בִּימְמָא, כְּלָהוּ מְשַׁבְּחִין לְמַאֲרִיָּהוֹן,
וְאִמְרִי שִׁירָתָא. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב,
(איוב לח) בְּרֵן יַחַד כְּכַבִּי בְּקֶר וַיִּרְעוּ כָּל
בְּנֵי אֱלֹהִים.

הצדיקים בחצי הלילה בגן עדן

קול קורא התנודדו (מההשמטות) קול קורא: התנודדו מחנות צדיקים קדושים, אשריכם שזכיתם לכך. מי שמע כזאת, מי ראה כאלה, בהיות כל נגון הרקיע בנסעו על ידי האיש לבוש הבדים, והוא מסתלק והרקיע עומד. והעמוד מנגן, עולה ויורד, עד שנמשך אור זהר, אור נועם מלמעלה באותו העמוד. והצדיקים עומדים לנגד האור והוא ונהנים ממנו עד חצות הלילה. (מההשמטות)

קול קורא התנודדו מחנות צדיקים קדושים, אשריכם שזכיתם לכך. מי שמע כזאת, מי ראה כאלה, בהיות כל נגון הרקיע בנסעו על ידי האיש לבוש הבדים, והוא והרקיע עומד. והעמוד מנגן, עולה ויורד, עד שנמשך אור זהר, אור נועם מלמעלה באותו העמוד. והצדיקים עומדים לנגד האור והוא ונהנים ממנו עד חצות הלילה. (מההשמטות)

זוהר שמות ויקהל דף טו:

בחצי הלילה כשבא הקדוש ברוך הוא לכנס עם הצדיקים, שומעים קול סבוב הרקיע והעמוד מנגן, וקרקע הגן מתנשא, והצדיקים עולים מחפותיהם לקראת בוראם, וכל הגן מתמלא מכבודו. באותה שעה מזדווגות הרוחות זכרים ונקבות כפי שהיו קדם שנבראו, ומאותו נעם תאנתם לחזות בנעם ה', כלם עושים פרי, דהיינו רוחות לגרים: (עד כאן מההשמטות)

בחצי הלילה כשבא הקדוש ברוך הוא ליכנס עם הצדיקים, שומעים קול סבוב הרקיע והעמוד מנגן, וקרקע הגן מתנשא, והצדיקים עולים מחופותיהם לקראת בוראם, וכל הגן מתמלא מכבודו. באותה שעה מזדווגות הרוחות זכרים ונקבות כפי שהיו קודם שנבראו, ומאותו נועם תאנתם לחזות בנועם ה' בולם עושים פרי, דהיינו רוחות לגרים: (עד כאן מההשמטות)

פרק ה'

האילנות מזמרות בחצות

בא ראה, בפעה שמתעורר חצות הלילה והקדוש ברוך הוא

תא חזי, בשעתא דאתער פלגות ליליא וקודשא ברוך הוא עאל

בראשית כד עז.

לְגַנְתָּא דְעָדָן לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא עִם
 צְדִיקָא, כְּלֵהוּ אֵילָנִין דְּגַנְתָּא דְעָדָן
 מְזַמְרֵן וּמְשַׁבְּחֵן קַמִּיהּ. דְּכֵתִיב, (דְּבִרֵי
 הַיָּמִים א טו) אִזְ יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיַּעַר מִלְּפָנֵי
 יְיָ וְגו'.

נְכַנְס לְגַן הָעֵדָן לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם
 הַצְּדִיקִים, כָּל הָאֵילָנוֹת שֶׁל גַּן הָעֵדָן
 מְזַמְרִים מְשַׁבְּחִים לְפָנָיו, שְׁכָתוּב
 (דְּבִרֵי הַיָּמִים א טו) אִזְ יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיַּעַר
 מִלְּפָנֵי ה' וְגו'.

רְבִי אַבָּא קָם בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה מִמֶּשׁ

רְבִי אַבָּא הוּוּ אֲתֵי מִטְּבַרְיָה לְבֵי
 טְרוּנַיָּא דְחַמּוּי, וְרַבִּי יַעֲקֹב
 בְּרִיהּ הוּוּ עַמּוּיָה, אַעְרַעוּ בְּכַפֵּר
 טְרָשָׁא. כַּד בַּעוּ לְמִשְׁכַּב, אָמַר רַבִּי
 אַבָּא לְמַרְיָה דְּבֵיתָא אִיתְּ הַכָּא
 תְּרַנְגוּלָא. אָמַר לִיהּ מֵאַרְא דְּבֵיתָא,
 אַמַּאי. אָמַר לִיהּ בְּגִין דְּקַאִמְנָא
 בְּפִלְגוֹת לַיְלִיא מִמֶּשׁ.

רְבִי אַבָּא הָיָה בָּא מִטְּבַרְיָה לְבֵית
 טְרוּנַיָּא שְׁלַחְמִיו, וְרַבִּי יַעֲקֹב
 בְּנוֹ הָיָה עַמּוּי. נִפְגְּשׁוּ בְּכַפֵּר טְרָשָׁא.
 כְּשֶׁרָצוּ לִשְׁכַּב, אָמַר רַבִּי אַבָּא לְבַעַל
 הַבַּיִת: יֵשׁ כָּאן תְּרַנְגוּל? אָמַר לוֹ
 בַּעַל הַבַּיִת: לְמָה? אָמַר לוֹ: מִשׁוּם
 שְׂאֵנִי קָם בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה מִמֶּשׁ.

בראשית
 לד לד
 צב:

בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נְכַנְס לְגַן הָעֵדָן לְהַשְׁתַּעֲשַׁע
 עִם הַצְּדִיקִים.

אָמַר לִיהּ לֹא אַצְטְרִיךְ, דְּהָא סִימְנָא
 לִי בְּבֵיתָא דְהַדִּין טַקְלָא דְקַמִּי
 עַרְסָאי מְלִינָא לִיהּ מִיָּא וְנַטְיָף טִיף
 טִיף, בְּפִלְגוֹת לַיְלִיא מִמֶּשׁ אַתְרָקוּ
 כְּלֵהוּ מִיָּא, וְאַתְגְּלָגַל הָאִי קִיטְפָא
 וְנַהִים, וְאַשְׁתַּמַּע קְלִיָּה בְּכָל בֵּיתָא,
 וְכַדִּין הוּא פְּלָגוֹת לַיְלִיא מִמֶּשׁ, וְחַד
 סְבָא הוּוּ לִי דְהוּוּ קָם בְּכָל פְּלָגוֹת
 לַיְלִיא וְאַשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא, וּבְגִינֵי כְּךָ
 עָבַד הָאִי, אָמַר רַבִּי אַבָּא בְּרִיךְ
 רַחֲמָנָא דְשִׁדְרֵנִי הַכָּא, בְּפִלְגוֹת לַיְלִיא
 נְהִים הֵהוּא גְּלָגְלָא דְקִיטְפָא, קָמוּ רַבִּי
 אַבָּא וְרַבִּי יַעֲקֹב. שָׁמְעוּ לְהֵהוּא גַבְרָא

אָמַר לוֹ: לֹא צְרִיךְ, שֶׁהֲרִי סִימֵן יֵשׁ
 לִי בְּבֵית - שֶׁהִמְשַׁקֵּל הַזֶּה
 שֶׁלפָּנַי מִטְּתִי, אֲנִי מְמַלֵּא אוֹתוֹ
 בְּמִים, וּמְטַפֵּטֵף טֶפֶה טֶפֶה. וּבְחֲצוֹת
 הַלַּיְלָה מִמֶּשׁ מִתְרוֹקְנִים כָּל הַמִּים,
 וּמִתְגַּלְגֵּל הַגְּלָגַל [הַדְּבֹק] הַזֶּה
 וְנַהֵם, וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּכָל הַבַּיִת. וְאִז
 הוּא חֲצוֹת הַלַּיְלָה מִמֶּשׁ. וְזָקֵן אַחַד
 הָיָה לִי שֶׁהָיָה קָם בְּכָל חֲצוֹת לַיְלָה
 וּמִשְׁתַּדַּל בְּתוֹרָה, וּמִשׁוּם כְּךָ עָשָׂה
 אֵת זֶה. אָמַר רַבִּי אַבָּא: בְּרוּךְ
 הַרְחֵמֵן שֶׁשְׁלַחְנִי לְכָאן. בְּחֲצוֹת
 הַלַּיְלָה נַהֵם אוֹתוֹ הַגְּלָגַל [הַדְּבֹק].

קמו רבי אבא ורבי יעקב, ושמועו את אותו האיש שהיה יושב בירכתי הבית ושני בניו עמו, והיה אומר, כתוב (תהלים קיט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקה. מה ראה דוד שהוא אומר חצות לילה ולא בחצות הלילה? אלא חצות לילה - ודאי לקדוש-ברוך-הוא אומר כן. וכי כך נקרא הקדוש ברוך הוא? כן, שהרי חצות לילה ממש הקדוש ברוך הוא נמצא וסיעתו, ואז היא השעה שנכנס לגן העדן להשתעשע עם הצדיקים.

אמר רבי אבא לרבי יעקב, ודאי נשתתף עם השכינה ונתחבר יחד. קרבו וישבו עמו. אמרו לו, אמר דבר פיד, שיפה אמרת, מנין לך זה? אמר להם, דבר זה למדתי מסבי. ועוד היה אומר, שששל [שתחלת] השעות הראשונות של הלילה, כל הדינים שלמטה מתעוררים והולכים ומשוטטים בעולם.

דהוה יתיב בשפולי ביתא ותרין בנוי עמיה, והוה אמר כתיב (תהלים קיט סב) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקה, מאי קא חמא דוד דאיהו אמר חצות לילה ולא בחצות לילה. אלא חצות לילה ודאי, לקודשא בריך הוא אמר הכי. וכי קודשא בריך הוא הכי אקרי. אין דהא חצות לילה ממש קודשא בריך הוא אשתכח וסיעתא דיליה וכדין היא שעתא דעייל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא.

אמר רבי אבא לרבי יעקב ודאי נשתתף בשכינתא ונתחבר כחדא, קריבו ויתיבו עמיה, אמרו ליה אימא מלה דפומך דשפיר קאמרת. מנא לך האי. אמר לון מלה דא אוליפנא מסבאי. ותו הוה אמר דתלת (ג"א דתחלת) שעתיה קמיותא דליליא כל דינין דלתתא מתערין ואזלין ושאטין בעלמא.

מחצות הלילה מאירה המלכות מצד החסד

ובחצות הלילה ממש הקדוש ברוך הוא מתעורר בגן עדן, והדינים שלמטה אין נמצאים. וכל המנהגים שלמעלה בלילה, אין נמצאים אלא בחצות הלילה ממש. מנין לנו? מאברהם, שכתוב

בפלגות ליליא ממש קודשא בריך הוא אתער בגנתא דעדן ודינין דלתתא לא משתכחון. וכל נימוסין דלעילא בליליא לא אשתכחו אלא בפלגות ליליא ממש. מנלן מאברהם דכתיב ויחלק עליהם לילה.

בְּמִצְרַיִם (שְׁמוֹת יב כט) וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה, וּבִאֲתָרֵינּוּ סְגִיאֵינּוּ בְּאֹרֵייתָא הָכִי אֲשֶׁתְּכַח. וְדוֹד הָוָה יָדַע. וּמָנָא הָוָה יָדַע. אֵלָא הָכִי אָמַר סָבֵא. דְּמַלְכוּתָא דִּילֵיהּ בְּהָאֵי (לִילִיא) תְּלִיא. וְעַל דָּא קָאִים בְּהָהִיא שַׁעְתָּא וְאָמַר שִׁירְתָּא, וְלֵהֲכִי קְרִייה לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲצוֹת לַיְלָה מְמַשׁ, אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ וְגו' דְּהָא כָּל דִּינֵין תְּלִיין מְהֵבָא, וְדִינֵין דְּמַלְכוּתָא מְהֵבָא מְשִׁתְּכַחֵין, וְהָהִיא שַׁעְתָּא אֲתַקְטִיר בְּהָ דוֹד וְקָם וְאָמַר שִׁירְתָּא. אֲתָא רַבִּי אָבָא וּנְשָׁקִיה, אָמַר לֵיהּ וְדָאֵי הָכִי הוּא בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא דִּשְׁדַּרְנֵי הָכֵא.

בְּמִצְרַיִם (שְׁמוֹת יב כט) וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה, וּבִאֲתָרֵינּוּ סְגִיאֵינּוּ בְּאֹרֵייתָא הָכִי אֲשֶׁתְּכַח. וְדוֹד הָוָה יָדַע. וּמָנָא הָוָה יָדַע. אֵלָא הָכִי אָמַר סָבֵא. דְּמַלְכוּתָא דִּילֵיהּ בְּהָאֵי (לִילִיא) תְּלִיא. וְעַל דָּא קָאִים בְּהָהִיא שַׁעְתָּא וְאָמַר שִׁירְתָּא, וְלֵהֲכִי קְרִייה לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲצוֹת לַיְלָה מְמַשׁ, אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ וְגו' דְּהָא כָּל דִּינֵין תְּלִיין מְהֵבָא, וְדִינֵין דְּמַלְכוּתָא מְהֵבָא מְשִׁתְּכַחֵין, וְהָהִיא שַׁעְתָּא אֲתַקְטִיר בְּהָ דוֹד וְקָם וְאָמַר שִׁירְתָּא. אֲתָא רַבִּי אָבָא וּנְשָׁקִיה, אָמַר לֵיהּ וְדָאֵי הָכִי הוּא בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא דִּשְׁדַּרְנֵי הָכֵא.

בְּרִיךְ הוּא חֲצוֹת לַיְלָה מְמַשׁ, אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ וְגו' דְּהָא כָּל דִּינֵין תְּלִיין מְהֵבָא, וְדִינֵין דְּמַלְכוּתָא מְהֵבָא מְשִׁתְּכַחֵין, וְהָהִיא שַׁעְתָּא אֲתַקְטִיר בְּהָ דוֹד וְקָם וְאָמַר שִׁירְתָּא. אֲתָא רַבִּי אָבָא וּנְשָׁקִיה, אָמַר לֵיהּ וְדָאֵי הָכִי הוּא בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא דִּשְׁדַּרְנֵי הָכֵא.

בְּרִיךְ הוּא חֲצוֹת לַיְלָה מְמַשׁ, אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ וְגו' דְּהָא כָּל דִּינֵין תְּלִיין מְהֵבָא, וְדִינֵין דְּמַלְכוּתָא מְהֵבָא מְשִׁתְּכַחֵין, וְהָהִיא שַׁעְתָּא אֲתַקְטִיר בְּהָ דוֹד וְקָם וְאָמַר שִׁירְתָּא. אֲתָא רַבִּי אָבָא וּנְשָׁקִיה, אָמַר לֵיהּ וְדָאֵי הָכִי הוּא בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא דִּשְׁדַּרְנֵי הָכֵא.

בְּרִיךְ הוּא חֲצוֹת לַיְלָה מְמַשׁ, אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ וְגו' דְּהָא כָּל דִּינֵין תְּלִיין מְהֵבָא, וְדִינֵין דְּמַלְכוּתָא מְהֵבָא מְשִׁתְּכַחֵין, וְהָהִיא שַׁעְתָּא אֲתַקְטִיר בְּהָ דוֹד וְקָם וְאָמַר שִׁירְתָּא. אֲתָא רַבִּי אָבָא וּנְשָׁקִיה, אָמַר לֵיהּ וְדָאֵי הָכִי הוּא בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא דִּשְׁדַּרְנֵי הָכֵא.

בְּרִיךְ הוּא חֲצוֹת לַיְלָה מְמַשׁ, אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ וְגו' דְּהָא כָּל דִּינֵין תְּלִיין מְהֵבָא, וְדִינֵין דְּמַלְכוּתָא מְהֵבָא מְשִׁתְּכַחֵין, וְהָהִיא שַׁעְתָּא אֲתַקְטִיר בְּהָ דוֹד וְקָם וְאָמַר שִׁירְתָּא. אֲתָא רַבִּי אָבָא וּנְשָׁקִיה, אָמַר לֵיהּ וְדָאֵי הָכִי הוּא בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא דִּשְׁדַּרְנֵי הָכֵא.

בְּמַחֲצִית הָאֲחֵרֶת מְאִירָה פְּנֵיהּ בְּצַד הַחֶסֶד

אָמַר אֲנִי שְׁמַעְנָא מְלָה. אָמַר לֵיהּ רַבִּי אָבָא, אִימָא בְּרִי טַב דְּהָא מְלָה דְּפּוּמָךְ קָלָא דְּבוֹצִינָא לְהוּי. אָמַר אֲנִי שְׁמַעְנָא דְּהָא לַיְלָה דִּינָא

אָמַר אֲנִי שְׁמַעְנָא מְלָה. אָמַר לֵיהּ רַבִּי אָבָא, אִימָא בְּרִי טַב דְּהָא מְלָה דְּפּוּמָךְ קָלָא דְּבוֹצִינָא לְהוּי. אָמַר אֲנִי שְׁמַעְנָא דְּהָא לַיְלָה דִּינָא

הוא דין המלכות, ובכל מקום הוא דין. וזה שאמר חצות, משום שיונקת בשני גונים [חצות] - בדין וחסד. ונדאי שהמחצית הראשונה היא דין, שהרי במחצית האחרת היא מאירה פניה בצד החסד, ועל כן חצות לילה כתוב ונדאי.

דמלכותא איהו ובכל אתר דינא הוא, והאי דקאמר חצות, בגין דינקא בתרי גווני (חצות) בדינא וחסד, ונדאי פלגותא קדמיתא דינא הוא, דהא פלגותא אחרא נהירו אנפיהא בסטרא דחסד. ועל דא חצות לילה בתיב ונדאי.

פרק ו'

הקם בחצות אינו טועם טעם מיתה בשנה

רבי יהודה ורבי יוסי נפגשו לכפר חנן. בעודם יושבים בבית מלונם, בא איש אחד, ומשא של חמור לפניו, ונכנס לבית. בין כך אמר רבי יהודה לרבי יוסי, הנה שנינו שדוד המלך היה מתנמנם כמו סוס ושנתו מועטת, איך היה קם בחצות הלילה, השעור הזה הוא קטן, ולא היה מתעורר אפלו בשליש הלילה?

רבי יהודה ורבי יוסי אערעו בכפר חנן. עד דהוו יתבי בי אושפזייהו, אתא חד בר נש וחד מטולא דחמרא קמיה ועאל בביתא. אדהכי, אמר רבי יהודה לרבי יוסי, הא תנינן, דדוד מלכא הוה מתנמנם כסוס, ושינתיה זעיר, היך הוה קם בפלגות ליליא. האי שעורא זעיר איהו ולא הוה אתער אפילו בתלתות ליליא.

בראשית
ויגש ר"ז
ע"ב -
ר"ז ע"א

דוד המלך קם בחצות הלילה ומתעורר, ומשתדל בעבודת רבונו בשירים ותשבחות

אמר לו, בשעה שנכנס הלילה, היה יושב עם כל גדולי ביתו ודן את הדין ועוסק בדברי תורה, ואחר כך היה ישן שנתו עד חצות הלילה, וקם בחצות הלילה ומתעורר, ומשתדל בעבודת רבונו בשירים ותשבחות.

אמר ליה, בשעתא דעאל ליליא, הוה יתיב עם כל רבירבי ביתיה ודאין דינא, ועסיק במלי דאורייתא. ולבתר הוה נאים שינתיה עד פלגות ליליא, וקם בפלגות ליליא ואתער, ומשתדל בפולחנא דמאריה, בשירין ותושבחות.

דוד המלך היה שומר כל ימיו שלא יטעם טעם מיתה

בִּינְתָיִם אָמַר הָאִישׁ הַהוּא, וְכִי
הַדְּבָר הַזֶּה שְׁאַתֶּם אוֹמְרִים הוּא כִּד?
סוּד הַדְּבָר יֵשׁ כָּאֵן, שְׁהֵנָּה דוֹד
הַמֶּלֶךְ חִי וְקַיָּים לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי
עוֹלָמִים, וְדוֹד הַמֶּלֶךְ הֵיךְ שׁוֹמֵר כָּל
יָמָיו שְׁלֹא יטַעֵם טַעַם מִיְתָה, מִשׁוּם
שְׁהַשְׁנָה אֶחָד מִשְׁשִׁים בְּמִיְתָה הִיא,
וְדוֹד, מִשׁוּם מְקוֹמוֹ שֶׁהוּא חִי, לֹא
הֵיךְ יִשֶׁן אֲלֵא שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת, שְׁעַד
שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת חֶסֶר אַחַת הוּא חִי,
מִשֶׁם וְהִלָּאָה טוֹעֵם אֶדָם טַעַם מִיְתָה
וְשׁוֹלֵט בּוֹ הַצַּד שֶׁל רוּחַ הַטְּמָאָה.

וְזֶה הֵיךְ שׁוֹמֵר דוֹד הַמֶּלֶךְ, שְׁלֹא
יטַעֵם טַעַם שֶׁל מִיְתָה, וְשׁוֹלֵט
(שְׁלֹא יִשְׁלַט) בּוֹ צַד שֶׁל רוּחַ אַחֲרָת,
מִשׁוּם שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת חֶסֶר אַחַת
הוּא הַסּוּד שֶׁל הַחַיִּים שְׁלִמְעָלָה, עַד
שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת שֶׁהֵם שְׁשִׁים [חֶסֶר
נְשִׁימָה אַחַת] נְשִׁימוֹת עֲלִינוּת,
וְאֵלּוֹ הַסּוּד שְׁלֵהֵן, שֶׁהַחַיִּים תְּלוּיִים
בָּהֶם, וּמִכָּאֵן וּמָטָה הוּא סוּד הַמּוֹת.
וְעַל כֵּן דוֹד הֵיךְ מְשַׁעַר אֶת שְׁעוֹר
הַלִּילָה כְּדֵי שְׁיִתְקַיֵּם בְּחַיִּים,
שְׁלֹא יִשְׁלַט בּוֹ טַעַם הַמּוֹת,
וּכְשֶׁנֶּחֱלַק הַלִּילָה הֵיךְ דוֹד עוֹמֵד
בְּמְקוֹמוֹ, מִשׁוּם שְׁכַאֲשֶׁר מִתְעוֹרֵר
חֲצוֹת הַלִּילָה וְהַכֶּתֶר הַקְּדוֹשׁ
מִתְעוֹרֵר, צָרִיךְ שְׁלֹא יִמְצֵא אֶת דוֹד
קְשׁוּר בְּמְקוֹם אַחֵר, בְּמְקוֹם הַמּוֹת.

אֲדַהְכִי אָמַר (דף רז ע"א) הַהוּא בַר
נֶשׁ, וְכִי הִיא מְלָה
דְּקִאֲמְרִיתוּ, הִכִּי הוּא. רָזָא דְּמְלָה
הַכָּא, דְּהָא דוֹד מְלָכָא חִי וְקַיָּים
לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עֲלָמִין. וְדוֹד מְלָכָא
הוּוֹ נְטִיר כָּל יוֹמוֹי דְּלֹא יטַעֵם טַעַם
מִיְתָה. בְּגִין דְּשִׁינְתָא חַד מִשְׁתִּין
בְּמִיְתָה אִיהוּ. וְדוֹד בְּגִין דּוּכְתִּיה
דְּאִיהוּ חִי, לֹא הוּוֹ נְאִים אֲלֵא שִׁתִּין
נְשָׁמִי. דְּעַד שְׁתִּין נְשָׁמִי חֶסֶר חַד,
אִיהוּ חִי. מִתְכּוֹן וְלִהְלָאָה, טַעֵם בַּר
נֶשׁ טַעֵמָא דְּמוֹתָא, וְשְׁלִיט בִּיהַ סְטְרָא
דְּרוּחַ מְסֻאָבָא.

וְדָא הוּוֹ נְטִיר דוֹד מְלָכָא, דְּלֹא
יטַעֵם טַעֵמָא דְּמוֹתָא, וְשְׁלִיט
(ס"א דלא ישליט) בִּיהַ סְטְרָא דְּרוּחָא
אַחֲרָא, בְּגִין דְּשְׁתִּין נְשָׁמִי חֶסֶר חַד,
אִיהוּ רָזָא דְּחַיִּים דְּלְעִילָא. עַד שְׁתִּין
נְשָׁמִי, דְּאִינוּן שְׁתִּין (ד"א ל"ג חסר חד
נְשָׁמִי) נְשָׁמִי עֲלָאִין, וְאִילִין רָזָא דְּלִהוּן,
דְּתִלְיִין בְּהוּן חִי. וּמִכָּאֵן וְלִתְתָא, רָזָא
דְּמוֹתָא הוּא.

וְעַל דָּא, דוֹד מְלָכָא הוּוֹ מְשַׁעַר
שְׁעוֹרָא דְּלִילָא, בְּגִין דִּיתְקַיֵּים
בְּחַיִּים, דְּלֹא יִשְׁלוּט בִּיהַ טַעֵמָא
דְּמוֹתָא. וְכֵד אֲתַפְּלִיג לִילָא, הוּוֹ דוֹד
מִתְקַיֵּים בְּאַתְרִיהַ. בְּגִין דְּכֵד אֲתַעַר
פְּלָגוּ לִילָא וְכִתְרָא קְדִישָׁא אֲתַעַר,
בְּעָא דְּלֹא לֹאֲשַׁכְחָא לִיהַ לְדוֹד
מִתְקַשֵׁר בְּאַתֵּר אַחֲרָא, בְּאַתֵּר דְּמוֹתָא.

דוד המלך היה עומד להשגיח בכבוד רבונו תמיד, חי אצל חי

משום שפאשר נחלק הלילה והקדשה מתעוררת, ואדם שישן במטתו ולא מתעורר להשגיח בכבוד רבונו, הנה הוא נקשר בסוד המות, ונדבק למקום אחר, ועל פן דוד המלך היה עומד להשגיח בכבוד רבונו תמיד, חי אצל חי, ולא נרדם בשנה לטעם טעם המות, ומשום כך היה מתנמנם כמו סוס, ששים נשימות, ולא בשלמות.

בגין דכד אתפליג ליליא וקדושה עלאה אתער, ובר נש דנאים בערסיה ולא אתער לאשגחא ביקרא דמאריה. הא איהו אתקשר ברזא דמותא ומתדבק באתר אחרא, ועל דא דוד מלכא הוה קאים לאשגחא ביקרא דמאריה תדיר. חי לגבי חי, ולא נאים בשינתא למעמא מעמא דמותא. ובגין כך, הוה מתנמנם בסוס, שתין נשמי, ולא בשלימו.

באו רבי יהודה ורבי יוסי ונשקוהו. אמרו לו, מה שמך? אמר להם, חזקיה. אמרו לו, יישר כחך ותתחזק תורתך. ישבו. אמר רבי יהודה, הואיל והתחלת, אמר לנו מעתה סודות עליונים שאמרת.

אתו רבי יהודה ורבי יוסי ונשקוהו, אמרו ליה, מה שמך. אמר להון, חזקיה. אמרו ליה, יתיישר חילך ויתתקף אורייתך. יתיבו. אמר רבי יהודה, הואיל ושרית, אימא לן מהני רזין עלאין דקאמרת.

פרק ז'

על ידי קימה בליילה ולמוד התורה בעת חצות לילה מבטלים כל הדינים הקשים

אמרו רבי חייא ורבי יוסי, ודאי שהדרך תקינה לפנינו. נכנסו למערה וישנו. בחצות הלילה שמעו את קול חיות המדבר שנוהמות. התעוררו. אמר רבי חייא, הרי עת היא לסייע לכנסת

אמרו רבי חייא ורבי יוסי, ודאי אורחא תקינא קמן, עאלו למערתא ודמכו. בפלגו ליליא, שמעו קל חיותא במדברא דנהמי. אתערו. אמר רבי חייא, הא עידן הוא לסייעא לכנסת ישראל, דהיא משבחת

ויקרא כא
ע"ב - כב
ע"א

יִשְׂרָאֵל שְׁמִשְׁבַּחַת אֶת הַמֶּלֶךְ. אָמְרוּ,
כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֹאמֶר דְּבַר מִמֶּה
שָׁשְׁמַע וַיִּדַע בַּתּוֹרָה. יֵשְׁבוּ כֻלָּם...

בֹּא רֵאֵה, בְּשַׁעַת שְׁיֹרֵד הַלֵּילָה,
פְּתָחִים הַסְּתוּמִים שֶׁל עֲלִיּוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים נִמְצָאִים (שׁוֹכְכִים), וְכֹל
אוֹתָם רְחוּקִים מִתְּעוֹרְרִים וְהוֹלְכִים
וְשָׁטִים בְּכֹל הָעוֹלָם, וּמְחַזְרִים עַל
גּוֹפּוֹת בְּנֵי אָדָם וְסוֹבְבִים
לְמִקוּמוֹתֵיהֶם וּלְמִטּוֹתֵיהֶם, וְרוֹאִים
אֶת דְּיוֹקָן הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ וּפּוֹחֲדִים,
שֶׁהָרִי הַתְּחִזְקוּ בְּמִטּוֹתֵיהֶם בְּדַבְּרֵי
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. וּבְנֵי אָדָם,
נִשְׁמוֹתֵיהֶם עוֹלוֹת כָּל אַחַת וְאַחַת
כְּרְאוּי לָהּ, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ. אֲשֶׁרִי
חֲלַקְסָם שֶׁל הַצְּדִיקִים שֶׁנִּשְׁמוֹתֵיהֶם
עוֹלוֹת לְמַעְלָה וְלֹא מִתְּעַכְּבוֹת
בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁלֹּא צָרִיךְ.

לְמַלְכָּא. אָמְרוּ, כָּל חַד וְחַד לִימָא
מְלָה מִמֶּה דְשָׁמַע וַיִּדַע בְּאוּרֵייתָא,
יְתָבוּ בְּלָהוּ.

תָּא חַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְרַמְשׁ לִילְיָא,
פְּתַחִין סְתִימִין דְּעֵלְאִי וְתַתְּאִי
מִשְׁתַּכְּחִי (ס"א מִשְׁתַּכְּחִי). וְכֹל אֵינּוֹן
רְחִיקִין, מִתְּעַרְוִין וְאִזְלוּן וְשָׁטְאוּן כָּל
עֵלְמָא, וּמִהַדְרִין עַל גּוּפֵי בְנֵי נִשְׂאָ,
וְסַחְרֵי לְאַתְרֵיהוּ וּלְעַרְסֵיהוּ. וְחַמְאוּן
דְּיוֹקְנָא דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא, וּמִסְתַּפִּי.
דְּהָא אִתְקַפּוּ בְּעַרְסֵיהוּ בְּמַלְי דְשָׁמָא
קְדִישָׁא. וּבְנֵי נִשְׂאָ, נִשְׁמַתְהוֹן סְלָקוּן
כָּל חַד וְחַד בְּדַחֲזֵי לֵיהּ, וְהָא אוּקְמוּהָ.
וּכְפָּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצְדִיקֵינָא,
דְּנִשְׁמַתְהוֹן סְלָקוּן לְעֵילְאָ, וְלֹא
מִתְּעַכְּבֵי בְּאַתְרַּא אַחְרָא דְלֹא אִצְטְרִיךְ.

רוּחַ אַחַת מְקִישָׁה בְּכַנּוֹר דָּוִד, וּמִנְגֵן מֵאֲלִיּוֹ, וּמִשְׁבַּחַת אֶת הַמֶּלֶךְ

בְּשִׁנְחַלְקָא הַלֵּילָה, הַכְּרוּז עוֹמֵד
וּמְכַרִּיז, וְנִפְתָּחִים
הַפְּתָחִים. אַז רוּחַ אַחַת שֶׁל צְפוּן
מִתְּעוֹרְרַת וּמְקִישָׁה בְּכַנּוֹר דָּוִד,
וּמִנְגֵן מֵאֲלִיּוֹ, וּמִשְׁבַּחַת אֶת הַמֶּלֶךְ,
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע עִם
הַצְּדִיקִים בְּגַן עֵדֶן.

אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל מִי שֶׁמִּתְּעוֹרֵר
בְּאוֹתוֹ זְמַן וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה,
וְכֹל מִי שֶׁעוֹמֵד בְּאוֹתוֹ זְמַן וְעוֹסֵק

בְּדַ אִתְפְּלַג לִילְיָא, בְּרוּזָא קָאִים
וּכְרוּז, וּפְתַחִין פְּתִיחוּ. בְּדִין
רוּחָא חַד דְּסַטְר צְפוּן אִתְעַר, וְאִקְיִשׁ
(דף כ"ב ע"א) בְּכַנּוֹר דְּדָוִד, וּמִנְגֵן
מֵאֲלִיּוֹ. וּשְׁבַחַת לְמַלְכָּא, וּקְוִדְשָׁא
בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּצְדִיקֵינָא
בְּגַנְתָּא דְּעֵדֶן.

וּכְפָּאָה חוּלְקִיהּ מֵאֵן דְּאִתְעַר בְּהוּא
זְמָנָא וְאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא,
וְכֹל מֵאֵן דְּקָאִים בְּהוּא זְמָנָא

בתורה, נקרא חברו של הקדוש ברוך הוא וכן נסת ישראל, ולא עוד, אלא שאלו נקראים אחים ורעים שלו, שפתיב (תהלים קכב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. ונקראים חברים של המלאכים העליונים והמחנות העליונים, שפתיב (שיר ח) חברים מקשיבים לקולך.

ואשתדל באורייתא, אקרי חבריה דקודשא בריך הוא וכן נסת ישראל. ולא עוד, אלא דאלין אקרון אחים ורעים ליה. דכתיב, (תהלים קכב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. ואקרון חברים בהדי מלאכין עלאין, ומשריין עלאין, דכתיב, (שיר השירים ח) חברים מקשיבים לקולך.

פתחי הרחמים נפתחים

בַּשְּׁבָא היום, הפרוז עומד ומכריז, ופתחים של צד דרום נפתחים, ומתעוררים כוכבים ומזלות, ופתחי הרחמים נפתחים, והמלך יושב ומקבל תשבחות. אזי כנסת ישראל נוטלת את אותם דברים ועולה, וכל אותם חברים אחוזים בכנפיה, ודבריהם באים ושורים בחיק המלך. אז מצוה המלך לכתב את כל אותם הדברים.

ובספר כתובים כל אותם בני היכלו, וחוט של חסד נמשך עליהם, שמאותו חוט מתעטר אדם בעטרת המלך, וממנו פוחדים עליונים ותחתונים. הוא נכנס לכל שערי המלך, ואין מי שימחה בידו. ואפלו בזמן שבועלי הדין עומדים לדון את העולם, אין דנים עליו דין, משום שהרי נרשם ברשם של המלך, שנודע שהוא

כד אתי יממא, פרוזא קאים וכריז, ופתחין דסטר דרומא אתפתחו. ומתערין ככבים ומזלות, ופתחין דרחמין אתפתחו. ומלכא יתיב וקביל תושבחו. כדין כנסת ישראל נמלא לאינון מלין וסלקא. וכל אינון חברים אחידן בגדפהא, ומלייהו אתיין ושריין בחיקא דמלכא. כדין פקיד מלכא, למכתב כל אינון מלין.

ובספרא כתיבו כל אינון בני היכליה, וחוטא דחסד אתמשך עליהו, דמההוא חוטא אתעטר בר נש בעטרא דמלכא, ומניה דחלין עלאין ותתאין, הוא עאל בכל תרעי מלכא, ולית מאן דימחי בידוי. ואפילו בזמנא דמאריהו דדינא קיימין למידן עלמא, לא דינין עליה דינא. בגין דהא אתרשים ברשימו דמלכא,

מֵהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, וְלִכְּן לֹא דָנִים עָלָיו
 דִּין. אֲשֶׁרִי חֲלַקְמָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים
 שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, וְכָל שָׂכֵן בְּזִמְנָה
 שֶׁהֵמְלֵךְ תָּאֵב לְדַבְּרֵי תוֹרָה.

דֹּא שְׁתַּמּוּדְעָא דֹאִהּוּ מֵהֵיכַלֵּא
 דְּמִלְפָּא, וּבְגִינָן דֹּא לֹא דִיִּינִין
 עָלֵיהּ דִּינָא. וּפְאָה חוֹלְקֵיהוֹן
 דְּצַדִּיקֵינָא דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵינָא,
 וְכָל שָׂכֵן בְּזִמְנָא דְּמִלְפָּא תָּאִיב עַל
 מְלֵי דְּאוּרֵינָא.

פָּרָק ח'

עִם יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים קָמִים בְּחֲצוֹת וּמְקַדְּמִים לְבִתֵּי בְּנֵי־סוּת

כְּשֶׁנֶּחֱלַק הַלֵּילָה, אוֹתָם שֶׁתְּשׁוּקְתָם
 לְהַזְכִּיר תָּמִיד אֶת
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא נוֹתְנִים שָׁנָה
 לֵלֵב, וְעוֹמְדִים לְהַזְכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. כְּשֶׁעוֹלָה הַבֶּקֶר,
 מְקַדְּמִים לְבֵית הַכֹּנֶסֶת וּמִשְׁבַּחִים
 אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵן אַחֵר
 חֲצוֹת הַיּוֹם, וְכֵן בְּלֵילָה כְּשֶׁנֶּחֱשַׁף
 וְנִדְבַק הַלֵּילָה בַּחֲשָׁךְ וְלֵן הַשֶּׁמֶשׁ,
 וְעַל אֵלֶּה כָּתוּב הַמְּזַכְּרִים אֶת ה'
 אֵל דְּמֵי לְכֶם. וְזֶה עִם יִשְׂרָאֵל
 הַקְּדוֹשׁ.

כֹּד אַתְּפִלִּיג לֵילֵיא, אִינּוֹן דְּתִיאֻבְתָּא
 דִּילְהוֹן לְאַדְפְּרָא תְּדִיר לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, לֹא יִהְיֶי שְׂכִיבוּ לְלִפְּא,
 וְקִיִּימִין לְאַדְפְּרָא לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. כֹּד סְלִיק צַפְרָא מְקַדְּמִין לְבֵי
 כְּנִישְׁתָּא, וּמִשְׁבַּחָאן לִיהּ לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וְכֵן בְּתֵר פְּלַגּוֹת יוֹמָא. וְכֵן
 בְּלֵילֵיא, כֹּד אַתְּחַשְׁף וְאַתְּדַבֵּק לֵילֵיא
 בַּחֲשׂוֹכָא, וּבֵת שְׁמֶשׁא. עַל אֵלִין
 כְּתִיב הַמְּזַכְּרִים אֶת יי' אֵל דְּמֵי לְכֶם.
 וְדֹא עִמָּא קְדִישָׁא דִּישְׂרָאֵל.

זוהר
 שמות
 ו'ארא דף
 5

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִתְיַחֲדֵת עִם הַצַּדִּיקִים בְּגַן עֵדֶן

בֹּא וּרְאֵה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרֶרֶת רוּחַ צְפוֹן,
 אִזּוּ מִתְקַבֵּלֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 בְּשֶׁמְאֵל, (וּמִתְחַבְּרִים כֹּאחֵד) וְשׁוֹרָה
 בְּזִרְעָה בְּמִקוּמָהּ. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בֹּא לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם הַצַּדִּיקִים שְׂבָגִין
 עֵדֶן, וְאִזּוּ כָּל מִי שֶׁמִּתְעוֹרֵר לְעֶסֶק

תָּא חַוִּי, כֹּד אַתְּעֵר רוּחַ צְפוֹן, כְּדִין
 אַתְּקַבֵּלֵא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 בְּשֶׁמְאֵלֵא, וְאַתְּחַבְּרוּ כְּחֵדָא וְשְׂרִיא
 בְּזִרְעָא בְּאַתְרָהָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֲתֵי לְאַשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם צַדִּיקֵינָא
 דְּכִנְגַּתָּא דְּעֵדֶן, וּכְדִין כָּל מֵאן דִּיתְעֵר

זוהר
 במדבר
 שלח דף
 קנ"ו

בתורה באותה שעה משתתף יחד אתה, משום שהיא (יושבת) וכל אוכלוסיה משבחים למלך העליון, וכל אלו שנמצאים (שהשתתפו אתה) בתשבחות התורה, כלם פתובים בבני ההיכל ונקראים בשמותם, ואלה רשומים ביום.

למלעי באורייתא בהווא שעתא. הא אשתתף בהדה, בגין דהיא (יתבת) וכל אכלוסין דילה, משבחון למלכא עלאה, וכל אינון דאשתכחו (נ"א דאשתתפו בהדה) בתושבתתא דאורייתא, בלהו פתיבין בבני היכלא, ואקרון בשמהון, ואלין רשימין ביממא.

במה מלאכים מלאים ליה ומכריזין עליו לעילא

אמר רבי שמעון, בשעה שהאדם מקדים בחצות הלילה וקם ומשתדל בתורה עד שמאיר הבקר, בבקר מניח תפלין בראשו ותפלין ברשם קדוש בזרועו ומתעטף בעטוף של מצוה וכו' לצאת משער ביתו, פוגש את המזוזה, רשם הקדוש בשער ביתו, ארבעה מלאכים קדושים מזדווגים עמו ויוצאים עמו משער ביתו ומלאים אותו לבית הכנסת, ומכריזים לפניו: תנו כבוד לדמות המלך הקדוש! תנו כבוד לבן המלך, לפרצוף היקר של המלך הקדוש! רוח קדושה שורה עליו, מכריזה ואומרת: (ישעיה מט) ישאל אל אשר בך אתפאר.

אמר רבי שמעון, בשעתא דבר נש אקדים בפלגות ליליא, וקם ואשתדל באורייתא, עד דנהיר צפרא. בצפרא אנח תפלין ברישיה, ותפלין ברשימא קדישא בדרועיה, ואתעטף בעטופא דמצוה, ואתי לנפקא מתרעא דביתיה. אערע במזוזה, רשימא דשמא קדישא בתרעא דביתיה. ארבע מלאכין קדישין מזדווגין עמיה ונפקין עמיה מתרעא דביתיה, ואזופי ליה לבי בנישתא. ומכריזי קמיה, הבו יקרא לדיוקנא דמלכא קדישא, הבו יקרא לבריה דמלכא, לפרצופא יקרא דמלכא. רוחא קדישא שריא עליה, אכריזי ואמר (ישעיה מט ד) ישאל אל אשר בך אתפאר.

זה"ק
פרשת
ואתחננו
דף רסה.

ולא עוד, אלא שהקדוש ברוך הוא משתבח בו ומכריז עליו בכל העולמות: ראו איזו ברירה בראתי בעולמי!

ולא עוד (קאי על הנ"ל המשכים) אלא דקודשא בריך הוא משתבח ביה, ומכריז עליה בכלהו עלמין, חמו מה ברירה עבדית בעולמי

בַּעַת חֲצוֹת זְמַן הַתְּקַבְּלוֹת הַתְּפִלוֹת וְנִכְתָּב בְּסֵפֶר הַזְכָּרוֹן

זוהר
ויקרא
פרשת
ויקרא דף
י"א ע"א

רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (שיר ד) עוֹרֵי צְפוֹן
וּבְאֵי תִימָן הִפִּיחֵי גְנֵי יִזְלוּ
בְּשִׁמּוֹ יִבֵּא דוּדֵי לְגַנּוּ וַיֹּאכַל פְּרֵי
מִגְדָּיו. עוֹרֵי צְפוֹן, אֵלוֹ עוֹלוֹת
שְׁנִשְׁחָטוֹת בְּצְפוֹן, מְשׁוּם שֶׁהֵן
מִחֲשָׁבוֹת בְּצְפוֹנוֹת הַלֵּב וּבִמְקוֹם
הַדִּין. מְשׁוּם שֶׁמִּחֲשָׁבָה נִמְצְאָת
בְּלִילָה, בְּזִמְנָן שֶׁהַדִּין נִמְצָא. רוּחַ
צְפוֹן נוֹשֶׁבֶת בְּחֲצוֹת הַלִּילָה
כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרִים אָנָּשִׁים, וְכִנּוֹר דָּוִד
מִגִּנָּן מֵאֱלֹוֹ, וּמִחֲשָׁבוֹת בְּנֵי אָדָם
מִתְעוֹרְרוֹת.

הַבְּזֵק הַזֶּה עוֹמֵד לְמִנּוֹת אֶת כָּל
אוֹתָן הַתְּפִלוֹת שְׁעוֹלוֹת,
וְכָל אוֹתָם דְּבָרֵי תוֹרָה שֶׁמִּתְעַטְרִים
בְּלִילָה, כְּשֶׁרוּחַ צְפוֹן מִתְעוֹרְרָת
וְהַלִּילָה נִחְלָק, וְכָל מִי שֶׁעוֹמֵד
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה, כָּל
אוֹתָם הַדְּבָרִים עוֹלִים, וְנוֹטֵל אוֹתָם
הַבְּזֵק, וּמְנִיחַ אוֹתָם בְּרִקְיעַ הַזֶּה,
עַד שְׁעוֹלָה הַיּוֹם.

וְאַחֵר שְׁעוֹלָה הַיּוֹם, עוֹלִים אוֹתָם
דְּבָרִים וְשׁוֹרִים בְּמְקוֹם שֶׁל
הַרְקִיעַ שְׁבוּ תְלוּיִים כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת,
שֶׁמֶשׁ וּלְבָנָה, וְזֶה נִקְרָא סֵפֶר הַזְכָּרוֹן,
שֶׁכְּתוּב (מְלָאכִי ג) וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן
לְפָנָיו. לְפָנָיו, מְשׁוּם שֶׁסֵּפֶר וְזְכָרוֹן
כְּתָב בְּקֶשֶׁר אֶחָד.

רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (שיר השירים ד) עוֹרֵי
צְפוֹן וּבְאֵי תִימָן הִפִּיחֵי גְנֵי יִזְלוּ
בְּשִׁמּוֹ יִבֵּא דוּדֵי לְגַנּוּ וַיֹּאכַל פְּרֵי
מִגְדָּיו. עוֹרֵי צְפוֹן, אֵלִין עוֹלוֹת
דְּנִשְׁחָטוֹת בְּצְפוֹן, בְּגִין דְּאִינוּן
מִחֲשָׁבוֹת בְּצְפוֹנֵי לְבָא, וּבְאַתְרַ
דְּדִינָא. בְּגִין דְּמִחֲשָׁבָה אֲשַׁתְּכַח
בְּלִילָא, בְּזִמְנָא דְּדִינָא אֲשַׁתְּכַח. רוּחַ
צְפוֹן מְנִשְׁבָּא בְּפְלוּגְתָא דְּלִילָא, כַּד
מִתְעָרִי אָנָּשִׁי, וְכִנּוֹר דְּדוּד מְנַגֵּן
מֵאֱלֹוֹ, וּמִחֲשָׁבְתָן דְּבְנֵי נָשָׂא
מִתְעָרִי.

הַאִי בְּזֵק, קָאִים לְמַמְנֵי כָּל אִינוּן
צְלוֹתֵין דְּסִלְקוּן, וְכָל אִינוּן מְלִי
דְּאוּרִייתָא דְּמִתְעַטְרָן בְּלִילָא, כַּד
רוּחָא דְּצְפוֹן אֲתַעַר, וְלִילָא אֲתַפְּלַג
כָּל מָאן דְּקָאִים בְּהַיָּא שְׁעַתָּא,
וְאֲתַעְסַק בְּאוּרִייתָא, כָּל אִינוּן מְלִין
סִלְקוּן, וְנִטִּיל לֹון הַאִי בְּזֵק, וְאִנַּח לֹון
בְּהַאִי רְקִיעָא, עַד דְּסִלְקָא יְמָמָא.

וְלְבַתֵּר דְּסִלְקֵי יְמָמָא, סִלְקָן אִינוּן
מְלִין, וְשִׁאֲרָן בְּאַתְרַ
דְּרְקִיעָא, דְּבִיָּה (כְּרַאשִׁית ל"א ע"א) תְּלִין
כְּכַבְּיָא וּמְזֻלֵי שְׁמִשָׁא וְסִיְהָרָא. וְהַאִי
אִקְרִי (ע' ע"א) סֵפֶר הַזְכָּרוֹן, דְּכְתִיב,
(מְלָאכִי ג) וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן לְפָנָיו.
לְפָנָיו, בְּגִין דְּסֵפֶר וְזְכָרוֹן כְּתָב
בְּקֶשֶׁר אֶחָד.

פרק ט'

בזמן חצות יש התעוררות לקום לעבודת השם

בשעה שיורד הלילה והשערים
נסתמים, מתעורר נקב
תהום רבה, וכמה קבוצות של
מחבלים נמצאים בעולם. אז מפיל
הקדוש ברוך הוא שנה על כל בני
העולם, ואפלו על כל שפיהם
התעוררות של חיים, והם
משוטטים בעולם ומודיעים לבני
אדם דברים, מהם כוזבים ומהם
אמת, ובני אדם קשורים בשנה.

בשמתעוררת רוח צפון ונחלק
הלילה, השלהבת
יוצאת ומכה תחת כנפי התרנגול,
והוא קורא, והקדוש ברוך הוא
נכנס לגן עדן להשתעשע עם
הצדיקים. ואז הכרוז יוצא וקורא,
וכל בני העולם מתעוררים
במטותיהם. אותם שיש בהם
התעוררות של חיים, עומדים
לעבודת רבונם ועוסקים בתורה
ובשבחו של הקדוש ברוך הוא עד
שבא הבקר.

בשעתא דרמש ליליא, ותרעין
סתימין, אתער נוקבא
דתהומא רבא, וכמה חבילי טריקין
משתכחי בעלמא. כדון אפיל
קודשא בריך הוא שינתא על כל בני
עלמא, ואפילו על כל די בהון
אתערותא דחיי, ואינון שאטון
בעלמא, ומודעין להו לבני נשא,
מלין, מנהון כדביק, ומנהון קשוט,
ובני נשא אתקטרו בשינתא.

כד אתער רוחא דצפון, ואתפליג
ליליא, שלהובא נפקא ובטש
תחות גדפוי דתרנגולא, וקרי,
וקודשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן
לאשתעשעא עם צדיקיא. וכדון
כרוזא נפיק וקרי, וכל בני עלמא
מתערי בערסיהו, אינון די בהון
אתערותא דחיי, קיימין לפולחנא
דמאריהון, ועסקי באורייתא
ובשבחה דקודשא בריך הוא עד
דאתי צפרא.

זוהר
ויקרא
מנצורע דף
נב:

השכינה הקדושה משבחת למלך

והרי נתבאר. בחצות הלילה ממש
מתעורר השמאל כמקדם,
ושושנה הקדושה מעלה ריחות

והיא אתמר. בפלגות ליליא ממש,
אתער שמאלא במלקדמין,
וורדא קדישא סלקא ריחין, והיא

זוה"ק
פרשת
דף
קכ"א:

וּמְשַׁבַּחַת וְאֲרִימַת קָלָא, וְכַדִּין סִלְקָא
 וְשִׁרְיָא רִישָׁא לְעִילָא בְּשַׁמְאֵלָא, (דף
 קכ"א ע"ב) וְשַׁמְאֵלָא מְקַבֵּל לָהּ.

כַּדִּין פְּרוּזָא קֶאֱרִי בְּעֵלְמָא, דְּהָא
 עֵידָן הוּא לְאַתְעָרָא לְשַׁבְחָא
 לִיָּה לְמַלְכָא. וְכַדִּין תּוֹשְׁבַחָן מִתְעָרִין,
 וְאַתְבְּסָמוּתָא דְכִלָּא אֲשַׁתְּכַח. זְכָאָה
 חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּאַתְעָר לְזוּגָא וְזוּגָא
 דָּא. כַּד אֲתִי צַפְרָא, וְיִמְיָא אֲתְעָר
 וּמְחַבְקָא לָהּ, כַּדִּין זְווגָא דְכִלָּא
 אֲשַׁתְּכַח בְּחָדָא. (ס"א לְמַלְכָא, כַּד אֲתִי
 צַפְרָא וְיִמְיָא אֲתְעָר וּמַחְבַּק לָהּ כַּדִּין זְווגָא דְכִלָּא
 אֲשַׁתְּכַח כַּחֲדָא וְכַדִּין תּוֹשְׁבַחָתָן מִתְעָרִין
 וְאַתְבְּסָמוּתָא דְכִלָּא אֲשַׁתְּכַח זְכָאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן
 דְּאַתְעָר לְזוּגָא וְזוּגָא דָּא)

וּמְשַׁבַּחַת וּמְרִימָה קוּל, וְאָז עוּלָה
 וְשׁוּרָה הֲרָאֵשׁ לְמַעְלָה בְּשַׁמְאֵל,
 וְהַשְׁמָאֵל אָז מְקַבְּלָהּ.

אָז הַפְּרוּז קוּרָא בְּעוּלָם, שְׁהֲרִי זְמַן
 הוּא לְהִתְעוֹרֵר לְשַׁבַּח לְמַלְכָּה.
 וְאָז תְּשַׁבְּחוּת מִתְעוֹרְרוּת, וְנִמְצָאֵת
 הַתְּבַשְׁמוּת הַכֹּל. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי
 שְׁמִתְעוֹרֵר לְזוּג וְזוּג זֶה כְּשֶׁבָא
 הַבְּקָר, וְהִימִין מִתְעוֹרֵר וּמְחַבְקָהּ,
 וְאָז זְווג הַכֹּל נִמְצָא כְּאַחַד. (לְמַלְכָּה,
 כְּשֶׁבָא הַבְּקָר וְהִימִין מִתְעוֹרֵר וּמַחְבַּק אֹתָהּ,
 אָז נִמְצָא זְווג הַכֹּל כְּאַחַד, וְאָז הַתְּשַׁבְּחוּת
 מִתְעוֹרְרוּת וְנִמְצָאֵת הַתְּבַשְׁמוּת הַכֹּל. אֲשֶׁרִי
 חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׁמִתְעוֹרֵר לְזוּג זְווג זֶה).

דְּחִדִּיק מְקַבֵּל מִדְּמַלְכָּה חוּט שֶׁל חֶסֶד

וְכַד אֲתְעָר אִיילָתָא קְדִישָׁא, בְּרוּחַ
 צְפוֹן, נְחָתָא, וְקָם הֵהוּא זְכָאָה
 דְּקִנֵּי לָהּ, וְאַתְגַּבַּר כְּאַרְיָה תְּקִיפָא
 כְּאוּרִייתָא, עַד דְּאַתִּי צַפְרָא, וְאִזִּיל
 בְּהֵיָא אִיילָתָא קְדִישָׁא לְאַתְחַזָּאָה
 קָמִי מְלָכָא, לְקַבְּלָא חַד חוּטָא דְחֶסֶד,
 וּמֵאִי (דף כ"ה ע"ב) אִיְהוּ דָּא חוּטָא
 דְּאַבְרָהָם, דְּהוּא קִנֵּי לִיָּה, דְּכָתִיב,
 (כְּרַאשִׁית יד) אִם מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נַעַל,
 הוּא לֹא אֲתִהְיֵי מֵאַחֲרָא בְּלוּם, וְאָמַר
 אִם מַחוּט, זְכָה לְהָא חוּטָא, וְדָא
 אֲקָרִי חוּטָא דְּאַבְרָהָם.

וּבְשִׁמְתְּעוֹרְרַת הָאֵילַת הַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּחַ צְפוֹן,
 יוֹרְדַת, וְעוֹמֵד אוֹתוֹ צְדִיק שֶׁקִּנֵּה
 אוֹתָהּ, וּמִתְגַּבֵּר כְּמוֹ אַרְיָה חֲזָק
 בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁבָא הַבְּקָר וְהוֹלֵךְ עִם
 אוֹתָהּ הָאֵילַת הַקְּדוּשָׁה לְהִרְאוֹת
 לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, לְקַבֵּל חוּט אֶחָד שֶׁל
 חֶסֶד. וּמִיְהוּ זֶה? חוּט שֶׁל אַבְרָהָם,
 שֶׁהוּא קִנֵּה אוֹתוֹ, שֶׁכָּתוּב (כְּרַאשִׁית
 יד) אִם מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נַעַל. הוּא
 לֹא נִהְיֶה מֵאַחֵר כְּלוּם, וְאָמַר אִם
 מַחוּט, זְכָה לְחוּט הַזֶּה, וְזֶה נִקְרָא
 הַחוּט שֶׁל אַבְרָהָם.

זוהר
 פרשת
 ויקרא דף
 כ"ה:

בְּחֻצוֹת לַיְלָה הַקְּבֵ"ה מִסְתַּכֵּל בְּגַן עֵדֶן עַל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׂנֵסֶתֶלְקוּ

זוה"ק
ח"ב
פרשת בא
דף לו:

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, יָרַד הַלַּיְלָה. אָמְרוּ, מָה נַעֲשֶׂה? אִם גֵּלַף - חֲשֵׁף הַלַּיְלָה. אִם נֶשֶׁב - פָּחַד הוּא. סָטוּ מִהֲדַרְף וַיִּשְׁכּוּ תַּחַת אֵילָן אֶחָד. וַיִּשְׁכּוּ וְהָיוּ אוֹמְרִים דְּבָרֵי תוֹרָה, וְלֹא יִשְׁנוּ.

עַד דְּהוּוּ אוֹלֵי רִמְשׁ לַיְלִיא, אָמְרוּ, מָה נַעֲבִיד, אִי נִזְוִיל חֲשֵׁף לַיְלִיא, אִי נִיתִיב דְּחֵלָא הוּא. סָטוּ מֵאוֹרְחָא, יִתְּבוּ תַּחַת אֵילָנָא חַד. וַיִּתְּבוּ וְהוּוּ אָמְרֵי מְלֵי דְאוֹרֵייתָא, וְלֹא דְמִיכוּ.

בְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה רָאוּ אֵילָה אַחַת שְׁעֵבְרָה לַפְּנִיָּהִם, וְהִיתָה צוֹנַחַת וּמְרִימָה קוֹלוֹת. שָׁמְעוּ. קָמוּ רַבֵּי חֲזִיא וְרַבֵּי יוֹסִי וְהִזְדַּעְזְעוּ. שָׁמְעוּ קוֹל אֶחָד שֶׁמְכַרְזֵי וְאוֹמְרִ: מִתְּעוֹרְרִים קוֹמוּ! יִשְׁנִים הַתְּעוֹרְרוּ! עוֹלָמוֹת הַזְּדַמְנוּ לַפְּנֵי אֲדוֹנֵכֶם! (שֶׁהָרִי קוֹל יוֹצֵא שְׂכוֹאֶבֶת הָאֵילָה שֶׁל מַעֲלָה וְשֶׁל מַטָּה, שְׂכַתוֹב (תַּהֲלִים כֹּט) קוֹל ה' יַחֲלַל אֵילוֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת) שְׁהָרִי אֲדוֹנֵכֶם יוֹצֵא לְגַן עֵדֶן, שֶׁהוּא הַיְכָלוֹ, לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצְּדִיקִים, שְׂכַתוֹב וּבְהִיכְלוֹ כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד.

בְּפִלְגוֹת לַיְלִיא, חָמוּ חַד אֵילְתָא דְעֵבְרָא קַמִּיָּהוּ, וְהוֹת צוֹנַחַת וּמְרִימָת קָלִין שָׁמְעוּ, קָמוּ ר' חֲזִיא וּר' יוֹסִי וְאוֹדְעוּעוּ. שָׁמְעוּ חַד קָלָא דְמְכַרְזָא וְאוֹמֵר, מִתְּעַרְרִין קוֹמוּ. נִימִין אֲתַעְרוּ. עֲלִמִין, אֲוֹדְמְנוּ לְקַדְמַת מְרִיכוֹן. (דְּהָא קָלָא נִפְק דְכַאיִב אֵילְתָא דְלַעֲיָא וְתַתָּא. דְכַתִּיב (תַּהֲלִים כ"ט) קוֹל י' יַחֲלַל אֵילוֹת וַיַּחֲשׁוּף יַעֲרוֹת) דְּהָא מְרִיכוֹן מִפִּיק לְגַן עֵדֶן, דְּאִיהוּ הַיְכָלִיָּה, לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא עִם צְדִיקֵיא, דְכַתִּיב וּבְהִיכְלוֹ כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד.

אָמַר רַבֵּי חֲזִיא, עֲכָשׁוּ חֻצוֹת הַלַּיְלָה מִמֶּשׁ, וְקוֹל זֶה הוּא הַקּוֹל שֶׁיֵּצֵא, וְכוֹאֲבַת הָאֵילָה שֶׁל מַעֲלָה וּמַטָּה, שְׂכַתוֹב (תַּהֲלִים כֹּט) קוֹל ה' יַחֲלַל אֵילוֹת. אֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ שְׂזַכִּינוּ לְשִׁמְעָא אֶת זֶה!

אָמַר רַבֵּי חֲזִיא, הַשְׁתָּא פְּלָגוּ דְלַיְלִיא מִמֶּשׁ. וְקָלָא דָּא, הוּא קָלָא דְנִפְק, וְכַאיִב אֵילְתָא דְלַעֲיָא וְתַתָּא, דְכַתִּיב קוֹל י' יַחֲלַל אֵילוֹת. וְכַאֲהוּ חוֹלְקָנָא, דְזַכִּינָא לְמִשְׁמַע דָּא.

וְתָא חֲזִי רְוָא דְמַלְּהָ, בְּשַׁעְתָּא דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַחֲזִי עַל (וַיֵּצֵא קַע"ו) גְּנָתָא, כָּל גְּנָתָא אֲתַכְנֶשׁ, וְלֹא מִתְּפָרֵשׁ מֵעַדֵּן. וּמַהֲאִי

וְתָא חֲזִי רְוָא דְמַלְּהָ, בְּשַׁעְתָּא דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַחֲזִי עַל (וַיֵּצֵא קַע"ו) גְּנָתָא, כָּל גְּנָתָא אֲתַכְנֶשׁ, וְלֹא מִתְּפָרֵשׁ מֵעַדֵּן. וּמַהֲאִי

לכמה דרכים ושכילים, והגן הזה נקרא צרור החיים, ששם מתעדנים הצדיקים מאור של העולם הבא, ובשעה זו מתגלה עליהם הקדוש ברוך הוא. ושנינו, בשעה שהקדוש ברוך הוא מתעורר בגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, פרוז יוצא וקורא: עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו. מהו ויאכל פרי מגדיו? אלו קרבנות שנקרבו לפניו מנשמות הצדיקים, זה בחצי הלילה. בזמן אחר שאר קרבנות ממש.

עדן מבויעי נפקין, לכמה אורחין ושכילין, והאי גנתא, אתקרי צרורא (קע"ג) דחיי, דתמן מתעדנין צדיקיא, מנהירו דעלמא דאתי. ובהאי שעתא, קודשא בריך הוא אתגלי עליהו. ותנינן בשעתא דקודשא בריך הוא אתער בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא פרוזא נפיק וקרי עורי צפון ובאי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו מאי ויאכל פרי מגדיו אליו קרבנין דאתקרבו קמיה מנשמתיהון דצדיקיא האי בפלגות ליליא בשעתא אחרא שאר קרבנין ממש.

פָּרָק י'

כָּל כּוֹחוֹת הָרַע מִתְבַּטְּלִים בְּאוֹתוֹ זְמַן נִעְלָה

בפלגנו ליליא, כד רוח צפון אתער, במש בכל אינון מדורין דרוחין בישין, ותבר (חד מנרא תקיפא) (צ"ו ע"א) סטרא אחרא, ועאל ושאט לעילא ותתא, וכל אינון (דף ק"ל ע"ב) חבילי טהירין עיילין לדוכתייהו, ואתבר חיליהו ולא שלטין. וכדין קודשא בריך הוא עאל לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן, והא אתמר.

זוהר
שמות
פרשת
תרומה
קל:

בחצות הלילה, כשמתעוררת רוח צפון, מכה בכל אותם מדורי הרוחות הרעות, ושובר אחד (סלע חזק) את הצד האחר, ונכנס ומשוטט למעלה ומטה, וכל אותן קבוצות של מחבלים נכנסות למקומן, ונשבר כחן ולא שולטות. ואז הקדוש ברוך הוא נכנס להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן, והרי נתבאר.

בעת חצות לילה הקב"ה מתעורר באהבה לעמו ישראל

זה"ק
פרשת
תרומה
דף קע"ג

שָׁלַשׁ אֲשֵׁמוּרוֹת הֵן בְּלֵילָה כְּנֶגֶד
שָׁלֹשׁ מַחֲנוֹת שְׁנַחֲלָקִים
לְשַׁבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
שֶׁנִּתְבָּאָר. וְעַל זֶה זֶה הַרְבוּן שֶׁל
כָּלֶם, הוּא נֵר (כגור) דָּוִד שֶׁלֹּא שׁוֹכֵף
לְעוֹלָמִים, אֲלֵא תַמִּיד מוֹדֵה וּמְשַׁבַּח
אֶת הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן, וְעַל זֶה (איוב לה)
נִתֵּן זְמֵרוֹת בְּלֵילָה.

דָּבָר אַחֵר, וְלֹא אָמַר אֵיזֶה אֱלוֹהֵי
עוֹשֵׂי - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, מִשׁוּם
שֶׁהָרִי הָאָדָם נִכְלָל מִמַּעַלָּה וּמִמַּטָּה,
וְנַעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁהוּא גּוֹף מְשֻׁנֵּי
צְדָדִים, מִתּוֹךְ זָכָר וְנִקְבָּה. אִף כִּי
הַרוּחַ, הַרוּחַ כְּלוּלָה מִתּוֹךְ זָכָר
וְנִקְבָּה, וְעַל הַסּוּד הַזֶּה מִתְתַקֵּן אָדָם
בְּחֻקֵּי קוֹתָיו בְּגוֹף וּבְרוּחַ, וּמִשׁוּם
שֶׁהוּא כְּלוּל בְּסוּד זֶה וּבְמַעֲשֵׂה זֶה
כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, לְכֵן (ודאי) כְּתוּב
(בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה
אָדָם בְּצַלְמֵנוּ וְהָא אֱתֵמַר, וְהָרִי
נִתְבָּאָר.

בְּלֵילָה הָרִי אֲמַרְתָּ, שֶׁהָרִי בְּרֵאשִׁית
הַלֵּילָה כֹּל אוֹתָם מֵיָנִים
וְרוּחוֹת רְעוֹת מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם,
אִיךָ הוּא יְכוּל לִהְיוֹת? שְׂאָם כִּי,
הָרִי שְׁנִינוּ שֶׁמֶצֶד הַצָּפוֹן יוֹצֵאִים כֹּל
אוֹתָם מֵיָנִים רְעִים, וְאַתָּה אֲמַרְתָּ
(ונתבאר) שֶׁכֶּאֱשֶׁר מִתְעוֹרְרֵת רוּחַ
צָפוֹן בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה, שֶׁהָרִי אֵז כֹּל
אוֹתָן רוּחוֹת רְעוֹת וְצָדִים רְעִים

תֵּלֶת אֲשֵׁמוּרוֹת אֵינֻן בְּלֵילָיָה,
לְקַבְּלֵיהוֹן תֵּלֶת מִשְׁרִיּוֹן,
דְּקָא מִתְפַּלְגִי לְשַׁבְּחָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, כְּמָה דְאַתְמַר. וְעַל דָּא הָאִי רְבוּן
דְכֻלְהוּ, אִיהוּ נֵר (נ"א כגור) דְדָוִד דְלֵא
שְׁכִיךְ לְעֹלָמִין, אֲלֵא תְדִיר אוּדִי
וּמְשַׁבַּח לִיָּה לְמַלְכָּא עֲלָאָה, וְעַל דָּא
(איוב לה) נִתֵּן זְמֵרוֹת בְּלֵילָה.

דָּבָר אַחֵר, וְלֹא אָמַר אֵיזֶה אֱלוֹהֵי
עוֹשֵׂי, כְּמָה דְאַתְמַר, בְּגִין
דְהָא מַעֲיָלָא וּמִתְתָּא אֶתְכֻלִּיל בְּרֵשׁ
וְאַתְעֵבִיד, כְּמָה דְאִיהוּ גּוֹפָא מִתְרִין
סְטְרִין, מִגּוֹ דְכֵר וְנִקְבָּא, אוּף הָכִי
רוּחָא. רוּחַ אִיהוּ כְּלוּל, מִגּוֹ דְכֵר
וְנִקְבָּא. וְעַל רְזָא דְנָא אֶתְתַקֵּן בְּרֵשׁ
בְּגִלְפוּי, בְּגוֹפָא וְרוּחָא. וּבְגִין דְאִיהוּ
כְּלוּל בְּרְזָא דָּא, וּבְעוּבָדָא דָּא, כְּמָה
דְאַתְמַר, עַל דָּא (ודאי) כְּתִיב, (בראשית
א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדְמוּתֵנוּ וְהָא אֱתֵמַר.

בְּלֵילָיָה הָא אֲמַרְתָּ, דְהָא
בְּרֵאשִׁיתָא דְלֵילָיָה, כֹּל
אֵינֻן זֵינִין וְרוּחִין בִּישׁוּן מִתְעָרִי
בְּעֹלָמָא, הִיךְ אִיהוּ יְכִיל לְמַהוּי, דְאִי
הָכִי, הָא תְנִינֻן, דְמִסְטְרָא דְצָפוֹן נְפָקִי
כֹּל הֵנִי זֵינִין בִּישׁוּן, וְאַתְאֲמַרְתָּ (ס"א
ואתמר) דְכֵד אֶתְעָר רוּחַ צָפוֹן בְּפִלְגוֹת
לֵילָיָה, דְהָא כְּדִין כֹּל אֵינֻן רוּחִין
בִּישׁוּן, וְסְטְרִין בִּישׁוּן, אֶתְכַנְשׁוּ

מִתְכַנְסִים מֵהָעוֹלָם וְנִכְנָסִים לְתוֹךְ
נֶקֶב תְּהוֹם רַבָּה, אִם כֵּן, הֲרִי בְּצַד
הַדְּרוֹם, שֶׁהִיא יָמִין, לָמָּה הֵם
מְשׁוֹטְטִים אוֹתָם הַמִּינִים הַרְעִים
בְּרֹאשִׁית הַלַּיְלָה, שֶׁהֲרִי שׁוֹלְטֵת רוּחַ
דְּרוֹם?

אֵלָּא וְדַאי, אֲלֵמָּלָא אוֹתוֹ צַד
הַדְּרוֹם שֶׁמַּעֲכָב וְדוֹחָה צַד
הָרַע, הִיָּה מְטַשְׁטֵשׂ אֶת כָּל הָעוֹלָם,
וְלֹא יָכוֹל הָעוֹלָם לְסַבֵּל. אָבֵל
כְּשֶׁמְתַעוֹרֵר אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר, לֹא
מְתַעוֹרֵר אֵלָּא בְּצַד רוּחַ מְעַרֵב,
שֶׁשׁוֹלֵט בְּרֹאשִׁית הַלַּיְלָה, וְהָעוֹלָם
כּוֹנֵס אֶת הַכֹּל. וְלִכֵּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְקַדֵּים רְפוּאָה לְעוֹלָם בְּגוֹן זֶה,
כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְרַצֵּה בָהֶם מְכֹל שְׂאֵר
עַמֵי הָעוֹלָם.

מֵעֲלָמָא, וְעַלִּין גּוֹ נּוֹקְבָא דְתֵהוּמָא
רַבָּא, אִי הֲכִי הָא בְּסִטְרָא דְדְרוֹם
דְּאִיהוּ יְמִינָא, אֲמַאי מְשַׁמְטִי אִינוּן
זִינִין בִּישִׁין בְּרִישׁ לִילְיָא, דְקָא שְׁלֵמָא
רוּחַ דְרוֹם.

אֵלָּא וְדַאי, אֲלֵמָּלָא הֵהוּא סִטְרָא
הַדְּרוֹם, דְקָא מְעַכָּב וְדוֹחִיא
לְהֵהוּא סִטְרָא בִישָׂא, הוּוּה מְטַשְׁטֵשׂ
כּוּלֵי עֲלָמָא, וְלֹא יָכִיל עֲלָמָא לְמַסְבֵּל.
אָבֵל כִּד אֲתַעֵר הֵהוּא סִטְרָא אֲחֵרָא,
לֹא אֲתַעֵר אֵלָּא בְּסִטְרַת רוּחַ מְעַרְב,
דְקָא שְׁלֵמָא בְּרִישׁ לִילְיָא, וְעֲלָמָא
אִיהוּ כְּלָא כְּנִישׁ. וְעַל דָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֲקַדִּים אֲסוּוֹתָא לְעֲלָמָא,
בְּגוּוּנָא דָּא כְּמָה דְאֲתַמַּר. זְכַאִין אִינוּן
יִשְׂרָאֵל בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאֲתִי
דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעִי בְּהוּ מְכֹל
שְׂאֵר עַמֵי דְעֲלָמָא.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בַּתּוֹרָה בְּאוֹתוֹ זְמַן

נִכְנָסוּ לְבֵית רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי
אָבָא. כְּשֶׁנֶּחֱלַק הַלַּיְלָה
בְּחֲצוֹת, קָמוּ לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה. אָמַר
רַבִּי אָבָא, עֲכָשׁוּ וְדַאי הִיא עֵת רְצוֹן
לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהֲרִי פְעָמִים
רַבּוֹת הֵעֲרַנּוּ אֶת זֶה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּשַׁעֲהַ שְׁנַחֲלַק הַלַּיְלָה, נִכְנָס
לְתוֹךְ אוֹתָם הַצַּדִּיקִים בְּגוֹן עֵדָן
וּמִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהֶם. אֲשֶׁרֵי מִי

עָאֵלוּ לְבֵיתָא רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אָבָא.
כִּד אֲתַפְּלַג לִילְיָא, קָמוּ לְמַלְעֵי
בְּאוּרֵייתָא. אָמַר רַבִּי אָבָא, הִשְׁתָּא
וְדַאי אִיהוּ עֵידָן רְעוּתָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְהָא זְמַנִּין סְגִיאִין
אֲתַעֲרָנָא הַאי, דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּשַׁעֲתָא דְאֲתַפְּלַג לִילְיָא, עָאֵל גּוֹ
אִינוּן צַדִּיקִיא בְּגַנְתָּא דְעֵדָן,
וְאֲשַׁתְּעֵשַׁע בְּהוּ. זְכַאָּה אִיהוּ מֵאֵן

דַּאֲשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, בְּהֵיּא זְמַנָּא.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא דַּאֲשְׁתַּעֲשַׁע
 קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא גו צְדִיקָיָא
 בְּגַנְתָּא דְעַדָּן, הִיד אֲשְׁתַּעֲשַׁע. אֵלָא
 בְּהֵיּוּא זְמַנָּא דַּאֲתַפְּלַג לִילֵיָא, קוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא אֲתַעַר בְּרַחֲמֵי דְשְׁמַאֲלָא,
 לְגַבֵּי כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל, דְּהָא לִית רַחֲמֵי
 אֵלָא מִסְטְרָא דְשְׁמַאֲלָא. וּכְנַסַּת
 יִשְׂרָאֵל לִיה לָה דוֹרוּנָא לְמַקְרַב לְגַבֵּי
 מַלְכָּא, אוּ חֲשִׁיבוּ מַעְלֵיָא, אֵלָא
 בְּאִינוּן רוּחִין דְּצְדִיקָיָא, דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא חֲמֵי לֹון מִתְעַטְרָן, בְּכַמְהָ
 עוּבְדִין טַבִּין, וּבְכַמְהָ זְכִיין דְּעַבְדוּ
 בְּהֵיּוּא יוֹמָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
 נִיחָא לִיה מִכָּל קַרְבָּנִין וְעִלּוּן,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֲרַח בְּהוּ רִיח
 נִיחַח, דְּקָא עַבְדֵי יִשְׂרָאֵל.

שְׁמִשְׁתַּדַּל בְּתוֹרָה בְּאוֹתוֹ זְמַן.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, זֶה שְׁמִשְׁתַּעֲשַׁע
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ
 הַצְּדִיקִים בְּגַן עֵדֶן, אִיד מִשְׁתַּעֲשַׁע?
 אֵלָא בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁנַחֲלַק הַלֵּילָה,
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעוֹרֵר בְּאַהֲבָה
 שֶׁל הַשְּׁמַאֲלָא אֶל כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל,
 שְׁהָרֵי אֵין אַהֲבָה אֵלָא מִצַּד
 הַשְּׁמַאֲלָא. וְלְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אֵין דוֹרוּן
 לְקַרְב אֶל הַמֶּלֶךְ אוּ חֲשִׁיבוֹת מַעְלָה
 אֵלָא בְּאוֹתָן רוּחֹת הַצְּדִיקִים
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֶה אוֹתָן
 מִעֲטְרוֹת בְּכַמְהָ מַעֲשִׂים טוֹבִים
 וּבְכַמְהָ זְכוֹיֹת שְׁעִשׂוּ בְּאוֹתוֹ יוֹם,
 וְלְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹחַ מִכָּל
 הַקְּרָבָנוֹת וְהַעוֹלוֹת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְרִיחַ בָּהֶם רִיחַ נִיחַח שְׁעוֹשִׂים
 יִשְׂרָאֵל.

בְּרִידִין נְהִירוּ אֲתַנְהִיר, וְכַל אֵילָנִין
 דְּגַנְתָּא דְעַדָּן אָמְרוּ שִׁירְתָּא,
 וְצְדִיקָיָא מִתְעַטְרָן תַּמּוֹן בְּאִינוּן עֲדוּנִין
 דְּעֵלְמָא דְאַתִּי. כַּד אֲתַעַר בַּר נֶשׁ
 בְּהֵיּא שְׁעָתָא לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא,
 נְטִיל חוּלְקִיָּה עֲמַחוּן דְּצְדִיקָיָא דִּי בְּגוּ
 גַנְתָּא, חַד שְׁמָא גְּלִיפָא דַּתְּלָתִין וְתַרִּין
 אֲתוּון, (ס"א אַתַּר) אֲתַעְטַר בְּהוּ תַּמּוֹן,
 וְאִיהוּ גו רִזִּין דְּצְדִיקָיָא.

אָז מֵאִיר אוּר, וְכַל עֲצֵי הַגֶּן עֵדֶן
 אוֹמְרִים שִׁירָה, וְהַצְּדִיקִים
 מִתְעַדְנִים שֶׁם בְּאוֹתָם עֲדוּנִים שֶׁל
 הָעוֹלָם הַבָּא. כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר אָדָם
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה לְעַסֵּק בְּתוֹרָה, נוֹטֵל
 חֶלְקוֹ עִם הַצְּדִיקִים שְׁבַגְן עֵדֶן. שֶׁם
 אַחַד שֶׁל שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת
 חֲקוּק (מִתְעוֹרֵר) מִתְעַטֵּר בָּהֶם שֶׁם,
 וְהוּא בְּתוֹךְ סוּדוֹת הַצְּדִיקִים.

כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל מִשְׁבַּחַת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

וְעַל דָּא זְוּנָא דְבְּנֵי נֶשָׁא הוּא בּוֹמְנִין **וְעַל** כֵּן זְוּנָם שֶׁל בְּנֵי אָדָם הוּא

זוהר
 יקרא
 פרשת
 תזריע
 מט:

בְּזִמְנֵים יְדוּעִים, לְכוּן הַרְצוֹן לְהַדְבֵּק
בְּקֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהָרִי הַעִירוּ,
בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
נִכְנָס לְגַן עֵדֶן לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם
הַצְּדִיקִים, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִשְׁבַּחַת
אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהִיא עֵת
רְצוֹן לְדַבֵּק בָּהֶם.

יְדִיעוּ, לְכוּנָא רְעוּתָא לְאַתְדַּבְקָא בִּיה
בְּקֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא. וְהָא אַתְעָרוּ,
בְּפַלְגוֹת לַיְלָא קֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא
עָאֵל בְּנִגְתָא דְעֵדֶן, לְאַשְׁתַּעֲשֵׂא עִם
צְדִיקַיָא, וּפְנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִשְׁבַּחַת לִיה
לְקֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא, וְהִיא שְׁעָתָא
דְרְעוּתָא לְאַתְדַּבְקָא בִּיהוּ.

הַפְּסוּקִים שֵׁשׁ לֹמֵר בְּחֲצוֹת לַיְלָה בְּכוּוֹנָה

וְלִמְדָנוּ, זֶה מִי שֶׁמִּתְעוֹרֵר בַּלַּיְלָה,
בְּשַׁעָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נִכְנָס לְגַן לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם
הַצְּדִיקִים, צָרִיךְ לֹמֵר פְּסוּק זֶה
בְּרְצוֹן הַלֵּב, וּלְכוּן בּו בְּרְצוֹן: ה'
אֱלֹהֵי אֲתָה אֲרוּמְמָךְ אוֹדָה שְׁמֶךְ כִּי
עָשִׂיתָ פְּלֵא עֲצוֹת מְרַחֵק אֲמוּנָה
אֲמֵן. וְאַחַר כֵּן יֹאמֵר, (תהלים קלט)
אוֹדֶךָ עַל כִּי נוֹרְאוֹת נִפְלִיתִי נִפְלְאִים
מַעֲשֶׂיךָ וְנִפְשִׁי יִדְעַת מְאֹד. אַחַר כֵּן,
וְנִהְרֵי יֹצֵא מֵעֵדֶן וְגו'. וְהִינּוּ הַשֶּׁבַח
שֶׁל הַחֲסִידִים הַקְּדוֹשִׁים
כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרִים בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, וְאַחַר
כֵּן מְסַדְרִים שְׁבַחֵיהֶם וְעוֹסְקִים
בַּתּוֹרָה.

וְאוֹלִיפְנָא, הָאֵי מֵאֵן דְּאִיתְעָר
בַּלַּיְלָא, בְּשַׁעָתָא
דְּקֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא עָאֵל בְּנִגְתָא,
לְאַשְׁתַּעֲשֵׂא בְּצְדִיקַיָא, בְּעֵי לְמִימַר
פְּסוּקָא דָא, בְּרְעוּתָא דְלִבָא, וּלְכוּנָא
רְעוּתָא בִּיהוּ. (ישעיה כה יא) ה' אֱלֹהֵי
אֲתָה אֲרוּמְמָךְ אוֹדָה שְׁמֶךְ כִּי עָשִׂיתָ
פְּלֵא עֲצוֹת מְרַחֵק אֲמוּנָה אֲמֵן. וְכַתֵּר
כֵּן יֹאמֵר, (תהלים קלט יד) אוֹדֶךָ עַל כִּי
נוֹרְאוֹת נִפְלִיתִי נִפְלְאִים מַעֲשֶׂיךָ
וְנִפְשִׁי יִדְעַת מְאֹד. לְכַתֵּר (כראשית ב -
י), וְנִהְרֵי יֹצֵא מֵעֵדֶן וְגו'. וְהִינּוּ שְׁבַחָא
דְּחֲסִידֵי קְדְמָאֵי, כַּד מִתְעָרוּ בְּפַלְגוֹת
לַיְלָא. וְלְכַתֵּר מְסַדְרֵי שְׁבַחֵיהוּ,
וְלַעָאן בְּאוֹרֵיתָא.

זוהר חדש
פרשת
בלק דף
סה:

אַתָּא כֹּל הַצְּדִיקִים עוֹמְדִים בְּדְיוֹקְנֵיהֶם, וּמִתְלַבְּשִׁים בְּגַן עֵדֶן

מָה הוּא שְׁעָשׂוּעוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא? אֵלָּא כֹּל הַצְּדִיקִים
עוֹמְדִים בְּדְיוֹקְנֵיהֶם, וּמִתְלַבְּשִׁים

שְׁעָשׂוּעָא דְּקֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא
מֵאֵי הִיא. אֵלָּא, כֹּל
צְדִיקַיָא קְיָיִמִין בְּדְיוֹקְנֵיהוּ,

בגן עדן, בכל יום ויום, ורוחצים בטל שבו עתיד הקדוש ברוך הוא להחיות מתים, וכלם נכנסים אל המשיח, ושואלים מה ששואלים, והרי העירו החברים.

אחר כך מתכנסים, ומתעסקים כלם בדעת העליונה, בכל הישיבות של שם. ועליהם כמה ממנים. ומתחדשים שם כמה חדושים בתורה. אחר כך יוצאים כלם, ורואים כשבא אליהו אל האבות. הוא יוצא - והם נכנסים ועומדים לפני האבות, ושמים בהם בכמה בנים קדושים שסביבם, וכלם שמחים.

בשנכנס הקדוש ברוך הוא בחצות הלילה, כלם עומדים מתקנים כראוי, וכל ההשתדלות שהשתדלו באותו היום בחדושי תורה. ותשוקתו של הקדוש ברוך הוא באותם הצדיקים, שחדשו בה דברים. והשתעשעו בהם, והשתעשעו באותם דברים. וכן בכל צדיק וצדיק.

ומתלבשין בגנתא דעדן, בכל יומא ויומא, ואתסחן בטלא, דזמין קודשא ברוך הוא לאחיא מיתניא. ועאלין פלהו לגבי משיח, ושאלין מה דשאלין, והא איתערו חברייא.

לבתר מתכנשין, ומשתדלין פלהו בדעתא עילאה, בכלהו מתיבתי דתמן. ועליהו כמה ממנן. ומתחדשין תמן כמה חידושין באורייתא. לבתר נפקי פלהו, וחקאון, כד אתי אליהו לגבי אבהן. איהו נפק, ואינהו עאלין וקיימין קמי אבהן, וחדו בהו, בכמה בגין קדישין די בסחרנייהו, וחדאן פלהו.

כד עייל קודשא ברוך הוא בפלגו ליליא, פלהו קיימין מתתקנין כדקא יאות, וכל אשתדלותא דאשתדלו כל ההוא יומא בחידושי אורייתא. וקודשא ברוך הוא תיאובתיה באיגון צדיקניא, דחדישו בה מלין. ואשתעשע בהו, ואשתעשע באלין מלין. וכל בכל צדיקא וצדיקא.

מאותה המשכה של זיו ואור של השמחה שלהם, עושים פרות ותולדות לעולם הזה

אחר כך כלם מתתקנים וזכר ונקבה. ואחר שהקדוש

לבתר, פלהו מתתקנין דכר ונקבא. וקודשא ברוך הוא בתר

בְּרוּךְ הוּא הַרִיחַ וְהִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהֶם, וּבְכָל הַסּוּדוֹת הִלְלוּ שֶׁל הַחֲכָמָה שְׁלָהֶם, מִתְגַּלֶּה עֲלֵיהֶם, וְהֵם רוֹאִים אֶת אוֹתוֹ נֶעֱם ה'. אֲזַי כָּלֶם שְׁמַחִים בְּשִׂמְחָה רַבָּה, עַד שְׁמִתְפַּשְׁטִים הַזֵּיו וְהָאוֹר שְׁלָהֶם. וּמֵאוֹתָהּ הַמְשָׁכָה שֶׁל זֵיו וְאוֹר שֶׁל הַשְּׂמִחָה שְׁלָהֶם, עוֹשִׂים פְּרוֹת וְתוֹלְדוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹתוֹ הַפְּרִי נִכְנָס תַּחַת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה עַד הַזְּמַן שֶׁצָּרִיךְ.

וּבֵן מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּכָל צַדִּיק וְצַדִּיק, וְאוֹמֵר: אֲשֶׁרִי הַמֶּלֶךְ שֶׁהַבְּנִים הִלְלוּ נִבְחָרוּ לְחַלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ. וְקוֹל מִתְעוֹרֵר מֵאֲמֻצֵּעַ הֶגֶן שֶׁל הַרְקִיעַ, וְקוֹרֵא בְּקוֹל חֲזָק וְאוֹמֵר, (שֵׁם קְלוֹ) זָכֹר ה' לְבְנֵי אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ. וְאֲזַי הִילָלוֹת וְהִצְעָקוֹת שְׁלוֹ. וְכָל הַצַּדִּיקִים שֶׁשָּׂם מִתְעוֹרְרִים בְּבִכְיָהּ.

דְּאֵרַח וְאִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהוּ, וּבְכָל אֱלֹהֵי רֵזִין דְּחֲכָמְתָא דִּילְהוֹן, אֲתַגְּלִי עֲלֵיהוּ, וְאֵינֵנוּ חֲמָאן בְּהוּא נֶעֱם ה'. בְּרִין כָּלְהוּ חֲדָאן בְּחֲדוּוּה סְנִיַּיא, עַד דְּמִתְפַּשְׁטִי זֵיוָא וְנִהוּרָא דִּילְהוֹן. וּמֵהוּא מְשִׁיכוּ דִּזֵּיוָא וְנִהוּרָא דְּחֲדוּוּה דִּילְהוֹן, עֲבָדִין פִּירִין וְאִיבִין לְעֵלְמָא דָא, וְהוּא אִיבָא עָאל תַּחוּת גְּרַפּוּי דְּשְׂכִינְתָא, עַד זִמְנָא דְּאֲצִטְרִיךְ.

וְכִךְ מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּכָל צַדִּיק וְצַדִּיק, וְאוֹמֵר, וְכֹאֵה מִלְבָּא דְּבְנִין אֱלֹהֵי אֲתַבְּרָרוּ לְחוֹלְקִיהָ וְעַדְבִּיהָ. וְקָלָא אִיתְעַר, מֵאֲמֻצֵּעוֹת גִּינְתָא דְּרַקִּיעַ, וְקוֹרֵא בְּקוֹל תַּקִּיף וְאוֹמֵר, (שֵׁם קְלוֹ) זָכֹר ה' לְבְנֵי אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאוֹמָרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ. בְּרִין עֲרִטִילוּ וְקִרְקוּרָא דִּילִיהָ. וְכָל צַדִּיקִיָא דְּתַמְזֵן אֲתַעָרוּ בְּבִכְיָהּ.

פֶּרֶק י"א

בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה הַצַּדִּיקִים מְשַׁבְּחִים וּמוֹדִים

וּבְשִׁנְחֻלְקַי הַלַּיְלָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְגַן הָעֵדֶן לְהִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהֶם. בְּמִי? אָמֵר רַבִּי יוֹסִי, בְּכָלֶם. בֵּין אוֹתָם שְׁמִדוּרָם בְּעוֹלָם הַהוּא, וּבֵין אוֹתָם שְׁיֹשְׁבֵי בְּמִדוּרָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, בְּכָלֶם מִשְׁתַּעֲשַׁע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּפִלְגוֹת לַיְלָה.

וְכִד אֲתַפְּלַג לַיְלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְגִנְתָא דְּעֵדֶן לְאִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהוּ. בְּמֵאן. אָמֵר רַבִּי יוֹסִי בְּכָלְהוּ, בֵּין אַנּוּן דְּמִדוּרִיהוֹן בְּהוּא עֵלְמָא, בֵּין אַנּוּן דִּיתִבִּי בְּמִדוּרִיהוֹן בְּהֵאִי עֵלְמָא, בְּכָלְהוּ מִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִלְגוֹת לַיְלָא.

בא ראה, העולם שלמעלה צריך את התעוררותו של העולם התחתון. וכשנשמות הצדיקים יוצאות מן העולם הזה ועולות למעלה, כלן מתלבשות באור שלמעלה בדמות נכבדה, ובהם הקדוש ברוך הוא משתעשע ותאב להם, שהם פרי מעשיו, ועל זה נקראו ישראל שיש להם נשמות קדושות בנים לקדוש-ברוך-הוא, כמו שנאמר (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם. בנים ודאי, פרי מעשיו.

אמר רבי ייסא, אפלו אותם שבעולם הזה [של הארץ]. אידך? אמר לו, משום שבחצות הלילה כל אותם צדיקי אמת, כלם מתעוררים לקרא בתורה ולשמע את תשבחות התורה. והרי נתבאר שהקדוש ברוך הוא וכל אותם הצדיקים שבתוך גן העדן כלם מקשיבים לקולם, וחוט של חסד נמשך עליהם ביום, שכתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי.

ועל כן התשבחות שעולות בלילה לפניו, זו תשבחת שלמה. בא ראה, בשעה שישראל היו סגורים בבתיהם כשהרג הקדוש ברוך הוא בבכורי מצרים, היו אומרים הלל ותשבחות לפניו.

תא חזי, עלמא דלעילא אצטריך לאתערוותא דעלמא תתאה, וכד נשמתהון דצדיקייא נפקי מהאי עלמא וסלקי לעילא בלהו מתלבשי בנהורא דלעילא בדיוקנא יקר, ובהו קודשא בריך הוא משתעשע ותאיב לון דאינהו פרי עובדוי, ועל דא אקרון ישראל דאית לון נשמתין קדישין בגין לקודשא בריך הוא, כמא דאת אמר (דברים יד) בנים אתם לוי אלהיכם, בנים ודאי איבא דעובדוי.

אמר רבי ייסא ואפילו אנון דבהאי עלמא (דארעא), היאך. אמר ליה בגין די בפלגות ליליא כל אנון זכאי קשוט בלהו מתערי למקרי באורייתא ולמשמע תושבחו דאורייתא, והא אתמר דקודשא בריך הוא וכל אנון צדיקיא דבגו ננתא דעדן בלהו צייתין לקליהון, וחוטא דחסד אתמשך עלייהו ביממא דכתיב, (תהלים מב) יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה עמי.

ועל דא תושבחו דסלקין בליליא קמיה דא תושבחתא שלים. תא חזי, בשעתא דישראל הוו סגירין בבתיהון כד קטל קודשא בריך הוא בכוריהון דמצראי, הוו אמרי הלילא ותשבחו קמיה.

דָּוִד הַמֶּלֶךְ חַי לְעוֹלָמִים, וְאַפְלוּ בַיּוֹמֵי מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ הוּא מֶלֶךְ

בא רָאָה שְׂדוּד הַמֶּלֶךְ הָיָה קָם
בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, שְׁאֵם תֹּאמֵר
שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב אוֹ שׁוֹכֵב בְּמִטָּתוֹ וְהָיָה
אוֹמֵר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת - לֹא, אֲלֵא
כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (שֵׁם קִיט) חֲצוֹת לַיְלָה
אֲקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. אֲקוּם וְדַאי
בְּעַמִּידָה לְהִתְעַסֵּק בְּשִׁירוֹת
וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִשׁוּם כֶּךָ
דָּוִד הַמֶּלֶךְ חַי לְעוֹלָמִים, וְאַפְלוּ
בַיּוֹמֵי מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ הוּא מֶלֶךְ. שֶׁהָרִי
שְׁנִינּוּ, מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, אִם מִן הַחַיִּים
הוּא - דָּוִד שְׁמוֹ, וְאִם מִן הַמְּתִים
הוּא - דָּוִד שְׁמוֹ. וְהוּא הָיָה מִתְעוֹרֵר

תא חֲזוּ, דָּוִד מֶלֶכָא הָוָה קָם
בְּפִלְגוֹת לַיְלָיָא, דַּאי תִּימָא
דְּהוּה יְתִיב אוֹ שְׁכִיב בְּעַרְסִיהּ וְהוּה
אָמַר שִׁרְיָן וְתוֹשְׁבָחָן, לֹא, אֲלֵא כְּמָה
דְּכְתִיב (תהלים קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אֲקוּם
לְהוֹדוֹת לָךְ. אֲקוּם וְדַאי בְּעַמִּידָה
לְאַתְעַסְקָא בְּשִׁרְיָן וְתוֹשְׁבָחָן
דְּאוּרִייתָא. וּבְגִין כֶּךָ דָּוִד מֶלֶכָא חַי
לְעוֹלָמִין, וְאַפְלוּ בַיּוֹמֵי מֶלֶכָא מְשִׁיחָא
אִיהוּ מֶלֶכָא. דְּהָא תַנּוּן מֶלֶכָא מְשִׁיחָא
אִי מִן חַיָּיא הוּא דָּוִד שְׁמִיהּ וְאִי מִן
מְתִיָּיא הוּא דָּוִד שְׁמִיהּ, וְאִיהוּ הָוָה
אַתְעַר בְּצַפְרָא עַד לֹא יִיְתִי דְכְתִיב,
(תהלים נז) עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַנֶּבֶל
וּכְנוֹר אֲעִירָה שְׁחַר.

בְּפוֹל הַרְעַ עַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּחֲצוֹת לַיְלָה

בא רָאָה, בְּשַׁעָה שְׁנַכְנַס הַלַּיְלָה,
הַפְּתָחִים נִסְתָּמִים, וְכָלְבִּים
וְחַמּוּרִים שׁוֹרִים וּמְשׁוֹטְטִים
בְּעוֹלָם, וְנִתְנַת רְשׁוֹת לְהִשְׁחִית, וְכָל
בְּנֵי הָעוֹלָם יִשְׁנִים בְּמִטּוֹתֵיהֶם,
וְנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים עוֹלוֹת לְהִתְעַנֵּג
לְמַעַלָּה. כְּשֶׁמִתְעוֹרֶרֶת רוּחַ צְפוּן
וְנִחְלַק הַלַּיְלָה, הַתְּעוֹרְרוֹת קִדְשָׁה
מִתְעוֹרֶרֶת בְּעוֹלָם, וְזֶה נֶאֱמַר בְּכִמָּה
מְקוֹמוֹת.

אשרי חִלְקוּ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם
שְׁעוֹמֵד בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה. כִּיּוֹן שֶׁהוּא פּוֹתַח

תא חֲזוּ, בְּשַׁעָתָא דְּעָאֵל לַיְלָיָא, (לעיל
קע"ב ע"א) פְּתַחֲיָן סְתִימִין, וְכָלְבִּי
וְחַמּוּרֵי שְׁרִיין וְשִׁמְאָן בְּעֵלְמָא,
וְאַתְיִיהִיבֵת רְשׁוֹ לְחַבְלָא, וְכָל בְּנֵי
עֵלְמָא גִימִי בְּעַרְסִייהוּ, וְנִשְׁמַתְהוּן
דְּצַדִּיקֵיָּיא סְלַקוּן לְאַתְעַנְגָּא לְעֵילָא.
כֶּד אַתְעַר רוּחַ צְפוּן, וְאַתְפְּלִיג
לַיְלָיָא, אַתְעַרוּתָא קְדִישָׁא אַתְעַר
בְּעֵלְמָא, וְאַתְמָר בְּכִמָּה דּוּכְתִי.

זכאה חוֹלְקִיהּ דְּהוּוּא בְּרַ נֶשׁ,
דְּאִיהוּ קְאִים בְּהִיָּא
שְׁעָתָא, וְאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא. כִּיּוֹן

זוהר חלק
א' פרשת
ויחי דף
רמב:

דַּאִיְהוּ פְּתַח בְּאוֹרֵייתָא, כָּל אֵינּוּן זֵינִין בִּישׁוּן, אַעֲיִל לֹון בְּנוֹקְבֵי דְתַהוּמָא רַבָּה, וְכַפִּית לִיה לַחֲמוֹר, וְנַחֲת לִיה בְּמַטְפְּסֵי דְתַחֲת עַפְרָא, דְּזוּהֵמִי קְסָרָא.

בְּתוֹרָה, אֵת כָּל אוֹתָם הַמִּינִים הָרַעִים הוּא מְכַנֵּס לְנֹקֵב תְּהוּם רַבָּה, וְכוּפֶת אֵת הַחֲמוֹר, וּמוֹרִידוֹ בְּשָׂרִים שְׂתַחַת הָעֶפֶר שֶׁל זְהַמַּת הַקָּשָׁר.

פָּרָק יב

דְּדוּד הַמְלֶלֶךְ הָיָה קָם בְּחֻצוֹת לִילְיָה מִפֶּשׁ וְלֹא הָיָה טוֹעֵם טַעַם שֵׁינָה וּמִיתָה כְּלָל

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי אֶעְרְעוּ בְּכַפֵּר חֲנָן. בְּעוֹדָם יוֹשְׁבִים בְּבֵית מְלוֹנָם, בָּא אִישׁ אֶחָד, וּמִשָּׂא שֶׁל חֲמוֹר לְפָנָיו, וְנִכְנַס לְבֵית. בֵּין כֶּף אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסִי, הִנֵּה שְׂנִינּוּ שְׂדוּד הַמְּלֶלֶךְ הָיָה מִתְנַמְנֵם כְּמוֹ סוּס וּשְׁנָתוֹ מוּעֶטֶט, אִיךְ הָיָה קָם בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה, הַשְּׁעוֹר הָזֶה הוּא קָטָן, וְלֹא הָיָה מִתְעוֹרֵר אֶפְלוּ בְּשֵׁלִישׁ הַלֵּילָה?

אָמַר לוֹ, בְּשַׁעָה שְׁנַכְנַס הַלֵּילָה, הָיָה יוֹשֵׁב עִם כָּל גְּדוּלֵי בֵיתוֹ וְדָן אֵת הַדִּין וְעוֹסֵק בְּדַבְרֵי תוֹרָה, וְאַחַר כֶּף הָיָה יֹשֵׁן שְׁנָתוֹ עַד חֻצוֹת הַלֵּילָה, וְקָם בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה וּמִתְעוֹרֵר, וּמִשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּדַת רַבּוֹנוֹ בְּשִׁירִים וְתַשְׁבְּחוֹת.

בֵּינְתֵימִם אָמַר הָאִישׁ הַהוּא, וְכִי הִדְבֵּר הָזֶה שְׂאֲתָם אוֹמְרִים הוּא כֶּף? סוּד הִדְבֵּר יֵשׁ כָּאן, שֶׁהִנֵּה דוּד הַמְּלֶלֶךְ חַי וְקַיִם

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי אֶעְרְעוּ בְּכַפֵּר חֲנָן. עַד דְּהוּוּ יְתִבִי בִי אוֹשְׁפִיזִייהוּ, אֵתָא חַד בַּר נֶשׁ וְחַד מְטוּלָא דְחַמְרָא קַמִּיה וְעָאל בְּבֵיתָא. אַדְהֵכִי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסִי, הָא תְּנִינָן, דְּדוּד מְלָפָא הוּא מִתְנַמְנֵם כְּסוּס, וְשִׁנְתִּיהָ זַעִיר, הִיךְ הוּא קָם בְּפִלְגוֹת לֵילְיָא. הָאִי שְׁעוֹרָא זַעִיר אִיהוּ וְלֹא הוּא אֲתַעַר אֶפְילוּ בְּתַלְתּוֹת לֵילְיָא.

אָמַר לִיה, בְּשַׁעָתָא דְּעָאל לֵילְיָא, הוּא יְתִיב עִם כָּל רַבְרָבֵי בֵיתִיה וְדַאִין דִּינָא, וְעָסִיק בְּמַלְי דְּאוֹרֵייתָא. וְלִבְתַּר הוּא נָאִים שִׁנְתִּיהָ עַד פְּלַגוֹת לֵילְיָא, וְקָם בְּפִלְגוֹת לֵילְיָא וְאֲתַעַר, וְאֲשַׁתְּדַל בְּפוּלְחָנָא דְּמֵאֲרִיָּה, בְּשִׁירֵין וְתוֹשְׁבָחָן.

אַדְהֵכִי אָמַר (דף רז ע"א) הַהוּא בַר נֶשׁ, וְכִי הָאִי מְלָה דְקֵאמְרִיתוּ, הֵכִי הוּא. רְזָא דְמְלָה הָכָא, דְּהָא דוּד מְלָפָא חַי וְקַיִם

זוה"ק
בראשית
דף רז
ע"ב - רז
א"ע

לְעֹלָם וּלְעֹלָמֵי עֹלָמִים, וְדוֹד
הַמֶּלֶךְ הָיָה שׁוֹמֵר כָּל יָמָיו שְׁלֵא
יִטְעַם טַעַם מִיָּתָהּ, מִשׁוּם שֶׁהַשָּׁנָה
אֶחָד מִשָּׁשִׁים בְּמִיתָהּ הִיא, וְדוֹד,
מִשׁוּם מְקוֹמוֹ שֶׁהוּא חֵי, לֹא הָיָה
יֹשֵׁן אֲלֵא שָׁשִׁים נְשִׁימוֹת, שֶׁעַד
שָׁשִׁים נְשִׁימוֹת חֶסֶר אַחַת הוּא חֵי,
מִשֶּׁם וְהִלָּאָה טוֹעֵם אָדָם טַעַם מִיָּתָהּ
וְשׁוֹלֵט בּוֹ הַצַּד שֶׁל רוּחַ הַטְּמָאָה.

וְזֶה הָיָה שׁוֹמֵר דּוֹד הַמֶּלֶךְ, שְׁלֵא
יִטְעַם טַעַם שֶׁל מִיָּתָהּ, וְשׁוֹלֵט
(שְׁלֵא יִשְׁלֹט) בּוֹ צַד שֶׁל רוּחַ אַחֲרָת,
מִשׁוּם שֶׁשָּׁשִׁים נְשִׁימוֹת חֶסֶר אַחַת
הוּא הַסּוּד שֶׁל הַחַיִּים שְׁלֹמְעֵלָה, עַד
שָׁשִׁים נְשִׁימוֹת שֶׁהֵם שָׁשִׁים [חֶסֶר
נְשִׁימָה אַחַת] נְשִׁימוֹת עֲלִינוּת,
וְאֵלּוֹ הַסּוּד שְׁלֵהֵן, שֶׁהַחַיִּים תְּלוּיִים
בָּהֶם, וּמִכָּאֵן וּמָטָה הוּא סוּד הַמּוֹת.
וְעַל כֵּן דוֹד הָיָה מְשַׁעַר אֶת שַׁעֲוֹר
הַלִּילָה כְּדֵי שְׁיִתְקַים בְּחַיִּים,
שְׁלֵא יִשְׁלֹט בּוֹ טַעַם הַמּוֹת,
וּכְשֶׁנַּחֲלַק הַלִּילָה הָיָה דוֹד עוֹמֵד
בְּמְקוֹמוֹ, מִשׁוּם שֶׁכַּאֲשֶׁר מִתְעוֹרֵר
חֲצוֹת הַלִּילָה וְהִכְתָּר הַקְּדוּשָׁה
מִתְעוֹרֵר, צָרִיךְ שְׁלֵא יִמָּצָא אֶת דוֹד
קָשׁוּר בְּמְקוֹם אַחֵר, בְּמְקוֹם הַמּוֹת.

לְעֹלָם וּלְעֹלָמֵי עֹלָמִין. וְדוֹד מִלְּכָא
הוּהוּ נְטוּר כָּל יוֹמוֹי דְלֹא יִטְעַם טַעַם
מִיָּתָהּ. בְּגִין דְּשִׁינְתָא חַד מִשְׁתִּין
בְּמִיתָהּ אִיהוּ. וְדוֹד בְּגִין דּוּכְתִּיה
דְּאִיהוּ חֵי, לֹא הוּהוּ נְאִים אֲלֵא שִׁתִּין
נְשָׁמִי. דְּעַד שְׁתִּין נְשָׁמִי חֶסֶר חַד,
אִיהוּ חֵי. מִתְמָן וְהִלָּאָה, טַעַם בַּר
נֶשׁ טַעַמָא דְּמוֹתָא, וְשְׁלִיט בִּיהַ סְמָרָא
דְּרוּחַ מְסֻאָבָא.

וְדָא הוּהוּ נְטוּר דוֹד מִלְּכָא, דְּלֹא
יִטְעַם טַעַמָא דְּמוֹתָא, וְשְׁלִיט
(ס"א דלא יִשְׁלִיט) בִּיהַ סְמָרָא דְּרוּחָא
אַחֲרָא, בְּגִין דְּשְׁתִּין נְשָׁמִי חֶסֶר חַד,
אִיהוּ רְזָא דְּחַיִּים דְּלַעֲיָלָא. עַד שְׁתִּין
נְשָׁמִי, דְּאִינּוֹן שְׁתִּין (ד"א ל"ג חֶסֶר חַד
נְשָׁמִי) נְשָׁמִי עֲלָיִן, וְאִילִין רְזָא דְּלַהוֹן,
דְּתִלְיִין בְּהוֹן חֵי. וּמִכָּאֵן וְלִתְתָא, רְזָא
דְּמוֹתָא הוּא.

וְעַל דָּא, דוֹד מִלְּכָא הוּהוּ מְשַׁעַר
שַׁעֲוֹרָא דְּלִילָיָא, בְּגִין
דִּיתְקִיִּים בְּחַיִּים, דְּלֹא יִשְׁלוּט בִּיהַ
טַעַמָא דְּמוֹתָא. וְכַד אֲתַפְּלִיג לִילָיָא,
הוּהוּ דוֹד מִתְקִיִּים בְּאַתְרֵיהּ. בְּגִין
דְּכַד אֲתַעַר פְּלַגוּ לִילָיָא וְכַתְרָא
קְדִישָׁא אֲתַעַר, בְּעָא דְּלֹא לֹאשְׁכָּחָא
לִיהַ לְדוֹד מִתְקַשֵּׁר בְּאַתֵּר אַחֲרָא,
בְּאַתֵּר דְּמוֹתָא.

חֶסֶר הַעֲנִיִּין לְמִי שֶׁאֵינּוּ קָם בְּחֲצוֹת לַיְלָה

מִשׁוּם שֶׁכַּאֲשֶׁר נַחֲלַק הַלִּילָה
וְהַקְּדוּשָׁה הַעֲלִינוּת

בְּגִין דְּכַד אֲתַפְּלִיג לִילָיָא וְקְדוּשָׁה
עֲלָאָה אֲתַעַר, וְכַד נֶשׁ דְּנָאִים

מתעוררת, ואדם שיִשָּׁן בְּמִטָּתוֹ וְלֹא מתעורר להשגיח בכבוד רבונו, הִנֵּה הוּא נִקְשֵׁר בְּסוּד הַמּוֹת, וְנִדְבַק לְמָקוֹם אַחֵר, וְעַל כֵּן דוֹד הַמֶּלֶךְ הִיָּה עוֹמֵד לְהַשְׁגִּיחַ בְּכַבּוּד רבונו תָּמִיד, חֵי אֶצֶל חֵי, וְלֹא נִרְדָּם בְּשָׁנָה לְטַעַם טַעַם הַמּוֹת, וּמִשּׁוּם כֶּף הִיָּה מִתְנַמְנֵם כְּמוֹ סוֹס, שְׂשִׁים נְשִׁימוֹת, וְלֹא בְּשִׁלְמוֹת.

בְּאוֹ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּהוּ. אָמְרוּ לוֹ, מַה שְּׂמֻדָּה? אָמַר לָהֶם, חֲזִיקָה. אָמְרוּ לוֹ, יִישֵׁר כַּחַךְ וְתִתְחַזַּק תּוֹרְתְךָ. יֵשְׁבוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הוֹאִיל וְהִתְחַלַּתְתָּ, אָמַר לָנוּ מֵעַתָּה סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים שְׂאֵמְרֵת.

בְּעֶרְסִיהָ וְלֹא אֶתְעַר לְאִשְׁנָהּא בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה. הָא אִיהוּ אֶתְקַשֵּׁר בְּרִזָּא דְמוֹתָא וּמִתְדַבֵּק בְּאַתְרַּא אַחְרָא, וְעַל דָּא דוֹד מַלְכָּא הוּוּהוּ קָאִים לְאִשְׁנָהּא בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה תְדִירָא. חֵי לְגַבֵּי חֵי, וְלֹא נָאִים בְּשִׁינְתָּא לְטַעַמָּא טַעַמָּא דְמוֹתָא. וּבְגִין כֶּף, הוּוּהוּ מִתְנַמְנֵם כְּסוּס שִׁתִּין נְשָׁמִי, וְלֹא בְּשִׁלְמוֹ.

אָתוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּהוּ, אָמְרוּ לֵיהּ, מַה שְּׂמֻדָּה. אָמַר לְהוֹן, חֲזִיקָה. אָמְרוּ לֵיהּ, יִתִּישֵׁר חִילְךָ וְיִתְתַקַּף אוּרֵיִתְךָ. יִתִּיבוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הוֹאִיל וְשָׂרִיתָ, אִימָא לָן מַהֲנִי רִזִּין עֲלָאִין דְקֵאֲמַרְתָּ.

פָּרָק יג

כּוֹלָם שָׂרִים בְּיַחַד

בְּשִׁנְחֻלְקָ הַלִּילָה בְּחֻצוֹת וּמִתְעוֹרֵר רִיחַ צְפוֹן וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֵן, אִזּוּ רִיחַ צְפוֹן מְקִיֶּשֶׁה וּמְגִיעָה לְאוֹתָם הַמְּמַנִּים בְּחֻצוֹת הַלִּילָה לְזַמְרָא, וְכֻלָּם מְזַמְרִים וּפּוֹתְחִים בְּשִׁירָה. וְכִשְׂמַגִּיעַ הַבְּקָר וּמִתְחַבֵּרֵת קְדָרוֹת הַבְּקָר בְּאוֹר, אִזּוּ כָּל הָאֲחֵרִים אוֹמְרִים שִׁירָה, וְכָל כּוֹכְבֵי הַרְקִיעַ וְכָל שְׂאֵר הַמְּלָאכִים [שְׁלַמְטָה] מְסִיעִים לָהֶם, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (אִיּוֹב לח)

כִּד אֶתְפְּלַג לִילֵיאָ וְאֶתְעַר רִיחַ צְפוֹן וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתִּי (ם ע"ב) לְאִשְׁתַּעֲשַׁע עִם צְדִיקֵיאָ בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן. כְּדִין רִיחַ צְפוֹן אֶקִּישׁ וּמָמָא לְאִנּוּן דְּמִמְנֵן בְּפִלְגוֹת לִילֵיאָ לְזַמְרָא. וְכֻלְהוּ מְזַמְרִין וּפּוֹתְחִין שִׁירְתָּא. וְכִד אֶתִּי צְפָרָא וּמִתְחַבֵּר קְדָרוֹתָא דְצְפָרָא בְּגִהוֹרָא. כְּדִין כְּלְהוּ אַחְרֵנִין אֶמְרִין שִׁירְתָּא. וְכָל כּוֹכְבֵי רְקִיעָא וְכָל שְׂאֵר מְלָאכִין (דְּלַחְתָּא) מְסִיעִין לֹון כְּמָה דְכָתִיב, (אִיּוֹב לח) בְּרֵן יַחַד כּוֹכְבֵי בְקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. עַד דִּישְׂרָאֵל

זוהר
בראשית
מ:

נְמַלֵּי שִׁירְתָּא וְתוֹשְׁבַחְתָּא אֲבַתְרִייהוּ: בְּרֵן יַחַד כַּכְבֵּי בְּקָר וַיְרִיעוּ כָּל בְּנֵי
אֱלֹהִים. עַד שִׁישְׂרָאֵל נוֹשְׂאִים שִׁירָה
וְתִשְׁבַּחוֹת אַחֲרֵיהֶם.

הַשְּׁתַּתְּפוֹת עִם הַשְּׂכִינָה

וְתֵאנָא, כָּל אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי
בְּאוֹרֵייתָא בְּשַׁעְתָּא
דְּאֲתַפְּלִיג לִילֵיא. אֲשַׁתַּתֵּף בְּשְׂכִינְתָּא.
וְכַד אֲתֵי צַפְרָא, וּמְמוֹרֵנִיתָא
אֲתַחֲבַרְתָּ עִם מְלָכָא, הוּא אֲשַׁתְּכַח
עִמָּה עִם מְלָכָא. וּמְלָכָא פְּרִים עַל
כְּלָהוּ גְדַפוּי, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים
מב) יוֹמָם יִצְוֶה יי' חֲסֵדוֹ וּבְלִילָהּ שִׁירָה
עִמִּי וְגו'.

זוהר
ויקרא
פרשת
אחרי
מית דף
סה.

שְׁלֵהֲבַת מִתְעוֹרְרַת וּמְכָה בְּאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם

בְּחַהֲיָא שַׁעְתָּא אֲתַעַר שְׁלֵהוּבָא חַד
מִסְטַר צַפּוֹן וּבִטְשׁ בְּאַרְבַּע
סְטְרֵי עֲלָמָא וְנַחֲתֵי וּמְטֵי בֵּין גְּדַפֵּי
דְּתִרְנַנְגוּלָא וְאֲתַעַר הַהוּא שְׁלֵהוּבָא
בֵּיהּ וְקָרִי, וְלִית מָאן דְּאֲתַעַר בְּרֵ אֲנוֹן
זְכָאֵי קִשׁוּט דְּקִיּוּמֵי וְאֲתַעַרו
בְּאוֹרֵייתָא. וְכַדִּין קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְכָל אֲנוֹן צַדִּיקֵיא דְּבָגוּ גִּנְתָּא דְּעַדִּין
צִיִּיתֵי לְקִלְיָהוֹן. כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (שיר
השירים ח יג) הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיָם חֲבָרִים
מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׂמִיעֵנִי:
מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׂמִיעֵנִי.

זוה"ק
פרשת לך
לך דף עז:

תפילת ערבית רשות

ומשום כן תפלת ערבית רשות, שהרי נכללת בתפלת היום כדי שתהיה מאירה, וכעת לא זה הזמן. ובארנו אותה, שהרי לא התגלה אור היום שיאיר לה, והיא שולטת בחשכה עד זמן חצות הלילה, כשהקדוש ברוך הוא משתעשע עם הצדיקים בגן העדן, ואז הזמן שהאדם ישתעשע [וללמד] בתורה, כמו שנתבאר.

ובגין כך תפלת ערבית רשות דהא אתכלילת בצלותא דיומא בגין לאתנהרא, והשתא לא זמנא איהו. ואוקימנא לה דהא לא אתגליא נהורא דיממא דינהיר לה, ואיהי שלטא בחשוכא עד זמנא דפלגות ליליא דאשתעשע קודשא ברוך הוא עם צדיקיא בגנתא דעדן, וכדין איהו זמנא לאשתעשעא בר נש (ס"א ולמען) באורייתא כמה דאתמר.

זוהר
בראשית
דף קלב:

אשריהם העוסקים בתורה

אשריהם כל העומדים בקיומם ועוסקים בתורה בלילה, משום שהקדוש ברוך הוא וכל אותם הצדיקים שבגן עדן שומעים קולות בני האדם אותם העוסקים בתורה, כמו שכתוב (שיר ח) היושבת בגנים וגו'.

זכאין אינון כל דקיימי בקיומיהו, ומשתדלין באורייתא בליליא. בגין דקודשא ברוך הוא וכל אינון צדיקיא דבגנתא דעדן, שמעו קליהו דבני נשא, אינון דמשתדלי באורייתא. כמה דכתיב, (שיר השירים ח) היושבת בגנים וגו'.

זוהר
בראשית
פרשת
ויחי דף
קלא:

המשכים בחצות לילה לעסוק בתורה נעשה ככריה חדשה, ומשיג להבין בהירות התורה

רבי יהודה ורבי יוסי היו יושבים לילה אחד ועוסקים בתורה. אמר רבי יהודה לרבי יוסי, ראיתי שצחות התורה בלילה יותר מאשר ביום. למה זה? אמר לו, משום שהצחות של תורה שבכתב היא תורה שבעל פה, ותורה שבעל פה שולטת בלילה, ומתעוררת יותר

רבי יהודה ורבי יוסי הוו יתבי חד ליליא, ולעאן באורייתא. אמר רבי יהודה לרבי יוסי, חמינא דצחותא דאורייתא בליליא, הוא יתיר מביממא, אמאי. אמר ליה, בגין דצחותא דתורה שבכתב, תורה שבעל פה הוא. ותורה שבעל פה, בליליא שלטא ואתערת יתיר

זוהר
פרשת
ויקרא דף
ק"א -
כ"ב ע"ב

מֵאֲשֶׁר בַּיּוֹם, וּבְזִמְנֵן שֶׁהִיא שׁוֹלֵטָה,
אֲזַי קִיַּמְתָּ הַצְּחוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (אִיּוֹב לֵה) וְלֹא
אָמַר אִיָּה אֱלֹהִים עוֹשֵׂי נֹתֵן
זְמִירוֹת בְּלִילָה. בֵּא רְאֵה, בְּשַׁעֲהַ
שְׁמַתְעוֹרְרַת רוּחַ צְפוֹן וְנַחֲלֵק
הַלִּילָה, הֲרִי בְּאָרוֹ שֶׁשְׁלֵהֲבַת אַחַת
יוֹצֵאת וּמִכָּה תַּחַת כְּנָפֵי הַתְּרַנְגּוֹל
וּמְקִישׁ אֶת כְּנָפָיו וְקוֹרֵא. וְאוֹתָהּ
שְׁלֵהֲבַת, בְּזִמְנֵן שֶׁמְגִיעָה אֵלָיו
וּמַתְעוֹרְרַת כְּנַגְדּוֹ, הוּא מְסַתְּכַל בָּהּ
וּמַזְדַּעְזַע וְקוֹרֵא, וּמְסַתְּכַל וּמְשַׁגִּיחַ
בְּשִׁבִיל כְּבוֹד רַבּוֹנוֹ כְּדֵי לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנוֹ, וְקוֹרֵא לְבָנֵי הָאָדָם.

וְלָכֵן נִקְרָא שְׁכּוּי, הַשְּׁגָחָה. וְנִקְרָא
גְּבֵר, שְׁמַתְעוֹרֵר בְּשְׁלֵהֲבַת
הַגְּבוּרָה, בְּצַד שֶׁל הַגְּבוּרָה הוּא בָּא
לְעוֹרֵר אֶת הָעוֹלָם, וְאֲזַי אוֹתָם בְּנֵי
הָאֱמוּנָה עוֹמְדִים וְנוֹתְנִים גְּבוּרָה
וְכַח לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וְאֲזַי נִקְרָאת רַבַּת
הַתּוֹרָה. וְלָכֵן דּוֹד יִרְשׁ אֶת הַמַּלְכוּת
הוּא וּבְנָיו לְעוֹלָמִים וּלְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

מִבְּיָמָא, וּבְזִמְנָא דְאִיהִי שְׁלֵטָא, כְּדִין
אִיהוּ צְחוֹתָא דְאוּרִייתָא.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (אִיּוֹב לֵה י) וְלֹא
אָמַר אִיָּה אֱלֹהִים עוֹשֵׂי נֹתֵן
זְמִירוֹת בְּלִילָה. תָּא חוּי, (שִׁלַּח לךְ קע"א
ע"ב) בְּשַׁעֲתָא דְאַתְעֵר רוּחַ צְפוֹן,
וְאַתְפְּלַג לִילָא, הָא אוּקְמוּהָ,
דְּשְׁלֵהוּבָא חַד נְפִיק, וּכְטַשׁ תַּחּוֹת
גְּדַפּוּי דְתְרַנְגּוֹלָא, וְאַקִּישׁ גְּדַפּוּי
וְקַאֲרִי. וְהוּא שְׁלֵהוּבָא בְּזִמְנָא דְמַטִּי
גְּבִיָּה, וְאַתְעֵר לְקַבְלִיָּה, אֶסְתְּכִי בֵּיהּ,
וְאֲזַדְעִזַע וְקַאֲרִי, וְאַסְתְּכִי וְאַשְׁגַּח בְּגִין
יְקַרָּא דְמַאֲרִיָּה, לְמַעַבְדַּר רְעוּתֵיהּ,
וְקַאֲרִי לֹזַן לְבָנֵי נְשָׂא.

וְעַל דָּא אַקְרִי שְׁכּוּי, אֲשַׁגְחָא. וְאַקְרִי
גְּבֵר, בְּגִין דְאַתְעֵר בְּשְׁלֵהוּבָא
(דף כ"ג ע"ב) דְּגְבוּרָה, בְּסַמְרָא דְגְבוּרָה
קָא אַתְיָא לְאַתְעֵרָא בְּעֵלְמָא. כְּדִין
אִינוּן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא קִיַּיְמוּן, וְיַהֲבִין
גְבוּרָה וְחִילָא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וּבְדִין
אַקְרִי רַבָּה דְאוּרִייתָא. וְעַל דָּא, יְרִית
דּוֹד מַלְכוּתָא הוּא וּבְנָיו לְעֵלְמִין
וְלְדַרְי דְרִין.

פֶּרֶק י"ד

גוֹדֵל הַשְּׁמָחָה שְׁמַתְעוֹרֵר בְּלִימוֹד הַתּוֹרָה בְּלִילָה

וּבְגִין דְכָל מָאן דְאַשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא
בְּהַאי עֵלְמָא, זְכִי דִיפְתַחוּן לִיה
כְּמָה תְרַעִין לְהוּא עֵלְמָא, כְּמָה
נְהוּרִין. בְּשַׁעֲתָא דִינְפּוֹק מְהַאי עֵלְמָא,

זוהר
במדבר
פרשת
פנחס (דף
ריג)

היא מקדימה לפניו, והולכת לכל שומרי השערים, מכריזה ואומרת: (ישעיה כו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק! התקינו כסאות לפלוני עבד המלך! שאין שמחה לקדוש-ברוך-הוא אלא במי שמשתדל בתורה, כל שפן אדם שמתעורר בלילה להשתדל בתורה, שהרי כל הצדיקים שבגן עדן מקשיבים לקולו, והקדוש ברוך הוא נמצא ביניהם, כמו שפרשה (שיר השירים ח) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני.

היא אקדימת קמיה, ואזלא לכל גמורי תרעין, מכרות ואומרת, (ישעיה כו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק. אתקינו כרסין לפלניא עבדא דמלכא. דלית חדו לקודשא בריך הוא אלא מאן דאשתדל באורייתא, כל שבן בר גש דמתער בליליא לאשתדלא באורייתא, דהא כל צדיקיא דבגנתא דעדן, צייתין לקליה, וקודשא בריך הוא משתכח בינייהו, במה דאוקמוה (שיר השירים ח יג) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני.

בעת הגלות אין להקב"ה נחת רוח, אלא על ידי לימוד התורה

ואף על גב דחדוון לא אתערו, אבל לבר קיימי ומזמרי שירתא. וכד אתפליג ליליא, ואתערותא סלקא מתתא לעילא, בדין קודשא בריך הוא אתער כל חילי שמוא לבכיה, ובעט ברקיעא, ואודעזען עלאי ותתאי. עליונים ותחתונים.

ואף על גב דחדוון לא אתערו, אבל לבר קיימי ומזמרי שירתא. וכד אתפליג ליליא, ואתערותא סלקא מתתא לעילא, בדין קודשא בריך הוא אתער כל חילי שמוא לבכיה, ובעט ברקיעא, ואודעזען עלאי ותתאי.

זוהר בראשית פרשת ויחי דף רלא.

ואין מנוחה לפניו, פרט לזמן שמתעוררים למטה בתורה, אז הקדוש ברוך הוא וכל אותן נשמות הצדיקים [שעמו], כלם מקשיבים ושמיחים לאותו קול, ואז מנוחה. [לפניו, ובאה מנוחה לכל נשמות הצדיקים שעמו] [לפניו נמצאת]. משום שמיום שנחרב

הוא וכל אינון נשמתין ולית נייחא קמיה, בר בזמנא דמתערי לתתא באורייתא. בדין קודשא בריך דצדיקיא (דעמיה), בלהו צייתין וחדדין לההוא קלא וברין נייחא. (ס"א קמיה ואתי נייחא לבלהו נשמתין דצדיקיא עמיה) (קמיה אשתכח). בגין דמיומא דאתחריב מקודשא לתתא, אומי קודשא בריך

הַמְקַדֵּשׁ לְמִטָּה, נִשְׁבַּע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא שְׁלֵא יִכְנַס לְתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל
מַעֲלָה עַד שְׂיִכְנַסוּ יִשְׂרָאֵל
לְיְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מִטָּה, שְׁכָתוּב (הוֹשַׁע
יא) בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא אָבּוֹא בְּעִיר,
וְהָרִי פָּרְשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

וְכָל אִינוֹן מְזַמְרִים קְיִימֵי לְבַר, וְאָמְרֵי
שִׁירְתָּא, בְּתַלְתַּת פְּלָגֵי לִילְיָא
וְכִלְהוּ מְשַׁבְּחֵן בְּתוֹשְׁבַּחְתֵּן יְדִיעָאן,
וְכִלְהוּ חִילֵי שְׁמַיָא, כִּלְהוּ מִתְעַרֵי
בְּלִילְיָא, וְיִשְׂרָאֵל בִּימְמָא. וְקָדוֹשָׁה לָא
מְקַדְּשֵׁי לְעִילְיָא, עַד דְּמְקַדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל
לְתַתָּא, וְכַדִּין כָּל חִילֵי שְׁמַיָא מְקַדְּשֵׁי
שְׁמָא קְדִישָׁא כְּחֻדָּא. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל
קְדִישֵׁין, מִתְקַדְּשֵׁין מַעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי
(ס"א גִּנּוּן דְּקָדוֹשָׁא דְּשִׁמְעָא דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לֹא סָלִיק אֲלֵא מַעֲלָא וּמִתַּתָּא) כְּחֻדָּא. הָדָא
הוּא דְּכַתְּיב, (וַיִּקְרָא יט) קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ
כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

וְכָל אִינוֹן מְזַמְרִים קְיִימֵי לְבַר, וְאָמְרֵי
שִׁירְתָּא, בְּתַלְתַּת פְּלָגֵי לִילְיָא
וְכִלְהוּ מְשַׁבְּחֵן בְּתוֹשְׁבַּחְתֵּן יְדִיעָאן,
וְכִלְהוּ חִילֵי שְׁמַיָא, כִּלְהוּ מִתְעַרֵי
בְּלִילְיָא, וְיִשְׂרָאֵל בִּימְמָא. וְקָדוֹשָׁה לָא
מְקַדְּשֵׁי לְעִילְיָא, עַד דְּמְקַדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל
לְתַתָּא, וְכַדִּין כָּל חִילֵי שְׁמַיָא מְקַדְּשֵׁי
שְׁמָא קְדִישָׁא כְּחֻדָּא. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל
קְדִישֵׁין, מִתְקַדְּשֵׁין מַעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי
(ס"א גִּנּוּן דְּקָדוֹשָׁא דְּשִׁמְעָא דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לֹא סָלִיק אֲלֵא מַעֲלָא וּמִתַּתָּא) כְּחֻדָּא. הָדָא
הוּא דְּכַתְּיב, (וַיִּקְרָא יט) קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ
כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

הַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה לְכַבּוֹד הַשְׁכִּינָה וְלֹא לְצַרְךָ עַצְמְךָ

נְטִיל תְּלַת אַבְנִין וְזָרִיק לֹזן לְגַבֵי
עֲלָא. וְכַד זָרִיק לֹזן אֲתַעֲבִידוּ
אַבְנָא חֻדָּא, וְאָמַר לְמֵאֲרֵי מְתִיבְתָּא,
קְבִילוּ הָאֵי אַבְנָא לְגַבִּיכוֹן, דְּהָא
שְׁכִינְתָּא אִיהִי בְּגִלּוּתָא וְלִית בְּכוּ מָאן
דִּיתַעַר לְגַבְהָ לְרַצָּאָה לָהּ לְגַבֵי בַעֲלָהּ,

נְטִיל תְּלַת אַבְנִין וְזָרִיק לֹזן לְגַבֵי
עֲלָא. וְכַד זָרִיק לֹזן אֲתַעֲבִידוּ
אַבְנָא חֻדָּא, וְאָמַר לְמֵאֲרֵי מְתִיבְתָּא,
קְבִילוּ הָאֵי אַבְנָא לְגַבִּיכוֹן, דְּהָא
שְׁכִינְתָּא אִיהִי בְּגִלּוּתָא וְלִית בְּכוּ מָאן
דִּיתַעַר לְגַבְהָ לְרַצָּאָה לָהּ לְגַבֵי בַעֲלָהּ,

ולא עוד אלא כמה מארי מדרשות, דאנון חברין לגביכו, צוחין בכל יומא וליליא באורייתא דבעל פה, בכמה קושין. וצוחין בה בכלבין דאמריין הב הב. כגונא דגיהנם דצוח הב הב, הדא הוא דכתיב (משלי ל) לעלקה שתי בנות הב הב. הב לן עותרא בעלמא דין. הב לן עותרא בעלמא דאתי. כמה דאוקמוה למד תורה הרבה ויתנו לך שכר הרבה. ולית מאן דישתדל באורייתא, לסלקא בה שכינתא מן גלותא, וליחדא לה עם בעלה דאנון אטימין דעיגין סתימין דלבא, ובגין דא קלא נפק בכל ליליא כד נחית קודשא בריך הוא בגנתא דעדן, דסלקין נשמתיין קמה, ויהוא קלא אמר קרא כדכתיב (ישעיה מ) קול אומר קרא. זיל ואמא לון דישתדלון באורייתא לחברא שכינתא עם קודשא בריך הוא. כגונא דדוד דאמר (תהלים קלב) אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום לה. ואיהו הוה משתדל באורייתא לחברא אמא, דאתמר בה (משלי א) ואל תמש תורת אמה עם בעלה.

ולא עוד, אלא כמה בעלי מדרשות, שהם חברים אצלכם, צוחים בכל יום וליילה בתורה שבעל פה בכמה קשיות, וצוחים בה כמו כלבים שאומרים הב הב, כמו שהגיהנם צוח הב הב. זהו שכתוב (משלי ל) לעלקה שתי בנות הב הב. הב לנו עשר בעולם הזה, הב לנו עשר בעולם הבא. כמו שבארוה, למד תורה הרבה, ויתנו לך שכר הרבה. ואין מי שישתדל בתורה להעלות בה השכינה מהגלות וליחד אותה עם בעלה, משום שהם אטומי עינים וסתומי לב. ומשום זה יוצא קול בכל לילה, כשיורד הקדוש ברוך הוא לגן עדן, כשעולות הנשמות לפניו, ואתו הקול אומר פסוק ככתוב (ישעיה מ) קול אומר קרא, לך ואמר להם שישתדלו בתורה כדי לחבר השכינה עם הקדוש ברוך הוא. כמו שדוד שאמר (תהלים קלב) אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום לה. והוא היה משתדל בתורה לחבר את האם, שנאמר בה (משלי א) ואל תמש תורת אמה, עם בעלה...

תלמידי חכמים קמים בחצות לעסוק בתורה

תא חזי ... בפלגות ליליא. בההיא שעתא, קודשא בריך הוא אשתכח בגנתא דעדן, וקדושה

תא חזי ... בפלגות ליליא. בההיא שעתא, קודשא בריך הוא אשתכח בגנתא דעדן, וקדושה

הַעֲלִינָה מִתְעוֹרְרָת, וְאֵז הַשְּׁעָה
לְהַתְקַדֵּשׁ... תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
שִׁיּוּדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַתּוֹרָה, בְּחֲצוֹת
הַלַּיְלָה שְׁעַתָּם לְעַמֵּד וּלְעַסֵּק
בַּתּוֹרָה, לְהַזְדַּוֵּג עִם פְּנֵסֵת יִשְׂרָאֵל,
לְשַׁבַּח אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אֶת
הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.

עֲלָה אֶתְעַר, וּכְדִין שְׁעַתָּא הִיא
לְאַתְקַדֵּשׁ... תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים דִּידְעִין
אוֹרְחוֹי דְאוֹרֵייתָא, בְּפִלְגוֹת לַיְלָא
שְׁעַתָּא דְלְהוֹן לְמִיקָם לְמַלְעֵי
בְאוֹרֵייתָא, לְאוֹדוּוּגָא בְּפִנְסֵת
יִשְׂרָאֵל, לְשַׁבְּחָא לְשִׁמְא קְדִישָׁא,
לְמַלְכָא קְדִישָׁא.

קוּמֵי רוּנֵי בַלִּיָּה

מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה וְעַד בֶּן
חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל הַבָּא לְעַבֵּד
עֲבֹדַת עֲבָדָה וְעֲבֹדַת מִשָּׂא בְּאֵהָל
מוֹעֵד. מִצְוָה זֹאת לְהִיּוֹת הַלְוִיִּם
מְשׁוֹרְרִים בְּמִקְדָּשׁ. וְאִם עַל גֵּב
שְׂבָאֲרָנוּ לְמַעְלָה, כָּאֵן צְרִיף לְחַדֵּשׁ
דְּבָרִים, שְׁהֵרֵי הַכֹּהֵן מְקַרֵּיב קֶרְבָּן,
וְהוּא מִיכָאֵל. לְוִי הוּא גְבַרְיָאֵל, הוּא
צְרִיף לְגִגָּן. וְסוּד הַדְּבָר - (תְּהִלִּים מ"ב)
יּוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסֵדוֹ, זֶה חֲסֵד כֹּהֵן
גָּדוֹל, שְׂמִיכָאֵל הוּא כֹּהֵן הַדְּיוּט
לְגַבֵּי רְבוּנוֹ, וְעַם כָּל זֶה שְׁהַדְּיוּט
הוּא אֶצֶל רְבוּנוֹ - הוּא מֶלֶךְ חַיִּית
הַקְּדָשׁ. וּבְרַפְתְּ הַדְּיוּט אֵל תְּהִי קִלָּה
בְּעֵינֶיךָ, וְזֶה יּוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסֵדוֹ.
וּבְלִילָה שִׁירָה עֲמִי - זֶה גְבוּרָה.
שִׁירָה - (דְּבָרִים ל"ג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר
לוֹ. (יְחֻזְקָאֵל א) וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאֵל.
וּגְבַרְיָאֵל שְׁלוּחוֹ, וְצְרִיף לְשׁוֹרֵר
וּלְגִגָּן בְּחֻדָּה בֵּינָן הַתּוֹרָה, (לְהַתְעַסֵּק
לְשַׁלַּח קֶרְבוֹת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּשִׂמְחָה. וּמִי
שֶׁאֵין לוֹ רִשׁוּת) לְהַתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, יִקְיָם

רַעִיָא מַהִימְנָא (בְּמַדְבַּר ד) מִבֶּן
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה וְעַד בֶּן
חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל הַבָּא לְעַבֹּד עֲבוֹדַת
עֲבוֹדָה וְעֲבוֹדַת מִשָּׂא בְּאֵהָל מוֹעֵד.
פְּקוּדָא דָּא לְהִיּוֹת הַלְוִיִּם מְשׁוֹרְרִים
בְּמִקְדָּשׁ. וְאִם עַל גֵּב דְאוֹקִימְנָא
לְעֵילָא, הַכָּא צְרִיף לְחַדֵּשׁ מְלִין, דְּהָא
כֹּהֵן אִיהוּ מְקַרֵּיב קֶרְבָּנָא, וְאִיהוּ
מִיכָאֵל. לְוִי אִיהוּ גְבַרְיָאֵל. אִיהוּ צְרִיף
לְגִגָּנָא. וְרִזָּא דְמִלָּה, (תְּהִלִּים מ"ב) יּוֹמָם
יִצְוֶה יי חֲסֵדוֹ, דָּא חֲסֵד כֹּהֵן רַבָּא
דְּמִיכָאֵל אִיהוּ כֹּהֵן הַדְּיוּט לְגַבֵּי
מְאִרְיָה, וְעַם כָּל דָּא דְהַדְּיוּט אִיהוּ
אֶצֶל מְאִרְיָה. מֶלֶךְ דְּחַיִּית הַקְּדָשׁ
אִיהוּ. וּבְרַפְתְּ הַדְּיוּט אֵל תְּהִי קִלָּה
בְּעֵינֶיךָ, וְהָאֵי אִיהוּ יּוֹמָם יִצְוֶה יי
חֲסֵדוֹ. וּבְלִילָה שִׁירָה עֲמִי, דָּא גְבוּרָה.
שִׁירָה: (דְּבָרִים ל"ג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ.
(יְחֻזְקָאֵל א) וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאֵל,
וּגְבַרְיָאֵל שְׁלוּחִיָּה, וְצְרִיף לְשׁוֹרֵר וּלְגִגָּן
בְּחֻדָּה בְּחִמְרָא דְאוֹרֵייתָא, (לְאַתְעַסֵּק
לְשַׁלַּח קֶרְבָּנָא קְמִי מַלְכָא בְּחֻדָּה וּמֵאֵן דְּלִית

זוהר
במדבר
פרשת
נשא דף
קכא:

(איכה ב) קומי רני בלילה לראש
 אשמורות. ויאמר באשמורות כמה
 סליחות ותחנונים ובקשות בכל
 מיני רנה בגרונה, שהוא פנור
 להוציא בו קול בשש פנפי ראה עם
 ורדים בששת צנורות הקנה, וזו ו'.
 ויוציאו מהלב, ששם בינה, כמו
 שפרשוה בעלי המשנה, הלב מבין.
 יוציא בן מבינה...

לאתעסקא באורייתא, יקיים
 (איכה ב) קומי רני בלילה לראש
 אשמורות. ויימא באשמורות, כמה
 סליחות ותחנונים ובקשות, בכל מיני
 רנה בגרוניה, דאיהו פנור לאפקא
 ביה קלא, בשית פנפי ריאה עם
 וורדא. בשית עוקאן דקנה. ודא ו'.
 ויפוק ליה מלבא, דתמן בינה. כמה
 דאוקמוה מארי מתניתין, הלב מבין.
 ויפוק בן מבינה. (ע"כ רעיא מהימנא) (כ"ד
 ע"ב פקודא דא המועל בהקדש וכו')

תתרגול שחור קורא בחצות

ותתרגול השחור, שנינו, אין
 דין שורה אלא
 במקום שהוא מינו, ושחור בא
 מצד הדין. ולכן בחצות הלילה
 ממש, כשמתעוררת רוח של צד
 צפון, שלהבת אחת יוצאת ומכה
 תחת פנפי התרגול והוא קורא.
 וכל שפן בתרגול שחור, שמתפונן
 יותר מאחר.

ותתרגולא אוכמא, תנינן, לית דינא
 שריא אלא באתר דהוא
 זיניה. ואוכמא מסטרא דדינא קאתי.
 ובגין כך, בפלגות ליליא ממש, כד
 רוחא דסטרא דצפון אתער, חד
 שלהובא נפיק, ובטש תחות גדפוי
 דתתרגולא, וקרי. וכל שפן בתתרגולא
 אוכמא, דאתפונן יתיר מאחרא.

זה"ק
 פרשת
 ויחי דף
 ריח:

הקדוש ברוך הוא וכל הצדיקים מקשיבים לקולו

בא וראה, בשעה שמגיע חצות
 הלילה, מתעוררת שלהבת
 אחת ונכנסת תחת פנפי התרגול,
 וקורא. ובאותה השעה הקדוש
 ברוך הוא ירד אל גנו, שהיא גן
 העדן העליון שיש לקדוש ברוך
 הוא. ובאותה שעה מתעורר

תא חזי, בשעתא דיהא פלגות
 ליליא. איתער שלהובא חדא,
 ויעול תחות גדפי דתתרגולא, וקארי.
 ובההוא שעתא, קודשא בריך הוא
 ירד אל גנו, דאיהו גן עדן עילאה,
 דאית ליה לקודשא בריך הוא.
 ובההוא שעתא אתער תתרגולא

זהו חדש
 פרשת
 אחרי דף
 נח:

הַתְרַנְגוּל שֶׁל מַעֲלָה, וְאוֹמֵר: קוֹמוּ
כָּל אוֹתָם שֶׁשָּׁנָה בְּחוּרֵיהֶם, הִנֵּה
הַשְּׁעָה הַיָּא לְחִבְר הָאֵילַת עִם
בַּעֲלָהּ. אֲשֶׁרִיו כָּל אָדָם שִׁיקוּם
בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה לְהַתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה,
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַצְּדִיקִים
מִקְשִׁיבִים לְקוֹלוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
הַיּוֹשֵׁב בְּגַנִּים חֲבָרִים מִקְשִׁיבִים
לְקוֹלֵךְ הַשְּׁמִיעֵנִי (שם ח).

וּבַשְּׁעָה הַזֹּאת, מִי שֶׁמְתַעַסֵּק בַּתּוֹרָה,
מוֹרִיק עָלָיו חוּט אֶחָד שֶׁל
חֶסֶד. וּבַשְּׁעָה הַזֹּאת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא יֵרֵד לְגַנּוֹ. לְמִי יֵרֵד? לְעֶרְוֹת
הַבְּשָׂם. וּמִי הֵם עֶרְוֹת הַבְּשָׂם? זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (שמות ל) בְּשָׂמִים רָאשׁ. וּמִי
הֵם? צְדִיקִים.

לְרַעוֹת בְּגַנִּים - בְּגֵן הָעֵדֶן
שֶׁלְמַעֲלָה וְגֵן הָעֵדֶן
שֶׁלְמַטָּה, שֶׁנִּקְרָא הָעוֹלָם הַזֶּה
וְהָעוֹלָם הַבָּא. לְלִקֹּט שׁוֹשְׁנִים, מִי
הֵם הַשׁוֹשְׁנִים? אֵלוֹ הַצְּדִיקִים
שֶׁהַתְעַסְקוּ בַּתּוֹרָה, וְאוֹתָם
שֶׁמְרַחֲשִׁים תּוֹרָה בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב שׁוֹשְׁנִים, אֵל תִּקְרֵי שׁוֹשְׁנִים
אֵלָּא שׁוֹשְׁנִים, שֶׁאֶפְלוּ בְּקָבֶר
רוּחַשׁוֹת תּוֹרָה.

דְּלַעֲיָלָא, וְאָמַר, קוֹמוּ כָּל אֵינּוֹן
דְּשִׁינְתָא בְּחוּרֵיהוֹן, הָא שְׁעָתָא אִיהִי
לְאַתְחַבְרָא אֵיילָתָא בְּבַעֲלָהּ. זְכָאָה
אִיהוּ כָּל פֶּר גִּשׁ דִּיקוּם בְּפִלְגוֹת לֵילֵיאָ
לְאַתְעַסְקָא בְּאוֹרֵייתָא. דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא וְכָל צְדִיקֵיאָ אֲצִיתוּ לְקָלִיהּ. הָדָא
הוּא דְכְּתִיב, (שם ח) הַיּוֹשֵׁב בְּגַנִּים
חֲבָרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְּׁמִיעֵנִי.

וּבַהֲאִי שְׁעָתָא, מֵאֵן דְּאַתְעַסְק
בְּאוֹרֵייתָא, אֵייתְרַק עָלֵיהּ
חַד חוּטָא דְחֶסֶד. וּבַהֲאִי שְׁעָתָא,
קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יֵרֵד לְגַנּוֹ. לְמִי יֵרֵד,
לְעֶרְוֹת הַבְּשָׂם. וּמֵאֵן אֵינּוֹן עֶרְוֹת
הַבְּשָׂם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות ל)
בְּשָׂמִים רָאשׁ. וּמֵאֵן אֵינּוֹן, צְדִיקִים.

לְרַעוֹת בְּגַנִּים, בְּגֵן עֵדֶן דְּלַעֲיָלָא, וְגֵן
עֵדֶן דְּלַתְתָּא, דְּאִיקְרֵי
הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהָעוֹלָם הַבָּא. לְלִקוּט
שׁוֹשְׁנִים, מֵאֵן אֵינּוֹן שׁוֹשְׁנִים. אֵלֵין
צְדִיקֵיאָ דְאַתְעַסְקוּ בְּאוֹרֵייתָא, וְאֵינּוֹן
דְּמְרַחֲשֵׁן אוֹרֵייתָא בְּשִׁפְוֹתֵיהוֹן. הָדָא
הוּא דְכְּתִיב שׁוֹשְׁנִים, אֵל תִּקְרֵי
שׁוֹשְׁנִים, אֵלָּא שׁוֹשְׁנִים, שֶׁאֶפְלוּ
בְּקָבֶר רוּחַשׁוֹת תּוֹרָה.

פָּרָק טו

הַעֲנֵשׁ לְמִי שֶׁאֵינּוֹ קָם בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה

וּבְשִׁחַתְרַנְגוּל	קוֹרָא	וּבְגֵי	כֹּד תְרַנְגוּלָא קְאָרִי, וּבְגֵי נְשָׂא נְיִימִי
אָדָם	יִשְׁנִים	בְּעֶרְסִייהוּ,	וְלֹא מְתַעְרִי.

במטותיהם ואינם מתעוררים, התרנגול קורא אחר כך, ואומר מה שאומר, והרי פשוה. אחר כך מכה בכנפיו ואומר: אוי לפלוגי הנזוף של רבנו, שעזב את רבנו, ולא עורר את ולא משגיח על כבוד רבנו.

בשמאיר היום, הכרוז קורא עליו ואומר: ולא אמר איה אלוה עשי נתן זמרות בלילה. לסייע לו באותן התשבחות, ושיהיה הכל בסיוע אחד. עשי?! עושני היה צריך להיות! מה זה עשי? אלא בשעה שאדם קם בחצות הלילה ומשתדל ברנת התורה, שרנת התורה לא נקראת אלא בלילה, וכשהוא נמצא בתורה כשמאיר היום, הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל מתקנים לו חוט אחד של חסד להנצל מן הכל, ולהאיר לו בין העליונים והתחתונים.

התרנגול קארי לבתר, ואמר מה דאמר, (קע"א ע"ב) והא אוקמוה. לבתר בטש בגדפוי, ואמר, ויילפלגניא גזוף דמאריה, שבקא דמאריה, דלא אתער רוחיה, ולא אשגח ליכרא דמאריה.

בד נהיר ומא, ברוזא קרי עליה ואמר, ולא אמר איה אלוה עושי נתן זמרות בלילה, לסייע ליה באינון תושבחן, ולמהוי כלא בסיועא חדא. עושי, עושני מבעי ליה, מהו עושי. אלא, בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא, ואשתדל ברנה דאורייתא, דרנה דאורייתא לא אתקרי, אלא בליליא. וכד איהו אשתכח באורייתא, בד נהיר ומא, קודשא בריך הוא וכנסת ישראל מתקני ליה בחד חוטא דחסד לאשתובא מכלא ולנהרא ליה בין עלאין ותתאין.

סגולה מיחדת לתשובה על ידי עסק התורה בחצות הלילה

רבי יהודה פתח ואמר, או הודע אליו חטאתו אשר חטא. הודע אליו, מצד של מי? או ידע (נודע) חטאתו היה צריך להיות! מה זה הודע אליו? אלא שהקדוש ברוך הוא מצוה את כנסת ישראל להודיע לאדם אותו החטא שהוא

רבי יהודה פתח ואמר, או הודע אליו חטאתו אשר חטא. הודע אליו, מסטרא דמאן, או ידע (נ"א נודע) חטאתו מבעי ליה, מהו הודע אליו. אלא קודשא בריך הוא פקיד לכנסת ישראל, לאודעא ליה לבר נש, ההוא חובא דהוא חב, ובמה

זוהר ויקרא דף כג ע"ב - כד.

חָטָא, וּבִמָּה מוֹדִיעָה לוֹ? בְּדִינָיָה,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם
עֲוֹנוֹ וְאָרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ. הוֹדַע
אֵלָיו, כְּמִי שֶׁמְצֹוֶה לְאַחֵר.

שִׁשְׁנֵינוּ, בְּשַׁעַת שְׂאֵדָם חוֹטָא
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְלֹא מִשְׁגִּיחַ עַל חָטָאוֹ לְחֹזֵר
בְּתִשׁוּבָה לְפָנָיו רְבוּנוּ, וְזוֹרֵק אוֹתוֹ
אֲחֵר כְּתַפּוֹ, נִשְׁמָתוֹ מִמָּשׁ עוֹלָה
וּמְעִידָה לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְאֵז מְצֹוֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנְסֵת
יִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר: אוֹ הוֹדַע אֵלָיו
חָטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא, הוֹשִׁיטִי אֶת
הַדִּין עָלָיו וְהוֹדִיעִי לוֹ אֶת חָטָאוֹ,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל טז) הוֹדַע אֶת
יְרוּשָׁלַם אֶת תּוֹעֲבוֹתֶיהָ.

אַחֵר שֶׁמֵּגִיעַ עָלָיו הַדִּין, אֵז
מִתְעוֹרֶרֶת רוּחַ לְחֹזֵר
בְּתִשׁוּבָה לְפָנָיו רְבוּנוּ, וְנִכְנָע
לְהַקְרִיב קֶרֶבֶן, שֶׁהָרִי מִי שְׁלִבּוֹ גָּס
בוֹ, חוֹטָא, וְשׁוֹכַח חָטָאוֹ וְלֹא
מִשְׁגִּיחַ עָלָיו, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְזַמֵּן כְּנֶגְדּוֹ, וּמְצֹוֶה לְהוֹדִיעַ לוֹ
אֶת אוֹתוֹ הַחָטָא, כְּדִי שֶׁלֹּא
יִשְׁתַּכַּח מִמֶּנּוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כִּף זֶה וְדָאִי (מנין
שכר) וְכִף מְצָאֵנוּ בְּדוֹד,
שֶׁכִּיּוֹן שֶׁעָשָׂה אוֹתוֹ מְעַשֶׂה שֶׁל בֵּת
שָׁבַע, לֹא הִשְׁגִּיחַ בוֹ. אָמַר לוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אַתָּה שֶׁכַּחַתָּ
אוֹתוֹ?! אֲנִי אֲזַכִּיר לָךְ. מִיָּד מָה

מוֹדַע לִיָּהּ, בְּדִינָהּ. כְּמָה דָּאֵת אָמַר
(איוב כ כו) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאָרֶץ
מִתְקוֹמָמָה לוֹ. הוֹדַע אֵלָיו, כְּמָאן
דְּפָקִיד לְאַחֵרָא.

דְּתַנִּינָן בְּשַׁעַתָּא דְּבַר נֶשׁ חָב קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא
אֲשַׁנַּח בַּחֲטָאִיהָ לְאַהֲדָרָא בְּתִיבְתָא
קָמִי מְאָרִיָּה, וְאֲשַׁדִּי לִיָּהּ בְּתַר בְּתַפִּיָּה,
נִשְׁמָתִיהָ מִמָּשׁ סִלְקַת וְאַסְהִידַת קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּדִין, פָּקִיד מִלְכָּא
לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר אוֹ הוֹדַע אֵלָיו
חָטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא, אוֹשִׁיט דִּינָא
עָלֶיהָ, וְאוֹדַע לִיָּהּ חוֹבִיָּהּ, כְּמָה דָּאֵת
אָמַר (יחזקאל טז ב) הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַם
אֶת תּוֹעֲבוֹתֶיהָ.

בְּתַר דְּמִטִּי עָלֶיהָ דִּינָא, בְּדִין אַתְּעַר
רוּחָא לְמַהֲדַר בְּתִיבְתָא קָמִי
מְאָרִיָּה, וְאַתְכַּנְע לְמַקְרַב קֶרֶבְנָא,
דְּהָא מָאן דְּלַבִּיָּה גָּס בֵּיָּהּ, חָטִי, וְאַנְשֵׁי
חֲטָאִיָּה, וְלֹא אֲשַׁנַּח עָלֶיהָ, וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְקַבְּלֶיהָ, וּפָקִיד
לְאוֹדְעָא לִיָּהּ לְהֵהוּא חוֹבָא, בְּגִין דְּלֹא
יִתְנַשֵּׂי מִנֶּיהָ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָכִי הוּא וְדָאִי (ס"א
מנלן דהכי) וְהָכִי אֲשַׁכְחָנָא
בְּדוֹד, דְּכִיּוֹן דְּעַבְדַּהּ הוּא עוֹבְדָא
דְּבֵת שָׁבַע, לֹא אֲשַׁנַּח בֵּיָּהּ. אָמַר לִיָּהּ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַתָּה אֲנִישִׁית לִיָּהּ,
אֲנִי אֲדַבְּרָנָא לָךְ. מִיָּד מָה כְּתִיב,

כתוב? (שמואל ב' יב) אתה האיש כה
אמר ה'. אתה האיש שלא זכרת
אותו, אתה האיש ששכחת אותו.
ובמה הודיע לו? בדין.

את כּאן, הקדוש ברוך הוא אומר,
הודע אליו חטאתו אשר חטא,
והדבר יפה, וכך הוא, שלא כתוב
או נודע אליו, כמו שכתוב (שמות
כא) או נודע כי שור נגח הוא, ומי
שעומד בלילה לעסק בתורה,
התורה מודיעה לו את חטאו, ולא
בדרך של דין, אלא כמו אם
שמודיעה לבנה בדבר רך, והוא
אינו שוכח אותו, ושכב בתשובה
לפני רבונו.

ואי תימא דוד, דהוה קם בפלגו
ליליא, אמאי אתער עליה
בדינא, אלא שאני דוד, דאיהו עבר
במה דאתקשר, ובעא דינא, ובמה
דעבר אתדן. הוא חטא לקבליה
דמלכותא קדישא ולגבי ירושלם
קדישא, ובגין דא אתתרך מירושלים,
ומלכותא אעדיו מניה, עד (דף כ"ד
ע"א) דאתתקן בדיקא יאות. (ואתעניש)

(שמואל ב' יב ז) אתה האיש, כה אומר
ה', אתה האיש דלא דכרית ליה,
אתה האיש דאנשית ליה, ובמה
אודע ליה בדינא.

אותה הכא, קודשא בריך הוא קאמר,
הודע אליו חטאתו אשר חטא
ושפיר מלה, והכי הוא, דלא כתיב או
נודע אליו, במה דכתיב, (שמות כא לו)
או נודע כי שור נגח הוא. ומאן
דיקאים בליליא למלעי באורייתא,
אורייתא קא מודעא ליה חוביה,
ולא באורח דינא אלא באימא
דאודעא לברה, במלה רביה, והוא
לא אנשי ליה, ותב בתיובתא קמי
מאריה.

ברפת תרנגול

כשפן אדם קם בבקר, יש לו לברך
לרבונו בשעה שפקח עיניו.
איך מברך כך היו עושים חסידים
ראשונים: נטלה של מים היו נותנים
לפניהם, ובזמן שמתעוררים בלילה,

דהא בשירותא בד בר נש קאים
בצפרא אית ליה לברכא
למאריה. בשעתא דפקח עיניו היך
מברך. הכי הוו עבדי חסידי קדמאי,
נטלא דמייא הוו יחבי קמיהו,

הקדמת
חוברת דף
י

רוחצים ידיהם, ועומדים ועוסקים בתורה ומברכים על קריאתה. וכשהתרנגול קורא, אז חצות הלילה ממש, ואז הקדוש ברוך הוא נמצא עם הצדיקים בגן עדן. ואסור לברך בידים טמאות ומזהמות, [ומברכים], וכך כל שעה.

ובזמנא דאתערו בליליא אסתן ידיהו. וקיימי ולעאן באורייתא ומברכי על קריאתה (וכו'). תרנגולא קרי וכדין פלגות ליליא ממש, וכדין קודשא בריך הוא (ס' ב) אשתכח עם צדיקיא בנגתא דעדן, ואסיר לברכא בידין מסואבות ומזהמות. (ומברכין).
וכן כל שעתא.

הַבְּטָחַת הַקַּב"ה לְשִׁבְיָה הַק' לְהוֹצִיָּאה מִן הַגָּלוּת

אָחוּתִי בְּתִי רַעֲיִיתִי, הַרוּעָה שְׁלִי, אֶהוּבַת נַפְשִׁי, מֵה נַעֲשֶׂה מִבְּנֵינוּ, מֵה הֵם יַעֲשׂוּ? אָבֵל אֶהוּבָתִי אָחוּתִי, אִמֵּר לָךְ, אִם בְּרָצוֹן עוֹלָה עֲלֶיךָ, אֶת מְרַבְעַת, וְהַכְּנָפִים שְׁלֶךְ פְּרוּשׁוֹת לְאַרְבַּעַת צְדָדִים. בְּשָׁבוּעָה עֲלֶיךָ, בְּתִי יַחֲדָתִי, שְׁתַּלְכִי עִמָּהֶם וְלֹא תַעֲזֹבִי אוֹתָם, וְתַכְסִי עֲלֵיהֶם בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. וְאִם לֹא, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם.

מֵה אִמֵּר לָךְ, רַבִּי. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שׁוֹמַעַת אֶת זֶה, מְרִימָה קוֹל, וּמְזַדְעָזְעִים שְׁמוֹנָה עָשָׂר אֶלֶף עוֹלָמוֹת, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּה. וְאֵז (ירמיה לא) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ. וְאֵז הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא אֲדָנִי יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבַכִּי וּלְמִסְפָּד.

מִי רָאָה אֶת הַבְּהִלָּה בְּכָל הַרְקִיעִים? מִי רָאָה הַבְּלָבוּל וְהַמִּסְפָּד

אָחוּתִי בְּרַתִּי רַעֲיִיתִי רַעֲיִיא דִּילִי, רַחֲמִיתָא דְנַפְשָׁא, מֵה נַעֲבִיד מִן בְּנָנָא מֵה יַעֲבִדוּן אִינוּן. אָבֵל רַחֲמִיתִי אָחוּתִי, אִמֵּא לָךְ, אִי בְרַעוּ סְלָקָא עֲלָךְ, אַנְתְּ מְרוּבַעַת, וּגְדַפִּין דִּילָךְ פְּרִישָׁן לְד' סְטָרִין, בְּאוֹמָאָה עֲלָךְ בְּרַתִּי יַחֲדָתִי, דְּתַתְּךָ בְּהַדִּיָּהוּ, וְלֹא תִשְׁבּוּק לֹזֵן, וְתַחֲפִי עַלִּיָּהוּ בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֻלְמָא. וְאִי לֹא, יִתְאַבְדוּן מֵעֻלְמָא.

מֵה אִמֵּא לָךְ רַבִּי, בְּהֵיִא שְׁעָתָא דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁמַעַת דָּא, אַרְיִמַת קְלָא, וְאוֹדְעוּעוּ תַמְנִיסַר אֶלֶף עֲלָמוּן, וְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא בְּהַדְּהָ. וְכַדִּין (ירמיה לא) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ. וְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא בְּדִין, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא אֲדָנִי ה' צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבַכִּי וּלְמִסְפָּד.

מִאֵן חָמָא עֲרֻטוּלָא בְּכָלְהוּ רְקִיעִין. מִאֵן חָמָא בְּלָבוּלָא וּמִסְפִּידָא

זוהר חדש
פרשת
בלק דף
סח.

דתמן. עד דכל חיילי שמייא חשיבו, עד ששם, עד שכל צבאות השמים חשבו שיתהפכו כל העולמות?
אמר לה קודשא בריך הוא לכנסת ישראל, ברת יחידתי דילי, תהד לחפייא עליהו, ולדיירא עם בננו. אמרה ליה, מארי דעלמא, לא איהו בתר דרבית לון, ותקינית לון, וגדילית לון. אהי חמית לשנאיהון דאכלי לון, ותנישי לנא תמן. כדין אומי קודשא בריך הוא לה, לאקמא לה, ולמפרק לון לישראל, ולאפקא לון מגלותא. בדבר אחר, (ירמיה לא) כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו', ויש תקנה לאחריתך כו', ושבו בנים לגבולם.

ששם, עד שכל צבאות השמים חשבו שיתהפכו כל העולמות?
אמר לה הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל: בתי יחידתי שלי, תלכי לכסות עליהם ולדור עם בנינו. אמרה לו: רבון העולם, לא אלקי! אחר שרבית אותם ותקנת אותם וגדלת אותם, אהיה רואה לשונאיהם שאוכלים אותם, ותשפח אותם שם?! אז נשבע לה הקדוש ברוך הוא להקימה ולגאל את ישראל ולהוציאם מן הגלות, כמו שנאמר (ירמיה לא) כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו', ויש תקנה לאחריתך כו', ושבו בנים לגבולם.

פרק טז

ענין הבכייה בחצות על חרבן בית המקדש וצער השכינה

שלוהו להו בניי בבל לבני ארעא קדישא, לן יאות למבבי, לן יאות למעבד הספדא על חורבן בית אלהנא, על דאתבדרנא ביני עממיא, ואית לן למיפתח הספידא, ולפרשא אלפ"א ביתא, דשלח מארי עלמא להספידא דחורבן ביתיה.

שלוהו להו בניי בבל לבני ארעא קדישא, לן יאות למבבי, לן יאות למעבד הספדא על חורבן בית אלהנא, על דאתבדרנא ביני עממיא, ואית לן למיפתח הספידא, ולפרשא אלפ"א ביתא, דשלח מארי עלמא להספידא דחורבן ביתיה.

שלוהו להו בניי הארץ הקדושה: נאה הוא שאמנו ברחו, וגרשה מתוך היכלה, וירדה אליכם במרירות ובקול עצוב, כפאשה

שלוהו להו בניי ארעא קדישא, יאות דאימנא ערקת, ואתתרכת מגו היכלהא, ונחתת לגבייכו במרירו ובקל עצוב, כפאיתתא דיתבא בלא

זוהר חדש
 מדרש
 הנעלם
 על איכה

שְׂיוֹשְׁבַת בְּלִי דַעַת, וְכֹאִישׁ שְׁלֹא
יְכוּל לְהַצִּיל, וְנֹאֵה לָכֶם לְסַפֵּד.

אָבֵל אָנוּ יֵשׁ לָנוּ לְבָכוֹת וְלְסַפֵּד
בְּנֵהי וּבְמִרְרוֹת, שְׁאָנוּ
רוֹאִים בְּכָל יוֹם הַהִיכָל חָרֵב,
וְשׁוֹעֲלֵי הַמִּדְבָּר נִכְנָסִים וְיוֹצְאִים,
וְשׁוֹרְקִים הַיַּעֲנִים בְּתוֹכוֹ, וְאָנוּ
רוֹאִים וּבּוֹכִים.

וּבְעוֹד שְׁאָנוּ יוֹשְׁבִים נְבוֹכִים
וְשׁוֹכְבִים פִּינוּ בַּעֲפָר, אָנוּ
שׁוֹמְעִים קוֹל נְעִימוֹת רַגְלֶיהָ בְּשִׁלְשׁ
מְשֻׁמְרוֹת שֶׁל הַלֵּילָה, יוֹרֶדֶת וְרוֹאֵה
אֶת הַיְכָלָהּ, אִיךָ יוֹשְׁבִים (חֲרֻבִים)
נִשְׂרָפִים. נִכְנָסֶת מֵהִיכָל לְהִיכָל,
מִמְקוֹם לְמִקְוֹם, וְגוֹעֵה וּמִיֵּלְלֶת,
וּבּוֹכָה עָלֵינוּ וְעַל נַפְשָׁנוּ.

וְאָנוּ מִתְעוֹרְרִים לְקוֹל נְעִימוֹת
בְּכִיתָהּ וְיִלְלוֹתֶיהָ, וְרוֹחְנוּ
הוֹלְכַת אַחֲרֶיהָ, וּפּוֹרַחַת אֵלֶיהָ. וְלִפִּי
שְׁעָה פּוֹרַחַת וְהוֹלְכַת, וְלֹא שְׁמַעְנוּ,
וְלֹא יִדְעֵנוּ דְבָר, שֶׁהִנֵּה הוֹלְכַת
וְנִשְׂאָרְנוּ נְבוֹכִים, יִשְׁנִים, בְּלִי רוּחַ,
בְּלִי דַעַת. צוֹעֲקִים, וְאוֹמְרִים אִיכָּה.

דַּעַתָּא, וּכְנֻבְרָא דְלֹא יָכִיל לְשִׁיבָא,
וְיֹאוֹת לְכוֹן לְמַסְפֵּד.

אָבֵל אָנוּ, אִית לָן לְמַבְכֵי וְלְמַסְפֵּד
בְּנֵהי וּמִרְרוֹ, דְאָנֵן חֲמָאן בְּכָל
יּוֹמָא הִיכְלָא חָרִיב, וְתַעֲלִין דְמִדְבָּרָא
עֲאִלִין וְנַפְקִין, וְשׁוֹרְקִין יַעֲנִים בְּגוּיָה,
וְאָנֵן חֲמָאן וּבְכָאן.

וּבְעוֹד דְאָנֵן יְתִבִין נְבוֹכִין, וְשְׂכִיבִין
פּוֹמְנָא בַּעֲפָרָא, אָנֵן שְׁמַעִין
קַל גְּעִימוֹ דְרַגְלָהּ, בְּתַלְתַּת מְשֻׁמְרוֹתָא
דְלִילִיָא, נְחַתַּת וְחַמַּת לְהִיכְלָהּ,
אִיךָ חָרְבִין מִתּוֹקְדָן, אַעֲלַת מֵהִיכְלָא
לְהִיכְלָא, מִדּוּדָא לְדּוּדָא, וְנַעַת וּמִיֵּלְלַת,
וּבְכַת עָלְנָא וְעַל נַפְשָׁנָא.

וְאָנֵן מִתְעֲרִין לְקַל גְּעִימוֹ דְבְּכִיתָהּ
וְיִלְלוֹתֶיהָ. וְרוֹחְנָא אֲזַלַּת
אַבְתְּרָהּ, וּפְרַח לְגַבְהָ. וְלִפּוּם שְׁעַתָּא
פְּרַחַת וְאֲזַלַּת, וְלֹא שְׁמַעְנָא, וְלֹא
יִדְעְנָא מִיֵּד, דְהָא אֲזַלַּת, וְאִשְׁתְּאַרְנָא
נְבוֹכִין, דְמִיבִין, בְּלֹא רוּחָא, בְּלֹא
דַּעַתָּא. צַעֲקִין, וְאִמְרִין אִיכָּה.

שְׂאֵגַת הַשְּׂכִינָה וּפְמַלְיָא שֶׁל מִעֲלָה עַל חֲרָבֵן הַבַּיִת בְּכָל
לַיְלָה וְלַיְלָה

שְׁנִינֵנוּ, בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה קוֹל
מִרְרוֹת שֶׁל כָּאֵב שֶׁל
צִיּוֹן נִשְׁמַע מִרוֹם הַרְקִיעַ לְמַטָּה,

בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, קַל
מִרְרוֹת דְכֹאִיבָא דְצִיּוֹן
אִשְׁתַּמַּע מִרוֹם רְקִיעָא לְתַתָּא,

וממטה לרקיע, כמו שנאמר (ירמיה כה) ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו.

בְּשִׁירוֹתָא דְּלִילְיָא, היא אתפונת בככיה, ושאגת מרום הרקיע למעלה. יורדת למטה, למקום המזבח החיצון, ורואה מקומה חרב, טמא בטמאה, וכל מקום לא נמצא בו. גועה ומיללת, צוחת בקול של מרירות, ואומרת: מזבחי, מזבחי, פרנסתי שרוית אותי בכמה נסוכים, בכמה עולות טהורים קדושים.

כָּל הָאִישִׁים הַקְּדוּשִׁים, הגדולים הממנים, היו רויים ושמחים ממך. אוכלים עדונים, ומחלקים חלקיהם ברומי הרקיע. (ועתה) נתנו כך נבלת חסידים קדושים. בני שנזבחו עליך, אוי לי מדמיהם. וכל האישים הגדולים הממנים נפלו ממקומם לקול צוחותיהם.

ומתתא לרקיעא. בדבר אחר, (ירמיה כה) ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו.

בְּשִׁירוֹתָא דְּלִילְיָא, היא אתפונת בככיה, ושאגת מרום רקיעא לעילא. נחתת לתתא, לאתר מדבח החיצון, וחתת דוכתה חריב, מסאב במסאבו, וכל אתר לא אשתכח ביה. געת ומיללת, צוחת בקל מרירו, ואמרת, מדבחי מדבחי, פרנסתי דמרוית לי בכמה ניסוכין, בכמה עלוון דכין קדישין.

כָּל גְּבָרִין קְדִישִׁין, רברבן ממנו, הוון מרוון וחדאן מינה, אכלין עידונין, ופלגין חולקיהון, ברומי רקיעא. יהבו כך נבלת חסידים קדושים. בני דאתדבחו עליך, ווי לי מדמיהון. וכל גברין רברבין ממנו, נפלו מדוכתיהון לקול צווחיהון.

הו אראלם צעקו חצה

יוֹשְׁבֵי בחוץ צוחים ובוכים, אותם אראלים קדושים, שאות שמו הקדוש היה מתעטר עליהם, ובו הם שמחים ועומדים. לקול בכיותיהם האות הזו פרתה מהם, ועלתה לרומי מרומים. ונשארו כנקבה שבוכה ומיללת.

יְתִבִין לבר צוחין ובכאן, אינון אראלים קדישין, דאת שמייה קדישא הוה מתעטר עליהו, וביה אינון חדאן וקיימין. לקל בכיותהון את דא פרחא מנייהו, וסלקא לרומי מרומים, ואשתארו כנוקבא דבכאת ומיללת. הדא הוא

זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה לג) הֵן אֲרָאֲלִם
צָעְקוּ חֲצָה. אֲרָאֲלִם בְּלֹא יו"ד,
צָעְקוּ חוּצָה.

מִזְבְּחֵי מִזְבְּחֵי, אַחַר שֶׁהָרִוּיֹת אוֹתִי
בְּנִיבְלוֹת בְּנִין חֲסִידִים
קְדוּשִׁים, שְׁמִסְרוּ נַפְשָׁם וְנִשְׁמַתָּם
עֲלֶיךָ, נִגְנַזְתָּ. אֵיפֹה אֲמַצָּא אוֹתְךָ?
אֵיפֹה הָאֵשׁ שֶׁעֲלֶיךָ? גּוֹעָה וּמִילְלַת
וּבּוֹכָה בְּקוֹל עָצוּב.

שֵׁשֶׁת אֲלֵפֵי גְבָרִים קְדוּשִׁים, בְּכָל
צַד שֶׁל אַרְבַּעַת צְדָדֵי
הָעוֹלָם, הֵם שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים קֶרֶבֶן
בְּכָל יוֹם, יָרְדוּ עִמָּהּ, וּמִילָלִים
וּבּוֹכִים עַל מִזְבַּח הָעוֹלוֹת. וְיוֹתֵר
הָיוּ, אֵלֶּא שֶׁהִתְמַעְטוּ.

וְאֶפְלוּ אוֹתָם שְׁעוּמָדִים בַּחוּץ,
בְּרוּחַ אַחֲרֵת, שְׁרוּיִם
מֵאוֹתָם הָאֵיבָרִים וְהַפְּדָרִים,
בְּרֵאשִׁית הַלֵּילָה צוּחִים, גּוֹעִים
וּמִילָלִים עַל הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה. אוֹי
לְחִמּוֹר שֶׁאֵבֵד אֲבוּסוֹ, הַמְּקוֹם
שֶׁמִּתְרוֹנָה מִמֶּנּוּ. מִי רָאָה נְהַמַּת
הַגְּבָרִים הַקְּדוּשִׁים בְּגִבְרִיהָ, מִמַּטָּה
לְמַעְלָה, וּמִמַּעְלָה לְמַטָּה.

מְקוֹם בֵּית קְדָשִׁי הַקְּדוּשִׁים

בַּחֲצוֹת הַלֵּילָה נִכְנָסְתָּ לְתוֹךְ אוֹתָהּ
הַנִּקְדָּה שֶׁל צִיּוֹן, מְקוֹם
בֵּית קְדָשִׁי הַקְּדוּשִׁים, רוֹאֶה אוֹתָהּ
שֶׁנֶּחֱרַב, וְנִטְמָא מְקוֹם בֵּית מוֹשְׁבָהָ
וּמִטָּתָהּ, גּוֹעָה וּמִילְלַת, עוֹלָה

דְּכָתִיב, (ישעיה לג) הֵן אֲרָאֲלִם צָעְקוּ
חֲצָה. אֲרָאֲלִם בְּלֹא יו"ד, צָעְקוּ חוּצָה.

מִהֲבַחֵי מִדְּבַחֵי, לְכַתֵּר דְּמִרוּיֹת לִי
בְּנִיבְלוֹת בְּנִין חֲסִידִין
קְדִישִׁין, דְּמִסְרוּ נַפְשֵׁיהוּן וְגִשְׁמִיהוּן
עֲלֶךָ, אִיתְגְּנִיזְתָּ. אֵן אֲשַׁבַּח לְךָ, אֵן
אֲשַׁתָּא דְעֲלֶךָ. גַּעַת וּמִילְלַת וּבְכַת
בְּקַל עָצִיב.

שֵׁשֶׁת אֲלֵפֵי גְבָרֵי קְדִישִׁין, בְּכָל
סְמָרָא דְאַרְבַּע סְמָרֵי
עֲלֵמָא, אֵינּוּן דְּהוּוּ אֲכֵלֵי קֶרְבָּנָא
בְּכָל יוֹמָא, נַחְתִּי בַּהֲדָה, וּמִיילָלִין
וּבְכִינִין עַל מִדְּבַח דְעֲלוּוֹן. וְיִתִּיר הוּוּ,
אֵלֶּא אֲתַמְעֵטוּ.

וְאֶפְלוּ אֵינּוּן דְּקִימִין לְבַר, בְּרוּחַ
אַחֲרָא, דְּמִרוּוֹן מֵאֵינּוּן
אֵימְרִין וּפְדָרִין. בְּשִׁירוּתָא דְלֵילָא
צוּחִין נְעָאן וּמִיילָלִין עַל הָאֵי מִדְּבַח.
וְוִי לְחִמְרָא דְאֵבִיד אֲבוּסָה, אַתְר
דְּמִתְרוֹנָה מְנִיה. מֵאֵן חֲמִי נְהִימוּ
דְגַבְרִין קְדִישִׁין בְּמִטְרוּנִיתָא, מִתְתָּא
לְעֵילָא, וּמִעֵילָא לְתַתָּא.

בַּפְּלָגוֹ לֵילָא, עָאֵל לָגוּ הָיָא
נְקוּדָה דְצִיּוֹן, אַתְר דְּבֵית
קְדָשׁ הַקְּדוּשִׁים, חֲמַת לִיהָ דְאַתְחָרִיב,
וְאִסְתָּאב אַתְר בֵּית מוֹתְבָה וְעֶרְסָה,
גַּעַת וּמִיילָלַת, סְלָקָא מִתְתָּא לְעֵילָא,

ממטה למעלה, וממעלה למטה, מסתכלת במקום הכרובים, צווחת בקול מר, ומרימה קולה ואומרת: מטתי מטתי, מקום בית מושבי! על המקום הזה כתוב (שיר ג) על משכבי בלילות. משכבי, מטת הגבירה. גועה בבכיה ואומרת: מטתי, מקום מקדשי, המקום של המרגליות הטובות, בית הפרכת והפפרת, שהיו סומכים עליו ששים אלף רבבות של אבני יקר, סדרים סדרים, שורות שורות, מסתכלים זה על זה. סדרי רמונים מצעים עליך לארבעה צדדים. העולם עמד בשבילך.

רבון העולם, בעלי הנה בא אלי, והוא שוכב בין זרועי, וכל מה שרציתי ממנו, וכל רצוני עושה בזמן הזה, כשהיה בא אלי ועזב (ושם) בי מדורו ומשתעשע בין שדי.

מטתי מטתי, אינך זוכרת כשהייתי באה אליך בשמחה ובטוב לב, ואותם התינוקות העלמים היו יוצאים כנגדי, מפנים בכנפיהם בשמחה לקבלני.

העפר שפך הנה קם ממקומו, ורואה איך נשפח ארון התורה שהיה כאן. מכאן יצא מזון לכל העולם, ואור, וברכות לכל.

ומעילא לתתא, אסתכל באתר דכרובים, צווחא בקול מריר, וארימת קלא ואמרה, ערסי ערסי, אתר בית מותבי. על האי דוכתא כתיב, (שה"ש ג א) על משכבי בלילות. משכבי, ערסא דמטרוניתא. געת בבכיה ואמרה, ערסי אתר מקדשי, אתר דמרגלאין טבאן, בי פרוכתא וכפורתא, דהוו סמכין עלוהי שתין אלפין רבון אבני יקר, סדרין סדרין, שורין שורין, מסתכלאן דא לדא. סדרין דרמונין מתצעון עלך לד' סטרין. עלמא קיימא בגינה.

רבון עלמא, בעלי הנה אתי לגבי, והוא שכב בין דרועי, וכל מה דבעינא מניה, וכל בעותי עביד בעינדא דא. כד הנה אתי לגבי, ושוי בי מדוריה, ומשתעשע בין שדי.

ערסי ערסי, לית את דכיר כד הוינא אתא לגבך בחדוה ובשפירו דלבא, ואינון רביין עולמין, הוי נפקי לקדמותי, במשי בגדפייהו בחדוה, לקבלא לי.

עפרא דכד, הנה קם מדוכתיה, וחוזו איך איתנשיא ארונא דאורייתא דהות הבא, מהכא נפקא מזונא לכל עלמא, ונהורא, וברכאן לכלא.

אֲשַׁנַּח עַל בְּעָלִי, לֵית הָכָא. אֲשַׁנַּח
לְכָל סַטְר. בְּעִידְנָא דָא בְּד
הוּה אֲתִי בְּעָלִי לְגַבִּי, וְסַחְרִינִיה כְּמָה
בְּגִין חֲסִידוּי, וְכָל אִינוּן עוֹלְמָתָאן
זְמִינִין לְקַבְּלָא לִיה.

וְהִינָא שְׁמַעִין מְרַחוּק, קַל זִגְוִין
דְּפַעְמוֹנִים מְקַשְׁקְשִׁין בִּין
רְגֵלוּ, בְּגִין דְּאֲשַׁמַּע קְלִיָּה עַד דְּלָא
יַעוּל לְגַבִּי. כָּל עוֹלְמָתָאן דִּילִי,
מְשַׁבְּחִין וְאוֹדִין קְמִי קוֹדְשָׁא בְּרִידָה הוּא,
לְבַתֵּר אֲזֻלִין כָּל חַד עַל בִּי מוֹתְבִיָּה,
מְחַבְּקִין בְּנִשְׁקִיתְהוֹן בְּרַחֲמֵי.

בְּעָלִי בְּעָלִי, אֵן פְּנִיָּת, הַשְׁתָּא הוּא
עֲדָנָא דְהוּינָא אֲשַׁנַּח בְּךָ.
אֲסַתְּפִלְנָא בְּכָל סַטְר, וְלֵית אַנְתָּ. אֵן
אֲשַׁנַּח לָךְ, וְלָא אַתְּבַע בְּגִינְךָ.

דָּא הוּא אַתְרָךְ בְּעִידְנָא דָא, לְמִיתִי
לְגַבִּי, הָא אֲנָא זְמִינָא הָכָא. הָא
אַתְּנִשִׁית מְנָא, לֵית אַנְתָּ דְכִיר יוֹמִי
דְרַחֲמֵי, כִּד הוּינָא שְׁכַבְתָּ בְּתוֹקְפָךְ,
וּמְחַקְקָא בְּדִיוֹקְנָךְ, וּדְיֹקְנִי הוּוּת
מְחַקְקָא בְּךָ, כְּהֵאִי חוֹתֵם דְּשַׁבִּיק
דְיֹקְנִיָּה בְּגֵלְפֵי דְכְּתָבָא, הֲכִי שְׁבַקְנָא
דְיֹקְנִי בְּךָ, בְּגִין דְּתַשְׁתַּעֲשַׁע בְּדִיוֹקְנִי,
בְּעוֹד דְּאֲנָא בְּגוֹ חִילִי.

אִם אֲשַׁכְּחָךְ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי

נֹעֵה בְּכִיָּה, וְצוֹחַת, בְּעָלִי בְּעָלִי,
הָאוּר שֶׁל הָעֵינַיִם הָרִי נֶחֱשָׁךְ.

נֹעֵה בְּכִיָּה, וְצוֹחַת, בְּעָלִי בְּעָלִי,
נִהְיָרוּ דְעֵינֵי הָא אִתְחַשְׁךְ.

אינך זוכר, כשהיית מושיט שמאלך מתחת לראשי, ואני מתענגת על רב שלום, וימינך מחבקת באחזה ובנשיקות. ונדרת לי שלא תעזב אהבתי לעולמים. ונשבעת לי (תהלים קלז) אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, הנה נשכחתי ממך.

אינך זוכר, כשעמדתי אצלך בהר סיני, וששים רבוא שלמים שקבלוך עליהם, והתעטרתי לך בהם יותר מכל העמים, והיינו הולכים אחריך לכל רצונך. ואותה שפחה הרגה בהם לאלפים ורכבות, ולא השגחתי. וכלם נאבדו במדבר, והשארת אותם שם, והכנסנו בניהם הקטנים לעמד לפניך בארץ הזו. והבדלנו אותם לעמד לפניך בשביל רצונך.

הבבלים צווחים למטה, בראשית המשמורה השלישית

בעלי, הנה זוכר, בכמה בנים קדושים עמדתי לפניך בכל דור ודור, בימי דוד ושלמה בנו. אינך זוכר כמה טובות שעשו לפניך?! האם נאה לך לזכר חטאים, ולא תזכר זכיות?! איך התהפכו עליך?

אני מבקשת אותך - ואינך. מבקשת על בני - ואינם. מבקשת על קדשת המקום הזה -

לית אנת דכיר, כד הוית אושיט שמאלך מתחות רישי, ואנא מתענגא על סגיא דשלם, וימינך מחבקא באחזה ובנשיקין. ונדרת לי דלא תשבוק רחימותא דילי לעלמין. ואומית לי, (תהלים קלז ה) אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, הא איתנשינא מנך.

לית אנת דכיר, כד קאימנא לגבך בטורא דסיני, שלימין שתין רבו דקבילו לך עליהו, ואתעטרנא לך בהו, יתיר מכל עממיא, והוינא אזלין אבתרך לכל רעותך. וההיא שפחה קטלא בהו לאלפים ורכוון, ולא אשגחנא. ואתאבידו בלהו במדברא, ושבקית לון תמון, ואעילנא בניהון זעירין לקיימא קמך בארעא דא. ובדילנא לון לקיימא קמך, בגין רעותך.

בעלי הוי דכיר, בכמה בנין קדישין קאימנא קמך בכל דרא ודרא, ביומי דדוד ושלמה בריה. לית אנת דכיר כמה טבאן דעבדו קמך. יאות לך למידבר חובין, ולא תדבר זכוון. אן אתהפיכו עלך.

בעינא עלך, לית אנת. בעינא על בניא, לית אינון. בעינא על קדושתא דאתר דא, הא

וְהָרִי נִטְמָא. כָּל הָעוֹלָם הָיָה
בְּשָׁלוֹם מִשׁוֹם הַמְּקוֹם הַזֶּה.
הַכְּלָבִים אֵין נוֹבְחִים בְּזִמְנֵי הַזֶּה,
כָּלֵם הָיָו בְּשָׁלוֹם. גּוֹעָה וּמִילָלָת,
וְכָל אוֹתָם הָאוֹכְלוֹסִים לְמַעְלָה.
וְהַכְּלָבִים צוֹוֹחִים לְמַטָּה, בְּרֵאשִׁית
הַמִּשְׁמֹרָה הַשְּׁלִישִׁית.

הִיא יוֹצֵאת וּבָאָה, וְעוֹמְדָת עַל
מְקוֹם מְזַבַּח קְטֹרֶת הַסַּמִּים,
גּוֹעָה וּמִילָלָת, וְעוֹלָה לְמַעְלָה,
וּמוֹצֵאת כְּרוֹב אֶחָד מֵאוֹתָם שְׁנַי
הַכְּרוֹבִים שְׁהָיו עִמָּה, וּמֵאוֹתוֹ הַזִּמְנֵי
לֹא הָיָה לָהּ אֶלָּא אֶחָד. וְאוֹתוֹ
הַתִּינוּק הָעֵלָם שְׁנַשְׂאָר, יוֹנֵק מִמֶּנָּה
בְּכִיָּה וּילָלָה.

וְאִזּוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַזִּדְמָן
אֵלֶיָּהּ, וַיִּוֹרֵד אֵלֶיָּהּ, וּמְדַבֵּר
עִמָּה. וְעַל זֶה כָּתוּב (יִרְמִיָּה ל"א) כֹּה
אָמַר ה' מְנַעֵי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךָ
מִדְּמָעָה, כִּי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ.
וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, תִּינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵי
אִמּוֹ, וְאַשֶּׁה מְסַפְּרָת עִם בַּעֲלָהּ. (ע"ד
כֵּאן הַפְּתִיחָה, מִכֵּאן וְאֵילַךְ רֵאשִׁיתָה שֶׁל
מַגִּילַת אֵיכָה).

אִסְתָּאב. כָּל עֲלָמָא הָוֵה בְּשָׁלָם בְּגִין
אַתְרֵי דָא. כְּלָבִין לֹא נִבְחִין בְּעִידָנָא
דָא, כּוֹלְהוּ הוּוּ בְּשָׁלָם. גּוֹעָה
וּמִילָלָת, וְכָל אִינוּן אוֹכְלוֹסִין
לְעֵילָא. וְכְלָבִים צוֹוֹחִין לְתַתָּא,
בְּשִׁירוּתָא דְמִשְׁמֹרָה תְּלִיתָאָה.

נִפְקֵת וְאַתְתָּה, קְיִימָא עַל אַתְרֵי
דְּמִדְּבַחָא קְטוֹרֶת בּוֹסְמִין,
גּוֹעָת וּמִילָלָת, וְסִלְקֵת לְעֵילָא,
וְאַשְׁכַּחָא חַד כְּרוֹב מֵאִינוּן תְּרִין
כְּרוֹבִין דְּהוּוּ בְּהַדָּה, וּמֵהָהוּא זְמָנָא
לֹא הָוֵה לָהּ אֶלָּא חַד. וְהָהוּא רַבִּיָּא
עוֹלִימָא דְאַשְׁתָּאָר, יוֹנֵק מִינָה
בְּכִיָּה וּילָלוּתָא.

כְּרִין קוֹדֶשָׁא בְּרִידָה הוּא אוֹדְמָן
לְגַבְתָּהּ, וְנַחֲתִית לָהּ, וּמִמְלִיל
עִמָּה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִרְמִיָּה ל"א טו) כֹּה
אָמַר ה' מְנַעֵי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךָ
מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ. וְעַל
דָּא תְּנִינוּן, תִּינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵי אִמּוֹ,
וְאַשֶּׁה מְסַפְּרָת עִם בַּעֲלָהּ. עַד הָכָא
פְּתִיחָתָא, מִכֵּאן וְלַהֲלָאָה שִׁירוּתָא
דְּמַגִּילַת אֵיכָה.

הַאֲבִלוֹת בְּתַשְׁעָה בָּאָב

אַחַר שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְנַחֲרַב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, נֶאֱמַר בְּשִׁכְנָהּ
הָאֵם הַקְּדוֹשָׁה, (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה
כְּדָד הָעִיר רַבְתִּי עִם הֵיתָה כְּאַלְמָנָה,

כְּתֵר דְּחָאבוּ יִשְׂרָאֵל, וְאַתְחַרַב בֵּי
מִקְדָּשָׁא, אַתְמַר בְּשִׁכְנָתָא
אִימָא קְדִישָׁא, (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה
כְּדָד הָעִיר רַבְתִּי עִם הֵיתָה כְּאַלְמָנָה,

וּמְכַבֵּין בְּלֵיל תְּשֻׁעָה בְּאֵב נְהוּרִין וְשִׁרְגִין, וְעֹבְדִין הַסֶּפֶד, וַיִּתְבִּין כְּאַבְלִים לְאַשְׁתַּתְּפָא בְּדוּחְקָא דְשִׁכְיִנְתָּא. בְּגִין דְּאִינוּן גְּרָמוּ לָהּ כָּל הַהוּא תְּבִירוּ.

וּמְכַבִּים בְּלֵיל תְּשֻׁעָה בְּאֵב אֹרוֹת וְנִרוֹת, וְעוֹשִׂים הַסֶּפֶד וְיוֹשְׁבִים כְּמוֹ אַבְלִים, לְהִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַשִּׁכְיָנָה, מִשּׁוּם שֶׁהֵם גְּרָמוּ לָהּ כָּל אוֹתוֹ הַשָּׁבֵר.

פְּרָק י"ז

חֲבִיבוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְפָנֵי הַקֶּבֶ"ה

זוהר
פרשת נח
דף סא:

תָּא חֲזוּ, מִן יוֹמָא דְאַתְבְּנֵי בֵּי מִקְדָּשָׁא הָוָה קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַתְּפַל בֵּיהּ וְחָכִיב עֲלֵיהּ סְגִי וְהָוָה דְּחִיל עֲלֵיהּוּ דִּישְׂרָאֵל דִּיחַטּוּן וַיִּחַרְב בֵּי מִקְדָּשָׁא. וְכֵן בְּכָל זְמַנָּא דְהָוָה אָתֵי לְגַבֵּי בֵּי מִקְדָּשָׁא הָוָה לְבִישׁ הַהוּא פּוֹרְפִירָא. לְבַתַּר דְּגָרְמוּ חוֹבִין וְאַרְגִּיזוּ קַמֵּי מַלְכָּא אֲתַחְרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא וּבְזַע הַהוּא פּוֹרְפִירָא (ד"א גרים הם ההוא פורפירא ואתחרב בֵּי מִקְדָּשָׁא) הֵינּוּ דְכָתִיב עֲשֵׂה יְיָ אֲשֶׁר זָמַם.

בָּא רָאָה, מִיּוֹם שֶׁנִּבְנְהָ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַתְּפַל בּוֹ וְחָכִיב עָלָיו הַרְבֵּה, וְהָיָה פּוֹחַד עַל יִשְׂרָאֵל שִׁיחַטְאוּ וַיִּחַרְב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְכַךְ בְּכָל פַּעַם שֶׁהָיָה בָּא אֶצֶל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הָיָה לוֹבֵשׁ אוֹתָהּ אֲדָרַת. אַחַר שֶׁגָּרְמוּ הַחַטָּאִים וְהַרְגִּיזוּ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, נִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְקָרַע אוֹתָהּ הָאֲדָרַת [קָרַע אוֹתָהּ הָאֲדָרַת וְנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ]. הֵינּוּ שֶׁכָּתוּב עֲשֵׂה ה' אֲשֶׁר זָמַם.

בְּצַע אֲמַרְתּוּ וְגו' (היא אמרתו בקדמיתא יתבא בראש אמיר. והא אתעטרו עטרא לרישא ואילן נאה לפניו. ואיהי מימי קדם ודאי. וכדין עציבו קמיה בבתי בראי ודאי והן (ישעיה לג) אראלם צעקו חוצה. (ישעיה כב) ויקרא יי צבאות ביום ההוא וגו) הֵינּוּ בְּזִמְנָא דְאַתְחַרִּיב בֵּי מִקְדָּשָׁא. אֲבָל בְּזִמְנָא אַחְרָא לִית חֲדוּהָ קַמֵּי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כּוֹמְנָא דְאַתְאֲבִידוּ חִיבֵי עֲלָמָא וְאַנּוּן דְּאַרְגִּיזוּ קַמֵּיהּ הָדָא הוּא

בְּצַע אֲמַרְתּוּ וְגו' (היא אמרתו בקדמיתא יתבא בראש אמיר. והא אתעטרו עטרא לרישא ואילן נאה לפניו. ואיהי מימי קדם ודאי. וכדין עציבו קמיה בבתי בראי ודאי והן (ישעיה לג) אראלם צעקו חוצה. (ישעיה כב) ויקרא יי צבאות ביום ההוא וגו) הֵינּוּ בְּזִמְנָא דְאַתְחַרִּיב בֵּי מִקְדָּשָׁא. אֲבָל בְּזִמְנָא אַחְרָא לִית חֲדוּהָ קַמֵּי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כּוֹמְנָא דְאַתְאֲבִידוּ חִיבֵי עֲלָמָא וְאַנּוּן דְּאַרְגִּיזוּ קַמֵּיהּ הָדָא הוּא

הוא כְּמוֹ זְמַן שְׂאוּבָדִים רְשָׁעִי הָעוֹלָם וְאוֹתָם שֶׁהֲרִיזוּ לְפָנָיו. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (משלי יא) וּבְאָבֵד רְשָׁעִים רָנָה. וְכֵן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר שְׁעוֹשֶׂה דִין בְּרְשָׁעֵי הָעוֹלָם, חֲדוּה וְחֲשִׁבְחַת לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי שְׁנִינוּ שְׂאִין חֲדוּה לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה דִין בְּרְשָׁעִים אֲלֵא? בֵּא רָאָה, בְּשָׁעָה שְׁנַעֲשֶׂה דִין בְּרְשָׁעִים, חֲדוּת וְחֲשִׁבְחוֹת לְפָנָיו עַל שְׂנֵאָבְדוֹ מִהָעוֹלָם. וְהַדְּבָרִים הַלְלוּ כְּשֶׁמְגִיעַ אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַמִּתִּין לָהֶם וְלֹא שָׁבוּ אֵלָיו מִחֲטָאֵיהֶם. אֲבָל אִם נַעֲשֶׂה בָהֶם דִּין עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּם, [וְעַד] שֶׁלֹּא נִשְׁלַם חֲטָאָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית טו) כִּי לֹא שָׁלַם עוֹן הָאָמוּרִי עַד הֵנָּה, אָז אֵין חֲדוּה לְפָנָיו, וְרַע לְפָנָיו עַל שְׂנֵאָבְדוֹ.

דְּכָתִיב, (משלי יא) וּבְאָבֵד רְשָׁעִים רָנָה. וְכֵן בְּכָל דָּרָא וְדָרָא דְעֵבִיד דִּינָא בְּחַיִּיבֵי עֲלָמָא. חֲדוּה וְחֲשִׁבְחַתָּא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְאִי תִּימָא הָא תְּנִינָן דְלִית חֲדוּה קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד אִיהוּ עֵבִיד דִּינָא בְּחַיִּיבֵיא. אֲלֵא תָא חוּי, בְּשַׁעְתָּא דְאַתְעֵבִיד דִּינָא בְּחַיִּיבֵיא, חֲדוּן וְחֲשִׁבְחָן קָמִיָּה עַל דְאַתְאָבִידוּ מִעֲלָמָא. וְהִנֵּי מִלִּי כַּד מְטָא הֵהוּא זְמַנָּא (ק"ג ב, קכ"א ב) דְאֹרִיךְ לוֹן וְלֹא תֵאבֵן לְגַבִּיָּה מִחוּבִיָּהוּ. אֲבָל אִי אֲתַעֲבִיד בְּהוּ דִּינָא עַד לֹא מְטָא זְמַנִּיָּהוּ, [וְעַד דְלֹא אֲשַׁתְּלִים חוּבִיָּהוּ, כְּמֹא דֹאֵת אֲמַר], (בראשית טו) כִּי לֹא שָׁלַם עוֹן הָאָמוּרִי עַד הֵנָּה, כְּדִין לִית חֲדוּה קָמִיָּה וּבְאִישׁ קָמִיָּה עַל דְאַתְאָבִידוּ.

שְׁמוֹת הַנְּבִיאִים הַקְּדוֹשִׁים וְרַמְיָהוּ וַיִּשְׁעִיָּהוּ עַל שֵׁם בְּנֵי וְחֲרַבְנֵי הַבַּיִת

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים כב) וְאַתָּה ה' אֵל תְּרַחֵק אֵילוֹתַי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה. וְאַתָּה ה' - הַכֹּל אֶחָד. אֵל תְּרַחֵק - לְהַתְּרַחֵק מֵאַתְּנוּ לְהִיּוֹת עוֹלָה הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן מִלְּמַטָּה. שְׁהֲרִי כַּאֲשֶׁר מִתְעַלָּה הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (תהלים כב) וְאַתָּה יי' אֵל תְּרַחֵק אֵילוֹתַי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה. וְאַתָּה יי' כְּלָא חַד. אֵל תְּרַחֵק: לְאַסְתַּלְקָא מִיַּנְּן, לְמַהוּי סְלִיק נְהוּרָא עֲלָאָה מִתְתַּאָּה. דְהָא כַּד אֲסַתְּלַק נְהוּרָא עֲלָאָה מִתְתַּאָּה, כְּדִין

זה"ק
פרשת
תצוה דף
קע"ט.

מלמטה, אזי נחשף כל האור ולא נמצא כלל בעולם.

ועל זה נחרב בית המקדש בימי ירמיהו. ואף על גב שנבנה לבסוף, לא חזר האור למקומו כמו שצריך. ועל סוד זה שם הנביא שהוא שהתנבא על כך - ירמיהו. העלם של האור העליון, שעלה למעלה למעלה ולא חזר להאיר לבסוף כמו שצריך. ירמיהו - התעלה ולא חזר למקומו, ונחרב בית המקדש ונחשכו המאורות.

אבל ישעיהו, השם גורם הישועה, ולהחזיר האור העליון למקומו (ישעיהו, להאיר האור העליון ולעשות ישועה) ולבנות בית המקדש, וכל הטובות וכל האורות יחזרו כבראשונה. ועל זה שמותם של שני הנביאים האלו עומדים זה לעמת זה, בסבת השם שגורם, וצרוף האותיות זו בזו גורמות מעשה, הן לטוב והן לרע. ועל סוד זה צרוף האותיות של השמות הקדושים, וכן האותיות בעצמן גורמות להראות סודות עליונים כדגמת השם הקדוש, שהאותיות בעצמן גורמות סודות עליונים קדושים להראות בהם.

אתחשף כל נהורא, ולא אשתכח כלל בעלמא.

ועל דא אתחרב בי מקדשא ביומוי דירמיהו. ואף על גב דאתבני לבתר, לא אהדר נהורא לאתריה כדקא יאות. ועל רזא דא, שמא דהווא נביאה דאתנבי על דא, ירמיהו. אסתלקותא דנהורא עלאה, דאסתלק לעילא לעילא, ולא אהדר לאנהרא לבתר כדקא יאות. ירמיהו: אסתלק ולא אהדר לאתריה, ואתחרב בי מקדשא ואתחשכו נהורין.

אבל ישעיהו, שמא גרים לפורקנא, ולאיהדרא נהורא עלאה לאתריה, (ישעיהו לאנהרא ההוא נהורא עלאה ולמעבד פורקנא) ולמבני בי מקדשא, וכל טבין וכל נהורין, יהדרון בדבדקמיתא. ועל דא, שמהן דתרון נביאין אלין, קיימין דא לקבל דא, בגין דשמא גרים, וצרופא דאתון דא בדא, גרמין עוכדא, הן לטב והן לביש. ועל רזא דא, צרופא דאתון דשמהן קדישין, וכן אתון בגרמיהו, גרמין לאתחזאה רזין עלאין, כגוונא דשמא קדישא, דאתון בגרמיהו, גרמין רזין עלאין קדישין לאתחזאה בהו.